

Ang Diyos Gugma

**HANGTOD SA
KAHANGTURAN**

G.E Field

ANG DIYOS GUGMA

NI

G.E. FIFIELD

Orihinal nga giimprinta 1897

“Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan nga
gihatag niya ang iyang bugtong Anak,
that whosoever believeth in him,
aron ang tanan nga motuo kaniya dili malaglag,
kondili makabaton ug kinabuhing dayon.” – Juan 3:16

“Walay gugma nga labaw pa niini, nga ang usa ka tawo mohatag sa iyang
kinabuhi alang sa iyang mga higala.”
– Hesus

Giimprinta pag-usab ni
Maranatha Media
maranathamedia-philippines.com

Mga Sulod

Dedikasyon o Pahinungod.....	4
Pasiuna	5
Pasiuna sa mga Editor	Error! Bookmark not defined.
1. Pag-ila sa Diyos.....	7
2. Ang mga Kinaiya sa Diyos.....	9
3. Higugmaa ang Tinubdan sa Pagkamatarong.....	14
4. Ang Paningkamot ni Satanas sa Pagtago sa Gugma sa Dios Gikan sa Gigutom nga mga Kasingkasing sa Tawo.	18
5. Ang Pagkaamahan sa Dios	24
6. Ang Himaya sa Dios.....	27
7. Ang Panaghiusa sa Balaod ug sa Ebanghelyo.....	32
8. Ang Kinaiyahan sa Balaang Gobyerno.....	35
9. Ang Balaod sa Gugma	40
10. Ang Duha ka Paagi.....	45
11. Ang Disenyo sa Balaod.	49
12. Kon Giunsa Pagsayop sa Tawo ang Pagsabot sa Iyang Magbubuhat	54
13. Ang Pagtabon-sa-Sala.....	59
14. Ang Kapuling Pagtabon-sa-Sala.....	64
15. Mga Milagro ug ang Ilang Kahulugan.....	70
16. Ang Sakripisyo ni Kristo Nagpasidungog sa Balaod sa Dios	75
17. Ang Pagtratar sa Dios sa mga Daotan	81
18. Ngano nga ang Sala Dugay Na Kaayo nga Gitugotan?	87
19. Aduna bay Makab-ot nga Kaayohan?	92
20. Ang Pagsira sa Panahon sa Probasyon.....	98
21 “Iyang Katingalahan nga Buhat”	104

22. Ang mga Hampak sa Ehipto	108
------------------------------------	-----

Dedikasyon o Pahinungod

Ngadto sa mga higala kansang gugma ug pagsalig nakapalipay ug nakahimaya sa iyang mga adlaw; ug ngadto sa daghang mga kasingkasing sa mga kabanay, nga, bisan wala pa mailhi, gigiyahan gihapon, pinaagi sa mga kasinatian sa mga kabanay, sa nagtagbo nga mga dalan nga nasentro sa trono, aron isagol ang ilang mga kinabuhi hangtod sa hangtod sa himaya ug kalipay sa walay katapusan nga panaghigalaay, kining gamay nga libro mahigugmaong gipahinungod sa MANUNULAT.

Enero 1, 1897

Pasiuna

Kini nga mga kapitulo unang migawas mga upat ka tuig sukad niadto, nga gipatik isip usa ka serye sa usa sa among senemanang relihiyosong dyornal. Sukad niadto, ang magsusulat wala mohunong sa pagdawat og mga hangyo nga kini ibutang sa mas permanente nga porma. Kini nga gamay nga libro mao ang resulta. Ang tagsulat nahibalo kaayo sa mga pagkadili-hingpit ug mga limitasyon niini.

Sa daghang mga hilisgutan nga nahisgotan, walay usa nga hingpit nga gihisgutan, apan tanan gigamit lamang alang sa gutlo, sama sa paggamit sa Dios sa mga panganod sa pagsalop sa adlaw, o sa niyebe sa kinatumyan sa bukid, aron lamang ipakita sa mga mata nga nangitngit, sa ubos sa walog, ang himaya sa iyang kaayo.

Natawo gikan sa kasingkasing, mapaubsanong gilauman nga kining mga pulonga makatandog sa kasingkasing; ug nga ang ubang mga kabus nga kalag, nga giduso sa pagduhaduha ug naglatagaw nga gikapoy tungod sa sala, makakita dinhi nga nagpadayag sa mistiko nga hagdanan nga nagagikan sa bato sa Bethel sa ilang kasamtangang kagutom ug kamingaw ngadto sa kahayag ug kainit sa kadagaya sa Balay sa Amahan.

G. E. F.

Pasiuna sa mga Editor

Niining gamay nga tomo gipahayag ang daghang mga abanteng hunahuna bahin sa kinaiya sa Dios. Kini nagtukod sa pipila ka mga prinsipyo sa mensahe sa 1888. Ang pagtutok sa Dios isip atong Amahan ug ang relasyonal nga kinaiya sa gingharian sa Dios nagbukas sa pultahan ngadto sa espirituhanong pagsabot sa balaod.

Ang mga hunahuna nga gipahayag mahitungod sa Pag-ula ug sa pag-ula sa dugo lawom ug angayan nga pamalandongan. Gipaila ni Elder Fifield ang usa ka prinsipyo sa relasyon ngadto sa pag-ula nga direktang supak sa usa ka silot o legal nga gambalay sa Pagtabon-sa-Sala nga nasabtan sa kadaghanan sa Kristiyanismo.

Ang mga ideya mahitungod sa pagsira sa kaluwasan gitukod sa tema nga ang kalooy sa Dios walay katapusan ug ang tawo mao ang magsira sa iyang kaugalingong probasyon o pagsira sa panahon.

Wala mapalapdan ni Elder Fifield kini nga mga hunahuna ngadto sa proseso sa paglaglag sa mga dautan ug gipasabot kini nga mga butang pinaagi sa mga prinsipyo sa gugma nga nagkuha og kinabuhi aron maluwas ang makasasala gikan sa padayon nga pag-antos samtang naghatag og proteksyon alang sa mga matarong. Bisan tuod kini nga mga ideya masabtan sa konteksto sa panahon, kulang pa kini sa mas hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios nga gugma. Ang libro usa gihapon ka katingalahang pag-uswag sa panghunahuna gikan sa usa ka ministro sa Adventismo gikan sa ulahing bahin sa 1890's

Akong girekomendar pag-ayo ang mga kapitulo bahin sa Pagtabon-sa-sala ug ang pagtapos sa probasyon ingon man ang disenyo sa balaod.

Adrian Ebens
Maranatha Media

1. Pag-ila sa Diyos

“Ang wala mahigugma wala makaila sa Dios; kay ang Dios gugma man”. 1 Juan 4:9

““Ang Dios gugma.” Kining tulo ka pulong nga may siyam lang ka letra naglangkob sa usa ka pagpadayag sa Dios nga labaw pa sa hingpit nga masabtan sa mga tawo o mga anghel. Sa tinuod lang, ang pagkahibalo sa ilang kahulogan, ang padayon nga pagkat-on sa ilang kahulogan, mao ang buhat ug kaalam, kalipay ug balak/poertry, sa mga tinubos sa kahangturan. Ang pagsabot sa kahulogan niining mga pulonga mao ang pag-ila sa Dios ug kang Jesu-Cristo, ug ang pagkahibalo niini mao ang kinabuhing dayon. (Juan 17:3) Sa tinuod lang, walay kahibalo gawas kanila, kay diha kanila natago ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo, ug sa gawas anaa lamang ang pagkawalay alamag ug kangitngit. (Col 2:3)

Dili kini pasumbingay, kini usa ka yano nga pahayag sa kamatuoran. Ang pag-ingon nga ang bisan kinsang tawo adunay hunahuna sa kamatuoran o usa ka butang nga nahibal-an nga wala sa Dios sa iyang atubangan, mao ang pag-ingon nga sa maong bahin ang tawo nauna sa iyang Magbubuhat; ug kana mao ang paglimod sa pagkahibalo sa tanan sa Dios. Bisang kung dili kini mosangpot sa dautang mga buhat diha kaniya sama sa ilang gibuhang diha kanato, bisan ang atong dautang mga hunahuna nahibal-an sa Dios sa wala pa nato kini mahunahuna. Ang salmista nag-ingon, “Oh Ginoo, gisusi mo ako, ug nailhan mo ako. Nahibalo ka sa akong paglingkod ug sa akong pagtindog, nasabtan mo ang akong hunahuna bisan sa halayo.” (Sal. 139:1,2) Ug si Job mitubag sa Ginoo ug miingon, “Nahibal-an ko nga mahimo nimo ang tanan, ug nga walay hunahuna nga mapugngan gikan kanimo.” (Job 42:2) Si David mas maisugon pa, kay siya miingon, “Ang Ginoo nagasusi sa tanang kasingkasing ug nakasabot sa tanang imahinasyon sa mga hunahuna.”

Dili ikatingala nga ang bantugang tigulang nga si Kepler, samtang nagtan-aw siya sa mga lihog sa mga planeta, hangtod, usa-usa, ang halangdon nga mga balaod sa paglihok sa mga planeta mibuto sa iyang nalibog nga hunahuna, dili ikatingala nga, uban ang nagdagayday nga mga mata ug nagpitik nga kasingkasing, siya misinggit, “O Dios, naghunahuna ako sa imong mga hunahuna sunod kanimo!” Ang labing maayo nga mahimo sa bisan kinsang astronomo mao ang paghunahuna nga matinahuron sa mga hunahuna sa Dios sunod kaniya, ug tingali pagsubay sa pagtrabaho sa pipila niadtong mga hunahuna pinaagi sa katingalahang mga agianan sa langit nga puno sa mga mutya sa bituon. Ang mahimo lamang sa estudyante sa zoolohiya mao ang pagsubay sa mga hunahuna sa Dios pinaagi sa lainlaing mga porma sa kinabuhi sa hayop, nga nagdiskobre sa matag lakang sa mga ebidensya sa walay kinutuban nga Hunahuna nga nag-una kaniya.

Gisubay sa botanista ang samang Hunahuna pinaagi sa mga han-ay ug pamilya sa gingharian sa mga utanon, nga nakakaplag sa matag dahon ug matag bulak og walay kinutuban nga katahum nga gipadayag, bisan sa tabang sa tanan niyang mga mikroskopyo, dili niya masabtan, apan nahibal-an ug gibati niya nga ang walay kinutuban nga Hunahuna naghunahuna na sa tanan sa iyang atubangan, ug nga ang matag hunahuna usa ka hunahuna sa gugma. Ang mga putot mismo sa mga kahoy motubo subay sa balaod sa matematika, ug iyang nakita nga giihap na sa Dios silang tanan sa wala pa sila moabut.

Ang pagtuo makakita lamang ug mubo nga lakang gikan niining tanan ngadto sa kamatuoran nga gitudlo ni Jesus sa dihang Siya miingon, “Ang mga buhok sa inyong ulo naihap na tanan. Busa, ayaw kamo kahadlok.” Pagkatalagsaon nga si David miingon, “Bisan pa, Ginoo, gilipay mo ako pinaagi sa imong buhat. Magmadaugon ako sa mga buhat sa imong mga kamot. Oh Ginoo, pagkadako sa imong mga buhat! Ug ang imong mga hunahuna lawom kaayo.” Gikan sa labing gamhanan nga adlaw nga nagbitay sa kawanangan ngadto sa pinakagamay nga bulak nga namulak sa akong tiilan, adunay walay kinutuban sa tanan; ug kon atong basahon sa husto, atong madiskobrehan nga kini usa ka walay kinutuban sa hingpit nga pagsabot ug hingpit nga pagsakop sa gugma, kay ang Dios gugma. Busa atong gihunahuna ang mga hunahuna sa Dios sunod kaniya, hangtud nga ang atong kaugalingong mga kasingkasing mapuno sa gugma nga dili matukib.

Ang kalag sa magbabalak/poets wala gyud malipay sa usa ka putli nga emosyon apan iyang nadani ang hunahuna gikan sa Dios, nga gipadayag sa usa ka dapit sa iyang buhat sa iyang pulong. Ang gamhanang harmonya kansang unang bug-os nga pulso hapit mobuto sa kasingkasing sa nahingangha nga musikero, mikanaog agi sa ngitngit nga distansya gikan sa koro sa mga anghel, ang iyang sensitibo nga dalunggan nakadani ug nagsubli lamang niini dinhi. Busa ang tanang pagtuon mao ang pagtuon sa Dios, ang tanang kahibalo gilakip sa pag-ila kaniya, ug ang pag-ila kaniya mao ang pag-ila sa gugma, kay “Ang Dios gugma.”

Ang bisita sa Washington, nga nagtan-aw gikan sa simboryo/dome sa kapitolyo, nakadiskubre nga ang tanang kadalanan padulong kaniya. Ang kapitolyo mao ang sentro diin ang tanang kadalanan nagdan-ag ngadto sa siyudad ug sa nasod. Sa dakong imperyo sa Roma, giingon nga ang tanang dalan padulong sa Roma. Busa ang Dios naglingkod sa sentro sa iyang gamhanang uniberso, ug ang matag dalan sa kahibalo usa ka halangdon nga dalan padulong sa iyang trono, usa ka dalan diin ang naglakaw maayo nga mohunong, ug mahibulong, ug mosimba sa matag butang nga moagi, sama sa karaang magpapanaw sa santuwaryo sa daplin sa dalan, nga nahibulong ug

nagsimba, nga nakakita sa Dios sa tanan, nag-amping lamang nga ipadayon ang iyang nawong padulong sa trono ug maandam alang sa mas dako nga himaya sa unahan.

Ang panteista ug ang agnostiko nga kampeon sa usa ka siyensiya nga sayop nga gitawag, mahimong molakaw nga paatras nga nagdayeg sa mga bato sa daplin sa dalan, ug padayon nga modumili sa pagtan-aw sa bisan unsa gawas sa ilang nangagi na, apan ang pagtuo mipili sa pagbiya sa mga butang nga anaa na, ug mopadayon sa unahan ngadto sa mga butang nga anaa sa atubangan, nga nagtan-aw sa matag bag-ong butang, ug sa tibuok nga dalan sa atubangan, sa halangdon nga kahayag sa trono. "Alang sa ingon niana," maayo ang giingon ni Carlisle, "ang uniberso dili lamang usa ka kusina ug usa ka kuwadra sa mga baka, apan usa ka orakulo ug usa ka templo usab." Alang kaniya ang misteryo dili mawala uban sa taphaw nga mga pagpasabut sa siyensiya, apan pinaagi niini iyang makita ang tanang misteryo nga nagkalapad ug nagkalalom, ug nagsulbad sa ilang kaugalingon ngadto sa usa ka dako nga matam-is nga misteryo sa Dios, ug ang Dios mao ang gugma. Dili katingad-an nga kini mahitabo. Kini sama sa Dios, usa ka Dios nga mogiya sa tanang mga tawo ngadto kaniya, kon sila pagagiyahon lamang o mugot nga matultolan.

Atong makita ang samang butang sa iyang pulong sama sa iyang buhat. Ang unang sugo naglakip sa tibuok Dekalogo, ang mensahe sa unang anghel sa Pinadayag 14 naglakip sa tanang tulo ka mensahe, ang unang sermon ni Kristo naglakip sa tibuok ebanghelyo. Ngano man? Tungod kay ang Dios mohikay niini aron ang lohikal nga hunahuna, nga makadawat sa unang mga silaw sa kamatuoran, mahimong madala pinaagi niini nga lakang ngadto sa tibuok kamatuoran, ug ngadto kaniya ang Dios sa kamatuoran. Kini tungod kay ang Dios gugma. Bisan pa niana sa iyang buhat, kon atong subayon lamang ang iyang hunahuna, atong makit-an gikan sa pinakagamay nga insekto, nga gitunan lamang ubos sa labing gamhanan nga magnifying glass, hangtod sa pinakadako nga mga adlaw ug mga buhat, mga batong-tunokan pataas, oo, usa ka matahum nga hagdanan nga padulong kaniya.

Mao kini ang gipasabot ni Pablo sa iyang pag-ingon, "Ang makita nga mga butang niya sukad sa paglalang sa kalibutan klaro nga makita, nga masabtan pinaagi sa mga butang nga gibuhad, bisan ang iyang walay katapusan nga gahum ug pagka-Dios, aron sila [ang mga pagano] walay ikapangulipas." Ug si David nagsulti sa samang kamatuoran: "Ang mga langit nagapahayag sa himaya sa Dios, ug ang kawanangan nagapakita sa iyang mga buhat. Adlaw ngadto sa adlaw nagasulti, ug gabii ngadto sa gabii nagapadayag sa kahibalo. Walay sinultihan ni pinulongan, diin ang ilang tingog dili madungog." (Salmo

19:1-3) Ang tanang kahibalo anaa kaniya, busa gabii ngadto sa gabii nagapadayag kaniya. Ang iyang himaya mao ang iyang kaayo. Busa ang mga langit nagapahayag sa iyang kaayo, ug alang kaniya nga adunay mga mata nga makakita, ug mga dalunggan nga makadungog, ug usa ka kasingkasing nga makasabut, ang mga langit ug ang yuta, adlaw ug gabii, nagkahiusa sa lain-laing mga tingog nga harmonya, aron ipahayag sa matag yuta ug matag pinulongan nga ang Dios mao ang gugma.

2. Ang mga Kinaiya sa Diyos

“Wala ko kabalo asa gibayaw ang iyang mga isla

Ang ilang mga dahon sa ilang mga palad sa hangin, ang akong nahibal-an lang kay dili ko maanod

Labaw sa iyang gugma ug pag-atiman.” – Whittier

““Ang Dios Gugma.” Ang pagtuon niining mga pulonga mao ang pagtuon sa Dios nga diha kaniya natago ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo. Gipadayag sa Dios ang iyang kaugalingon diha sa iyang buhat ug sa iyang pulong, ug kini nga mga pagpadayag nagkauyon niini nga kamatuoran. Ang tanan nga mahimo sa labing lapad nga siyensya mao ang pagsabot sa usa ka butang sa plano sa paglalang, ug kining tibuok nga paglalang mao lamang ang pagkahimo sa balaan nga hunahuna. Ang plano iya sa Dios—usa ka bahin sa walay kinutuban nga Hunahuna.

Ang gitinguha sa pulong sa Dios mao ang pagpadayag sa tawhanong pinulongan sa balaan nga plano sa pagtubos, usa ka plano nga nagpadayag sa walay kinutuban nga giladmon sa gugma nga bisan ang mga anghel nagtinguha sa pagtan-aw niini. Bisan sila nga kanunay nga nagpuyo sa hingpit nga kahayag sa gugma, nga wala mataboni sa sala o kasubo, bisan sila nakakita dinhi sa wala mailhi nga mga gilapdon ug dili matugkad nga mga giladmon, ug kon pangutan-on kon unsa ang ilang gihunahuna nga nagpadayag sa gugma sa Dios alang sa iyang mga binuhat, sila walay duhaduha nga motubag, “Kay gihigugma sa Dios ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang bisan kinsa nga motuo kaniya dili malaglag, kondili makabaton ug kinabuhing dayon.”

““Ang Dios gugma.” Unsay buot ipasabot sa mga pulong? Unsa may buot ipasabot niini gawas nga ang gugma mao ang nagakontrol nga kinaiya sa hunahuna sa Dios, ang usa ka hiyas sa Pagka-Dios diin naggikan ang tanang

ubang hiyas, ug diin kini tanan masubay balik? Ang Kasulatan wala mag-ingon nga ang Dios gahum; kini nag-ingon nga siya gamhanan, makagagahum. Atong makita ang iyang gahum nga gipakita sa paglalang ug pag-amping sa uniberso; apan ang iyang gahum nga nahimulag sa iyang gugma magpadayag lamang kaniya sa atong kahayang hangtud nga kita mahimong talamayon sa iyang panan-aw. Ang duha dili angay nga ibulag.

Ang kinahanglan makita sa kalag, nga gikapoy sa iyang kaugalingong walay paglaum nga pakigbisog batok sa sala, dili nga siya dili kaayo gamhanan, apan nga ang iyang gahum mao ang iyang gugma. Unsa ang moral nga gahum sa uniberso kondili ang gahum sa gugma? Miingon si Napoleon samtang nag-antos sa pagkadestiyero sa awaaw nga bato sa Santa Elena, “Si Alejandro, Julio Cesar, ug ako nagtukod og mga gingharian pinaagi sa gahum sa among mga bukton, ug karon kinsa may nagpakabana kanamo? Apan si Jesu-Kristo nagtukod og usa ka gingharian pinaagi sa gahum sa iyang gugma, ug karon minilyon ang mamatay alang kaniya.”

Walay gahom si Satanas sa pagpugos sa usa ka tawo sa pagbuhat og sayop nga walay hinungdan. Kon aduna man siyay gahom, ang sayop anaa lamang kaniya, ug dili sa tawo nga gipugos. Ang tanang daotan, sama sa tanang maayo, anaa sa hunahuna nga naggiya sa aksyon. Kon pinaagi sa pagkupert sa usa nga mas huyang kay kanako, pugson ko siya sa pagdunggab og sundang sa iyang silingan, ang akong hunahuna, dili ang iyaha, ang naggiya sa suntok, ug ako lamang ang naggiya sa sala. Kon mouyon siya sa akong buhat, siya mahimong kauban sa sala. Kon mapugos nako ang iyang hunahuna sa matag hilisgutan pinaagi sa pagbutang sa akong hunahuna sa iyang kaugalingon nga lugar, mohunong siya sa pagbaton og bisan unsang lahi nga paglungtad gikan kanako, ug busa walay kinaiya, maayo man o daotan. Busa ang Dios dili makapugos sa hunahuna nga walay hinungdan sa pagdikta sa maayong mga aksyon. Ang pagbuhat niana mao ang pagguba sa indibidwal nga identidad o pagkamao, ug paghimo sa tanang tawo gawas sa mga makina aron ipakita ang hunahuna sa Dios.

Busa, ang gahum ni Satanas mao lamang ang gahum sa paggiya sa mga tawo nga nagpasakop sa ilang mga hunahuna kaniya, ngadto sa daotan. Ug ang gahum sa Dios sa pagtubos sa kalibutan mao lamang ang gahum sa iyang gugma sa paggiya sa mga tawo nga nagpasakop sa ilang mga hunahuna kaniya, ngadto sa pagkamatarong. Busa, ang gahum sa Dios mao ang iyang gugma. Dili usab kini limitado sa gahum sa moral lamang. Unsa ang gahum nga naglalang ug nagpaluyo sa uniberso? Ang agnostic nga siyensya mahimong maghisgot nga may kahibalo bahin sa ebolusyon ug grabidad, apan ang pagtuo nakakita sa parehas nga walay kinutuban nga Gugma, nga kung

wala siya walay mahulog nga maya sa yuta, nga naglalang ug nagpaluyo sa mga adlaw ug mga kalibutan, aron adunay kahayag, ug kainit, ug puy-anan alang sa tanan niyang mga binuhat. Busa ang gahum sa Dios mao ang iyang gugma, ug nganong kinahanglan kita mahadlok? Ang hingpit nga gugma nagsalikway sa kahadlok pinaagi sa pagpadayag sa kamatuoran nga ang walay kinutuban nga tipiganan sa labing gamhanan nga kusog gihuptan sa pagdikta sa gugma nga nagtigom sa mga nating karnero sa iyang mga bukton, ug malumo nga nagdala kanila sa iyang sabakan.

Ug kumusta man ang kaalam sa Dios? Atong makita ang iyang katingalahang kaalam nga gipadayag sa mahapsay nga pagtuyok sa mga planeta sa ilang mga orbito, ang matag usa nga may katukma sa orasan nga nagkompleto sa pagtuyok niini sa husto nga panahon, bisan pa sa gatusan ka tuig nga paghimo niini; tanan nagtabok ug nagbalik-balik sa mga agianan sa usag usa sa kalangitan, apan wala gyud magbangaay. Kini nagpadayag sa iyang kaalam, ug usab sa iyang gugma alang sa iyang mga binuhat, kung kita motan-aw gawas sa buta nga mga mata. Ang iyang kaalam nga nahimulag sa iyang gugma magtudlo lamang kaniya sa atong kahuyang ug kabuang.

Natanggong sa luyo sa dili masudlan nga kaugmaon, ug nagtan-aw uban ang sayop nga panan-aw ngadto sa dili kaayo masabtan nga nangagi, ang gusto mahibal-an sa kalag, nga sa ingon masakit nga pagkaamgo sa iyang kaugalingong mga limitasyon, mao nga ang kaalam sa Dios mao ang iyang gugma, ug nga ang tanan nga kaugmaon, bisan pa kon kini ngitngit, gikuptan sa mga kamot sa Gugma.

Kay unsa man ang kabuang sa kalibutan gawas sa pagrebelde niini batok sa kaalam sa balaod sa Dios, nga mao ang Gugma?—usa ka pagrebelde ug usa ka kabuang nga nanganak sa matag kasakit sa tawo ug matag pag-agulo sa tawhanong kaguol. Ang kahangturan magpakita nga ang kaalam sa Dios mao lamang ang kaalam sa usa ka amahanon, mabinantayon nga gugma nga nakakita sa dili kalikayan nga katapusan sa matag lakang sa aksyon gikan sa sinugdanan, ug nagdili lamang sa mga butang nga mosangpot sa pag-antos.

Ug unsa man ang hustisya, kanang hustisya sa Dios, kondili laing ngalan sa iyang gugma? Ang atong dili hingpit nga gugma mahimong makahimo kanato nga dili makiangayon. Kon mas gihigugma ko si A kay sa B, basin dili ako makiangayon kang B, apan ang iyang inhustisya dili resulta sa akong gugma kang A, kondili sa pagkadili-hingpit sa akong gugma sa kakulang niini ngadto kang B. Sa higayon nga atong mahunahuna ang usa ka gugma nga walay kinutuban ug naglangkob sa tanan, nianang higayona atong makita nga kana nga gugma naglakip sa hustisya. Mahimo ba nga siya nga nahigugma sa tanan niyang mga anak mahimong dili makiangayon sa bisan kinsa kanila? Busa ang

hustisya mao ang gugma, ug siya, nga nahadlok sa Usa, nga naggunit sa mga timbangan sa iyang mga kamot, mao siya nga labaw sa kang kinsang gugma ug pag-atiman dili kita mahisalaag, bisan kung kanunay natong mapasubo ang iyang Espiritu.

Ug unsa may akong ikasulti bahin sa kapungot sa Dios, nga gihisgutan sa daghang higayon sa Kasulatan? Si Jesu-Cristo mianhi aron ipadayag ang Amahan. Wala pa gyuy binuhat dinhi sa yuta nga nahigugma sa makasasala sama sa iyang paghigugma, ug wala gyuy usa nga hingpit ug hingpit nga nagdumot sa sala. Ang iyang gugma alang sa makasasala sama ka walay kinutuban sa iyang pagdumot sa sala. Diha kaniya gipadayag ang usa ka Dios nga kanunay ug kanunay nga hingpit nga nagbulag tali sa makasasala ug sa sala. Gidumtan niya ang sala, tungod kay kini ang kaaway sa makasasala, nga iyang gihigugma. Kon ako adunay higala, ug nakaila sa usa ka mamumuno nga nagpaabot sa iyang kinabuhi, ang sukod sa akong gugma alang niana nga higala mao ang sukod sa akong pagdumot alang niana nga mamumuno.

Ang sala mao lamang ang kaaway sa tawhanong rasa. Kini nagtago sa luyo sa napulo ka libo ka matahum nga mga matang sa kalipayan, ug kanunay nga nagtago nga adunay makamatay nga katuyoan. Ang tanan nga pagdumot sa Dios mao ang iyang pagdumot sa sala. Ang tanan niyang kasuko mao ang iyang kasuko batok sa sala. Ang pagdumot ug kasuko mao lamang ang iyang gugma alang sa makasasala, nga gitinguha sa sala nga laglagon. Ang plano sa pagtubos mao ang paningkamot sa Dios, pinaagi sa pagpadayag sa iyang walay kinutuban nga gugma, aron ibulag ang sala gikan sa makasasala, aron ang sala malaglag, ang pag-antos mawagtang, ug ang uniberso malimpyo, ug bisan pa niana ang makasasala maluwas.

Kadto lamang nga sa katapusan ug dili mabulag nga nagkonektar sa ilang kaugalingon sa sala, aron ang Dios dili makalaglag sa usa nga dili makalaglag sa lain, ang kinahanglan nga moinom sa kapungot sa Dios batok sa sala. Ang gugma dili malipay sa panghitabo. “Ingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoong Jehova, ako walay kalipay sa kamatayon sa dautan; kondili nga ang dautan motalikod gikan sa iyang dalan ug mabuhi; talikod kamo, talikod kamo gikan sa inyong dautang mga dalan; kay buot ba kamo nga mamatay?”

Busa ang tanang hiyas sa Dios masubay balik sa usa ka hiyas, ug “Ang Dios gugma.” “Ang gugma gikan sa Dios; ug ang tanan nga nahigugma gipanganak sa Dios, ug nakaila sa Dios. Ang wala mahigugma wala makaila sa Dios, kay ang Dios gugma.” Walay bisan unsa sa Dios gawas sa gugma, kay ang gugma naglakip sa tanang maayo. Ang Iyang gugma moabot hangtod sa kinatumyan sa Iyang gamhanang uniberso, ug kanunay nga nag-atiman sa tanan Niyang

mga binuhat, dili gayud mobiya kanila bisan usa ka gutlo, bisan pa kon sila makapasubo Kaniya sa Iyang kasingkasing.

3. Higugmaa ang Tinubdan sa Pagkamatarong

“Ang tanan nimong mga sugo matarong.” – David

“Ang gugma mao ang katumanan sa balaod.” – Paul

Ang gugma mao ang usa ka hiyas sa Dios, diin naggikan ang tanang ubang mga hiyas, ang tanan sa Dios; ug busa ang nangagi, uban sa mga sayop ug kapakyasan niini, ug ang umaabot, uban sa mga kahadlok niini, kon kita mosalig lamang kaniya, luwas nga anaa sa mga kamot sa Gugma. Apan, matod sa usa, nganong importante man kaayo nga mahibal-an kini?

Dili na lang ikalimod ang dili matukib nga kalipay niining kahibalo, ang tanang gahum sa ebanghelyo ni Kristo sa pagbag-o sa kalag ug pagbuhat diha kanato sa mga buhat sa pagkamatarong, nagdepende niini. Ang tanang pagkamatarong sa Dios gisumada sa Napulo ka Sugo, busa si David miingon: “Ang balaod sa Ginoo hingpit,” ug, “ang tanan nimong mga sugo pagkamatarong.” Ang Dios miingon, “Pamati kanako, kamo nga nahibalo sa pagkamatarong, ang katawhan kansang kasingkasing anaa ang akong balaod.” Busa makita nga ang pagbaton sa pagkamatarong sa Dios diha sa kasingkasing mao lamang ang pagkasulat sa balaod sa Dios didto. Gisumada ni Jesus ang tanang balaod, ug busa ang tibuok moral nga katungdanan sa tawo, sa duha ka prinsipyo sa gugma sa Dios ug gugma sa tawo. Gipamenos ni Juan kining mga prinsipyo ngadto sa usa ka prinsipyo sa gugma sa Dios, pinaagi sa pagpakita nga kon atong gihigugma ang Dios, ang Amahan, atong gihigugma ang tawo, ang iyang anak, ang atong igsoon. Busa gisumada ni Pablo ang tibuok katungdanan sa tawo ug ang tanang pagkamatarong sa Dios sa usa ka pulong, nga nag-ingon “Ang gugma mao ang katumanan sa balaod,” ug miuyon si Juan niini nga proposisyon pinaagi sa pag-ingon, “Bisan kinsa nga nagatuman sa iyang pulong, niini gayud ang gugma sa Dios nahingpit.” Busa ang gugma nga nagpuyo sa kasingkasing sa tawo mao ang katumanan sa tanang pagkamatarong, ug ang pagdumot nga nagpuyo didto mao ang katumanan sa tanang kadautan, ug ang tanang panagbangi sa mga katuigan mao lamang ang panagbangi niining duha ka prinsipyo sa mga kasingkasing sa mga binuhat sa Dios.

Apan unsa may makausab sa atong mga kasingkasing nga puno sa pagdumot, ngadto sa mga kasingkasing nga puno lamang sa gugma? Unsa ang tinubdan niining tanan nga gugma? Si Juan mitubag pinaagi sa pag-ingon, “Ang gugma gikan sa Dios; ug ang tanan nga nahigugma natawo gikan sa Dios.” Ug, mao

kana; sama sa usa ka tawo manganak og sama sa usa ka tawo, -- kining gamhanan, makanunayon, ug malukpanon nga gugma sa Dios, nga nagsapnay kanato, ug naglibot kanato, ug nagputos kanato uban kaniya, manganak og sama nga gugma sa atong mga kasingkasing, nga naggiya kanato sa pagtunol sa matinabangon nga mga kamot sa maloloy-on, maloloy-on nga gugma sa tanan niyang mga binuhat! Ug kini mao ang pagkamatarong, ang pagkamatarong sa Dios, ug wala nay lain nga pagkamatarong.

Pananglit posible para sa tawo ang pagbuhat sa husto aron lang makaabot siya sa langit. Kana nga tinguha nga gimahal nga padayon ug walay paghunahuna, samtang daghan ang uban nga nangamatay, mao na mismo ang kahakog ug sala. Gibiyaan ni Jesu-Cristo ang langit, nga wala mag-isip niini nga usa ka butang nga angay kuptan pag-ayo sa dihang ang tawo nawala. Pananglit posible nga ang usa ka tawo mobuhat sa husto tungod sa kahadlok sa impierno; kana sa labing maayo usa ka matang sa katalaw, nga dili mangahas sa pag-adto sa dapit nga gituohan nga daghan ang uban ang moadto. Kining tanan usa lamang ka panggawas nga pagkamatarong, usa ka paglimpyo sa gawas sa tasa ug sa plato. Ang tinuod nga prinsipyo sa pagkamatarong, nga mao ang gugma mismo, mawad-an, ug busa walay pagkamatarong sa Dios, kondili pagkamatarong sa kaugalingon lamang, nga sama sa hugaw nga mga trapo sa iyang panan-aw. Adunay kamatuoran ug katahum sa karaang sugilanon sa usa ka anghel nga adunay kaldero sa usa ka kamot ug usa ka sensor sa pikas, nga nagbubo ug tubig sa mga siga sa impierno, samtang nagpahinabo sa aso nga mosaka ug motabon sa himaya sa langit, aron ang mga tawo makahimo sa husto tungod lamang sa gugma sa husto.

Angay hinumdoman nga ang gugma sa matarong ug ang gugma sa Dios usa ra, kay sa panghunahuna sa tanang tinuod nga mga tawo ang Dios mao ang personipikasyon sa labing matarong, ang labing maayo. Kon, nan, ang gugma sa Dios mao ang kalag ug kinaiya sa tanang pagkamatarong, unsaon man nato paghigugma kaniya?

Mas maayo nga mangutana, “Ngano, nga siya man gyud ang hingpit nga mahigugmaon, gamay ra man ang atong paghigugma? Ngano nga daghan man kaayo ang bugnaw nga pilosopiya ug gamay ra kaayo ang mainit nga relihiyon sa kasingkasing? Ngano nga naghunahuna man kita nga ang pulong nga *gugma*, kon gamiton sa Dios, lahi ang kahulugan sa mainit nga pagtunol sa mga simpatiya ug pangandoy sa kasingkasing nga atong gibati ngadto sa usa ka higala?” Tingali, kon gamiton kaniya, kini nagpasabot sa sinagol nga katingala ug pagtahod nga mas haduol sa kahadlok ug bisan kalisang kay sa gugma. Ah! Kining tanan naggikan sa pagbaton og bakak ug paganong mga ideya bahin sa Dios; wala pa nato makita nga ang Dios gugma. Kon makita na

nato, ang hingpit nga gugma mopapahawa sa kahadlok, tungod kay ang kahadlok adunay pagsakit.

Apan ang usa moingon, “Unsaon nako paghigugma sa Dios? Nangingkamot na ako.” Kabus nga kalag! Ayaw na pagsulay. Ang gugma dili moabot nianang paagiha. Dili kini iduso gikan sa sulod pinaagi sa bisan unsang matang sa resolusyon/tinguhang lig-on; kini gikuha gikan sa gawas, pinaagi sa pagtan-aw sa matahum ug hiligugmaon. Hunong; hunonga ang imong pakigbisog ug pagsulay; tan-awa Siya sama sa gipadayag sa iyang buhat ug sa iyang pulong. Dili ba siya ang labing labaw sa napulo ka libo, ang Rosas sa Sharon, ang Lirio sa Walog, ang Usa nga hingpit nga matahum? Wala ba ang imong mga mata, bisan karon, makakita sa Hari sa iyang katahum? Ang Dios nahibalo pag-ayo nga ang tanang pagkamatarung gugma lamang alang kaniya, ug nahibal-an niya nga imposible alang kanato nga higugmaon ang dili hiligugmaon; busa ang paglalang ug pagtubos mga kaluha nga paningkamot sa balaan nga Usa aron ipadayag ang iyang gamhanang gugma sa kalag nga mohunong lamang aron motan-aw ug mabuhi. Kini ang iyang gugma nga nagpintal alang sa imong mga mata sa pula sa katahum sa aping sa rosas. Aron malipay ang imong pagbati gihatagan niya ang rosas sa humot nga gininhawa niini. Ang mga delikado nga kolor ug mga trace sa liboan ka mga porma sa katahum sa imong agianan daghan kaayong mga ebidensya sa iyang mahigugmaong pag-atiman—usa ka pag-atiman nga, nga naglangkob sa tanan, miyukbo gikan sa nagdan-ag nga mga bituon ug mga adlaw aron mamatikdan ang pagkahulog sa maya. Ah, siya ang nagpundok kanimo sa mga panganod sa pagsalop sa adlaw ngadto sa ingon ka katingalahang mga porma sa templo ug lugar ug piramide, nga nagbubo sa tanan nga ingon nga mga pagbaha sa bulawan nga kahayag, aron matabonan ang labing ngilit sa kangitngit, nga pinaagi niining mga ganghaan sa engkanto hapit nato mahanduraw nga nahimutang ang siyudad sa atong mga paglaum ug mga damgo, ug ang tanan natong mga pangandoy ug mga pangandoy daw dili layo nga maabot ug matuman! Dili ba ang iyang tingog nagsulti kanimo niining tanan, nga nagsulti kanimo nga sa labing pagtapos sa gabii sa kasubo ug kangitngit ug kamatayon moabut kanimo ang pagbuto sa mas matahum nga adlaw?

Dili ba ang iyang gugma nga giawit sa mga langgam? Ug gikan sa huni sa pino nga gihuyop sa hangin wala ba makabungkag sa iyang pagpanghupaw sa simpatiya sa imong kalag? Ang walay hunong nga pagpukpok sa kadagatan sa batoon nga baybayon, unsa pa man kini gawas sa pagpitik sa iyang gamhanang kasingkasing batok sa mga babag sa kahakog ug sala nga nagpugong kanimo gikan kaniya? Paminaw! Dili ba ang kasingkasing mopitik sa simpatiya sa tawhanong kasubo ug tawhanong kasakit? Dili ba kining gamhanang mga buktion mokab-ot aron paggakos ug pagtabon sa matag yuta?

“Ngano nga nag-ingon ka, Oh Jacob, ug nagsulti, Oh Israel, Ang akong dalan natago gikan sa Ginoo, ug ang akong paghukom gipalabay gikan sa akong Dios? Wala ba ikaw mahibalo? Wala ba ikaw makadungog nga ang walay katapusan nga Dios, ang Ginoo, ang Magbubuhay sa mga kinatunyan sa yuta, dili maluya, ni kapuyan? Walay pagsusi sa iyang salabutan.” Dili nato limitahan ang iyang pag-atiman o magbutang ug mga utlanan sa iyang gugma.

Siya nga nagkupot sa mga kalibutan sa iyang kamot, siya nga “nagdala sa ilang panon sa gidaghanon” ug “nagtawag kanilang tanan pinaagi sa mga ngalan pinaagi sa kadako sa iyang gahum, kay siya kusgan sa gahum; walay usa nga mapakyas,” siya ang nag-ingon, “Lipaya ninyo, lipaya ninyo ang akong katawhan.” Siya ang nagbutang sa atong mga luha sa iyang botelya, ug nagsulat niining tanan sa iyang libro. O nga ang mga tawo motan-aw ug maminaw hangtud nga ang hunahuna sa Dios nga gipadayag sa dili maihap nga mga porma sa kinaiyahan, ug mosulti pinaagi sa iyang lain-laing mga tingog, makapadasig sa ilang kaugalingong mga kasingkasing sa iyang balaan nga gugma! Unya ang kamingaw ug pag-inusara sa gigutom nga kalag mawala, ug sa ibabaw ug sa ubos ug sa palibot kanato, nga naglibot kanato ug nagputos kanato uban kaniya, kon atong bation ug mahibal-an ang maloloy-on nga presensya sa hunahuna kansang gahum nagsapnay sa uniberso, apan kansang gugma mamati sa labing hinay nga panghupaw sa kasubo. Unya uban ni Carlisle makaingon kita, “Ah, mas tam-is pa kay ang tingog sa inahan ngadto sa bata nga nahisalaag nga nalibog sa walay dalan nga kalibutan, moabot kining ebanghelyo sa akong kasingkasing! Ang uniberso dili na patay ug demonyo, usa ka lubnganan nga gilibutan sa mga multo, kondili sama sa diyos, ug iya sa akong Amahan.”

Ug unsa may atong masulti dinhi mahitungod sa pagpadayag sa gugma sa Dios diha sa pagtubos? Unsang mga pulong ang atong isulti, bisan sa halayo, mahitungod sa dili masulti? Mahimo nato kining isulti uban ni Pablo, Kinsa ang makapahimulag kanato gikan sa gugma? “Ang kagul-anan, o ang kasakit, o ang paglutos, o ang gutom, o ang kahubo, o ang katalagman, o ang espada? Dili, niining tanan nga mga butang kita *labaw pa sa mga mananaug pinaagi kaniya* nga nahigugma kanato. Kay ako masaligon, nga bisan ang kamatayon, o ang kinabuhi, o ang mga anghel, o ang mga punoan, o ang mga gahum, o ang mga butang karon, o ang mga butang nga moabot, o ang kahitas-an, o ang giladmon, o ang bisan unsang ubang binuhay, *dili makahimo sa pagpahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.*” Apan hinoon, nga si Cristo nga nagapuyo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa pagtuo, kita mahimong gamut ug lig-on sa gugma, ug makahimo sa pagsabot uban sa tanang mga balaan kon unsa ang gilapdon ug gitason, ug

giladmon, ug kahitas-an, ug sa pag-ila sa gugma ni Cristo, ug *labaw sa kahibalo, aron kita mapuno sa tanang kahingpitan sa Dios.*

Oo, ang pagkahibalo nga ang gugma sa Dios kinahanglan nga mapuno sa iyang kahingpitan, kay ang Dios gugma. Ang tanang kaayo, ang tanang pagkamatarong, gugma, ug ang gugma natawo gikan sa gugma, ang tawhanon sa diosnon; busa ang labing importante nga mga butang nga angay mahibal-an mao nga ang Dios gugma. Ang pagkahibalo nga kini mao ang kinabuhing dayon.

4. Ang Paningkamot ni Satanas sa Pagtago sa Gugma sa Dios Gikan sa Gigutom nga mga Kasingkasing sa Tawo

Kon siya mosultig bakak, siya nagsulti sa iyang kaugalingong pagbuot; kay siya bakakon, ug ang amahan sa mga bakak. Juan 8:44

Ang tanang tinuod nga pagkamatarong mao lamang ang pinuy-anan sa balaan nga gugma diha sa kasingkasing sa tawo ug ang sangputanan niini nga pagpadayag sa tawhanong aksyon. Imposible gayud alang kang bisan kinsa ang paghigugma sa bisan unsa pinaagi lamang sa pagtinguha o pagsulay sa pagbuhat niini. Ang gugma natawo gikan sa gugma; kini gipasiga sa kalag pinaagi sa pagtan-aw ug pag-ila Kaniya nga angay higugmaon.

Busa, tungod kay ang tanang gahom sa pagtubos – ang tanang gahom sa paghimong matarong – mao ang gahom sa pagpanganak og gugma sa kalag sa tawo, ug tungod kay kini mahimo lamang pinaagi sa pagpakita sa mas dakong gugma, nagsunod nga ang tanang gahom sa Dios sa pagtubos sa kalibutan mao lamang ang iyang gahom sa pagpakita sa iyang gamhanang gugma sa katawhan. Kini nahiuyon sa giingon ni Juan, “Gihigugma nato siya tungod kay siya ang unang nahigugma kanato,” ug “Gihigugma sa Dios ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak,” ug uban pa. Tungod niini nga mga kamatuoran, atong nakita nga ang paglalang ug pagtubos parehong mga paningkamot sa Dios sa pagpakita sa iyang gugma sa iyang mga binuhat.

Karon ang kasukwahi niining tanan mao nga ang gahum ni Satanas sa pagpildi sa buhat sa Dios diha sa kalag sa tawo mao lamang ang iyang gahum sa pagpildi sa pagpadayag sa gugma sa Dios; ug sama nga ang orihinal nga proposisyon napamatud-an sa tanang pagpakiglabot sa Dios sa katawhan, mao usab kini napamatud-an sa matag paningkamot ni Satanas sa pagpugong sa

balaan nga plano. Ang matag bakak nga doktrina ug matag bakak nga sistema sa pagsimba nga gipaila ni Satanang sa kalibutan, atong makita, kon atong tanawon kini pag-ayo, adunay usa lamang ka tumong ang paghimo sa tibuok istorya sa gugma sa Dios nga usa ka bakak.

Sa sinugdanan pa lang, si Satanang miingon kang Eva, “Oo, nag-ingon ba ang Dios, Dili kamo mokaon sa tanan nga kahoy sa tanaman?” Sa orihinal, kini nga “oo” usa lamang ka pagpahayag sa pagtamay o pagyubit. Sa dihang mitubag si Eva, “Makakaon kami sa bunga sa mga kahoy sa tanaman; apan sa bunga sa kahoy nga anaa sa taliwala sa tanaman, ang Dios miingon, Dili kamo mokaon niini, ni mohikap kamo niini, aron dili kamo mamatay.” Si Satanang miingon pag-usab sa pagtamay sa Dios, “Dili kamo mamatay gayud; kay ang Dios nasayod nga sa adlaw nga kamo mokaon niini, unya ang inyong mga mata mabuka, ug kamo mahimo nga sama sa mga dios, nga mahibalo sa maayo ug sa daotan.” Kini usa ka direkta nga paglimod sa gugma sa Dios. Gibutang sa Dios ang maong kahoy didto sa gugma, alang sa kaayohan sa iyang mga anak, aron paghatag og oportunidad alang sa pagpalambo sa kinaiya, nga kon dili, sa ilang kahimtang karon, imposible. Sa gugma siya miingon, Dili kamo mokaon niini, sama sa gisulti sa amahan sa bata, Dili kamo mokaon niining mga berry, anak ko, kini hilo. Nahibalo si Satanang niining tanan, apan gilimod niya kini, aron ipakita nga ang Dios, sa kasina o pangabugho nga kahadlok, nagdumili sa iyang mga anak sa usa ka butang nga alang sa ilang kaayohan, ug nga magbayaw kanila ngadto sa pagkaparehas kaniya. Si Satanang namakak, ug pinaagi sa bakak iyang gidala gikan kang Kristo mismo ang masuk-anon nga pagkondenar nga usa ka “bakakon sukad pa sa sinugdanan, ug ang amahan niini.”

Dili ikalimod nga ang tanang bakak nga relihiyon usa ka lohikal nga kalamboan gikan sa bakak, bisan dili nato kini mahatagag panahon ug luna aron ipakita kini nga sigurado. Bisan pila pa ka mga diyos ang ilang gisimba, ang matag sibilisado nga paganong nasud adunay tradisyon, tingali dili klaro ug hinanduraw, - usa ka tradisyon nga nalimtan sa kadaghanan, mahimo kini, ug gimahal lamang sa mga elite, sa pipila nga edukado, apan usa gihapon ka tradisyon, -- nga adunay usa ka Diyos sa luyo niining tanan nga mga diyos, nga nagbuhat kanila, ug kinsa nagbuhat sa tanang mga butang. Ngano nga wala nila siya simbaha? -- Tungod kay wala sila mituo nga siya nagpakabana kanila. Naghunahuna sila nga siya dako kaayo ug layo kaayo nga ang kalag sa tawo wala niya mamatikdi, nga ang pagdugmok sa tanang rasa sa tawo dili labaw pa kaniya kaysa pagdugmok sa usa ka ulod kanato.

Ug tungod kay kini nga Dios layo kaayo, nagpadayon sila sa pagsal-ot og mga dios ug mga demigod, ug mga hari ug mga pari taliwala kaniya ug sa

kasingkasing sa tawo, hangtud nga walay nagmasulob-on, nag-antos nga kalag ang maghunahuna o mangahas sa pagkab-ot sa nagkurog nga kamot sa pagtuo alang sa makapahupay, maloloy-on nga paghikap kaniya nga kamatuoran ug tinuod nga balaan. Ngadto sa ingon nga kalibutan nga si Jesus mianhi aron ipadayag ang tinuod nga Dios, ug ang Dios nga iyang gipadayag mao si Emanuel, ang *Dios uban kanato*; ug ngadto sa ingon nga mga tawo nga si Pablo nagtudlo sa halangdon nga kamatuoran nga ang Dios “*dili halayo gikan sa matag usa kanato*; kay diha kaniya kita nabuhi, ug naglihok, ug nagalungtad; kay kita usab iyang mga anak.”

Ang samang butang nga nahimo ni Satanas sa paganismo iyang nahimo usab sa papasiya. Alang sa mga papista, ang Dios mao ang estrikto, ang layo nga maghuhukom, dili makahimo sa tawhanong simpatiya o gugma, ug si Kristo ang tigpataliwala ug tigpataliwala, kansang katungdanan, kon mahimo, mao ang paghikap sa kasingkasing sa Dios uban ang pagbati sa atong mga panginahanglan, ug pagpukaw sa iyang kaluoy. Apan bisan si Kristo wala matandog sa mga pagbati sa tanan natong mga kahuyang; busa kinahanglan siyang duolon pinaagi sa pagpataliwala sa Birhen, ang iyang inahan, ug sa gikanonisar nga santos, ug buhing papa, ug obispo ug pari. Busa pag-usab ang Dios gibutang sa layo, ug ang matahum ug buhing kamatuoran sa iyang gugma gilimod. Dili na siya ang "atong Amahan," nga nalipay sa paghatag ug maayong mga gasa sa iyang mga anak.

Ang matag paganong relihiyon adunay kaugalingong sakripisyo, ug kini nga sakripisyo naggikan sa tinuod nga Halad diin ang kalibutan pagatubson, pinaagi sa pagkadunot gikan sa tinuod nga tipo sa sakripisyo nga gihatag sa Dios sa tawo sa ganghaan sa nawala nga Eden. Apan gidala kini ni Satanas aron ang paganong sakripisyo nagpasabot sa sukwahi sa tinuod. Ang kahulugan sa tinuod nga sakripisyo mao kini: "Gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak." Ang matag sakripisyo nga tinuod nga gihalad usa ka pagpadayag, usa ka pagpahayag sa dakong sakripisyo diin ang Dios mohatag sa saad sa tanan niyang intelihente nga mga binuhat sa tanang kalibutan nga gihigugma niya sila nga, kon gikinahanglan, ihatag niya ang iyang kinabuhi aron matubos sila. Apan ang paganong sakripisyo naghigot bahin sa usa ka dios sa kasuko ug kasuko, kansang kasuko kinahanglan nga mahupay sa bisan unsang paagi, tingali pinaagi sa dugo sa usa ka kordero, o mahimo lamang kini pinaagi sa dugo sa usa ka matahum nga dalaga, o inosenteng bata, o uban pang biktima sa tawo. Sa dihang iyang masimhot ang bag-ong nagaagay nga dugo, sila nagtuo nga ang iyang panimalos matagbaw, siya mapasaylo.

Unsay atong ikasulti bahin sa sayop nga ideya sa pag-ula, nga gituohan bisan sa daghan sa mga sikat nga Protestanteng simbahan karon, ug gipahayag sa ulahing pagkumpisal sa pagtuo niining mga pulonga, "Si Kristo namatay aron sa pagpasig-uli sa Amahan kanato"? Dili kini ang lugar aron hisgutan kana nga tema; igo na ang pag-ingon nga kini ang paganong ideya sa sakripisyo nga gigamit sa Kristiyanismo. Ang Diyos, sa ilang hunahuna, nasuko; kinahanglan niyang ibubo ang iyang kasuko sa usa ka tawo. Kon sa tawo, kini magtunglo kaniya sa kahangturan, sama sa iyang angay; apan kini makabalda sa plano ug katuyoan sa Diyos sa paglalang sa mga kalibutan, busa dili kini angay mahitabo. Ug bisan pa ang Diyos dili angay nga malimbongan sa iyang panimalos; tungod niini nga hinungdan gibubo niya kini kang Kristo, kana nga tawo nga akong gibuhian. Busa sa dihang namatay si Kristo, siya gipatay gayud sa kapungot ug kasuko sa Amahan. Kini paganismo.

Ang tinuod nga ideya sa pagtabon-sa-sala naghimo sa Dios ug ni Kristo nga managsama sa ilang gugma, ug usa sa ilang katuyoan sa pagluwas sa katawhan. "Ang Dios diha kang Cristo, nga nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon." Ang kinabuhi ni Kristo dili ang presyo nga *gibayad ngadto sa amahan* alang sa atong pasaylo; apan ang kinabuhi mao ang *presyo nga gibayad sa Amahan* aron ipakita ang iyang mahigugmaong gahum aron madala kita ngadto sa mahinulsulon nga kinaiya sa hunahuna diin siya *makapasaylo kanato nga gawasnon o libre*. Ang kalainan tali sa tinuod ug sa bakak nga mga ideya mubo nga gipahayag sa propeta niining mga pulonga: "Sa pagkatinuod gipas-an niya ang atong mga kasakit ug gipas-an ang atong mga kasubo; *apan giisip nato siya nga binunalan*, gibunalan sa Dios, ug sinakit." Busa giusab ni Satanas ang kamatuoran sa gugma sa Dios ngadto sa usa ka bakak, ug gisulod pa gani kini nga bakak ngadto sa doktrina sa pagtabon-sa-sala ni Kristo.

Kini mga ilustrasyon lamang sa kinaiya ug tendensiya sa tanang bakak nga mga sistema. Kini ang mga laraw sa yawa aron babagan ang gahum ug katuyoan sa balaan nga gugma. Ang doktrina sa kinaiyanhong imortalidad – "dili kamo mamatay sa pagkatinuod" – diin kining tanang bakak nga mga sistema nagsandig alang sa ilang paglaum sa umaabot, moabut sa lehitimong bunga sa makalilisang nga pagtuo nga nagpasipala sa Dios sa walay katapusan nga panimuot nga pag-antos alang sa tanang panon sa katawhan sa mga nawala.

Pag-usab: Gibag-o ni Satanas ang mahimayaong kamatuoran nga nagpadayag sa gugma sa walay katapusan nga katuyoan sa Dios sa paglalang ngadto sa estrikto nga doktrina sa "hingpit nga mga mando," nga doktrina nag-akusar sa Dios sa paglalang sa mga panon sa katawhan alang sa impyerno, ug wala

maghatag kanila og bisan unsang higayon nga makaikyas, nga naghimo kanila nga walay paglaum ngadto sa dapit nga giimbento ni Satanas alang kanila, ang pipila nga naluwas naluwas usab pinaagi sa hingpit nga mando sa Dios, ug busa, siyempre, bisan pa sa ilang kaugalingon. Kining duha ka doktrina, ang kinaianhon nga imortalidad ug hingpit nga mga mando, nagkahiusa aron mahimo ang teolohiya sa kalibutan kung unsa kini kaniadto ug karon, ug kini nga kombinasyon nakakaplag sa hingpit nga pag-uswag sa pagtulon-an sa kung unsa ang matawag nga "Labing estrikto nga Calvinismo sa Scottish Kirk." Kung unsa kana, si Buckle, sa iyang " Kasaysayan sa mga Sibilisasyon," nag-ingon sama sa mosunod: --

“Nanghambog ang mga klero nga ilang espesyal nga misyon ang pagpahayag sa kapungot ug mga tunglo sa Ginoo. Sa ilang panan-aw, ang Diyos dili usa ka maloloy-on nga binuhat, kondili usa ka mabangis ug walay kaluoy nga malupigon. Gipahayag nila nga ang tanang katawhan, gamay ra kaayo nga bahin gawas lang, gitakdang modangat sa walay kataposang kasakit. Ug sa dihang ilang gihulagway kon unsa kana nga kasakit, ang ilang ngitngit nga mga imahinasyon nalipay ug nalipay sa maong talan-awon. Sa mga hulagway nga ilang gidrowing, ilang gisubli ug gipataas ang barbaro nga imahe sa usa ka barbaro nga panahon. Nalipay sila sa pagsulti sa ilang mga tigpaminaw nga sila ihawon sa dagkong kalayo, ug bitayon sa ilang mga dila. Sila pagahampakon sa mga tanga/scorpion, ug makita ang ilang mga kauban nga nagligid-ligid ug nag-uwang sa ilang palibot. Sila usab igalabay ngadto sa nagbukal nga lana ug sa mainit nga tinunaw nga tingga. Usa ka suba sa kalayo ug asupre, nga mas lapad pa kay sa yuta, ang giandam alang kanila; diin sila ituslob; ang ilang mga bukog, ang ilang mga бага, ug ang ilang atay mobukal apan dili gayud masunog. Sa samang higayon, ang mga ulod mokaon kanila, ug samtang kini nagkitkit sa ilang mga lawas, sila gilibutan sa mga yawa, nga nagbiaybiay ug naghimo sa ilang mga kasakit nga kalingawan. Mao kini ang unang mga hugna sa ilang pag-antos, ug kini ang una lamang; kay ang mga pagsakit, gawas nga walay hunong, anam-anam nga mograbe.

“Hilabihan ka pino ang ilang kabangis nga ang usa ka impierno gisundan sa lain; ug aron ang nag-antos dili na mobati human sa usa ka panahon, siya gipalihok aron siya makaagi og bag-ong mga kasakit sa bag-ong mga dapit. Kining tanan buhat sa Diyos sa mga klero sa Scotland. Dili lang kini iyang buhat, apan kini iyang kalipay ug garbo; kay, sumala kanila, ang impierno gibuhat sa wala pa moanhi ang tawo sa kalibutan. Ang makagagahum, wala sila magduha-duha sa pag-ingon,

migugol sa iyang miaging panahon sa pag-andam ug pagkompleto niining dapit sa pagsakit, aron nga sa dihang motungha ang kaliwatan sa tawo, kini mahimong andam na alang sa ilang pagdawat. Bisan pa man sa igo nga mga kahikayan, kini dili igo, ug ang impierno, tungod kay dili igo ang gidak-on aron masudlan ang dili maihap nga mga biktima nga walay hunong nga gibubo niini, niining ulahing mga adlaw, gipalapdan. Apan nianang halapad nga wanang walay kawang, kay ang tanan niini naglanog sa mga singgit ug mga singgit sa walay katapusan nga kasakit.”

Kining tanan ug daghan pa mahimong ihatag, ug, bisan pa og daw dili katuohan, ang matag ekspresyon gikuha gikan sa mga sermon ug mga libro nga aktuwal nga giwali o gibasa niadtong panahona. Dili kinahanglan nga sultihan ang tinuod nga Kristiyano nga kini ang buhat ni Satanas aron butaan ang mga tawo sa gugma sa Dios, nga mao lamang ang gahum nga makadani kanila ngadto kaniya ug makahimo kanila nga matarong. Sukwahi niining tanan, ibutang ang matahum nga mga pulong ni Whittier;

“Apan luya gihapon ang akong tawhanong mga kamot sa pagkupot sa inyong mga puthaw nga kredo o tinuohan;

Batok sa mga pulong nga imong gisugo kanako nga isulti, Ang akong kasingkasing sa sulod nako nangamuyo

“Naglakaw ako sa yuta nga hubo ang mga tiil, Kamo nagtunob nga maisugon;
Dili ako mangahas sa pagtumbok gamit ang sukod ug gapos, Ang gugma ug gahum sa Dios.

“Gidayeg ninyo ang iyang hustisya; bisan pa niana, giisip ko ang Iyang maloloy-on nga gugma;

Nangita kamo ug hari, buot ko untang hikapon, Ang bisti nga walay tinahian.

“Dili akola ang pagtan-aw sa dapit nga dili makita sa mga kerubin Ug serapin;
Apan walay maayo diha kaniya Nga ang dautan ania kanako.

“Ang sayop nga nagsakit sa akong kalag sa ubos, dili ako mangahas sa paglingkod sa trono sa itaas;

Wala ako masayod sa iyang pagdumot, -- Nasayod ako sa iyang kaayo ug sa iyang gugma.

“Wala ako masayod unsay mahitabo sa umaabot, sa katingalahan o surpresa,
Nagsalig lamang nga ang kinabuhi ug kamatayon mao ang nagpahiping/napailalom Iyang kalooy.

“Wala ako mahibalo asa giisa sa iyang mga isla ang ilang mga dahon sa palma sa hangin;

Ang ako lang nasayran dili ako maanod lapas sa iyang gugma ug pag-atiman.”

5. Ang Pagkaamahan sa Dios

“Busa pag-ampo kamo sa ingon niini nga paagi, Amahan namo nga anaa sa langit.” – Jesus sa Mateo 6:9

Ang Diyos gugma; ang tanan niyang mga hiyas mao ang mga hiyas sa gugma. Ang iyang hustisya, ang iyang kaalam, ang iyang gahum, ang iyang kalooy, ug bisan ang iyang kasuko ug kasuko, mga lahi lamang nga nawong sa daghang bahin apan naglangkob sa tanan ug walay katapusan nga gugma. Busa, ang motibo sa buhat sa Diyos kinahanglan nga iya sa gugma. Ang gugma walay motibo sa palisiya o garbo; sa tinuud, kini adunay usa ra ka motibo, ug kana mao ang gugma mismo. Bisan unsa ang gibuhat sa gugma alang sa gugma, aron mahatagan og kalipay ang butang nga gihigugma, ug busa makadawat og kalipay isip balos. Uban niining mga hunahuna, atong gipangutana, Ngano nga gibuhat sa Diyos kini nga kalibutan ug gibutang ang tawo niini? Ngano nga naglalang man siya, ug ngano, human sa pagsugod, gipadayon niya ang iyang buhat hangtod nga ang walay kinutuban nga kahiladman sa dili matugkad nga kawanangan tanan "nagpitik ug nagdali" sa mga adlaw ug naglibot nga mga kalibutan?

Ang dinasig nga apostol naghatag sa tubag: “Takos ikaw, O Ginoo, sa pagdawat sa himaya ug dungog ug gahum; kay ikaw ang nagbuhat sa tanang mga butang, ug *tungod sa imong kabubut-on sila nangaanaa ug nangahimo.*”

Mahimong moingon ang usa ka tawo, “Oo, ang Diyos hakog sama kanato; gibuhat niya kini tanan alang sa iyang kaugalingong kalipay.” Apan kinahanglan hinumdoman nga ang kalipay sa gugma dili gyud hakog. Ang kalipay sa gugma mao ang paghigugma ug higugmaon, -- aron ipakita ang kaugalingon aron mabalik ang gugma. Kon ang imahinasyon mangahas sa paglupad, hunahunaa ang Diyos sa wala pa magsugod ang buhat sa paglalang. Ang Diyos gugma; siya gugma kaniadto, kay siya parehas kagahapon, karon, ug hangtod sa kahangturan. Nagpuyo siya sa kahangturan. Siya gugma, apan siya nag-inusara, ug ang gugma lamang ang nag-inusara. Ang walay kinutuban nga kasingkasing, uban ang tanan nga kalumo niini, ang simpatiya niini, ang gahum sa pagmahal niini, nag-inusara, natanggong sa iyang kaugalingon, nga walay laing posible nga paagi sa pagpahayag, *alang sa iyang kalipay*, -- alang sa kalipay sa gugma, aron ang gugma makapahayag sa iyang kaugalingon aron mabalik ang gugma.

Ang tawo gibuhat diha sa dagway sa Dios. Kini nga dagway nawala tungod sa sala, ug ipahiuli pinaagi sa pagtubos, kay kita "mabag-o diha sa kahibalo sumala sa dagway niya nga naglalang" kanato. Busa atong makita nga kini nga

dagway dili lamang naglangkob sa panggawas nga porma, apan usab sa sulod nga kamatuoran sa pagbati ug paghunahuna ug pagkahibalo.

Unsa man ang anaa sa kasingkasing sa tawo nga nagmugna sa tanan natong mga panimalay, ug nagtukod ug nagbugkos sa matag tinuod nga pamilya? Gitawag nato kini nga tinguha alang sa mga anak, apan unsa man ang tinguha sa mga anak gawas sa tinguha sa gugma nga ipahayag ang kaugalingon sa ingon nga paagi, aron mabalik ang gugma gikan sa mahigugmaong mga kamot, ug mahigugmaong mga mata, ug mahigugmaong mga tingog?

Kini tingali ang pinakakusgan nga tinguha sa kasingkasing sa tawo. Napanunod gikan kang kinsa? -- Gikan sa Dios, sa dihang gibuhat niya kita sumala sa iyang dagway. Kanunay nga giingon nga ang tinuod nga pinuy-anan usa ka gamay nga kalibutan sa iyang kaugalingon. Kini nga tinguha sa kasingkasing sa tawo ang nagmugna niining gagmay nga mga kalibutan bisan asa, ug naghimo kanila nga mga sentro sa kahayag, ug gugma, ug kalipay, hangtod nga kining daan nga yuta, usahay daw, nahisama sa langit. Kini nga tinguha sa kasingkasing sa balaan nga Gugma ang nagmugna niining kalibutan, ug sa tanang mga kalibutan, ug nagpuyo niini uban sa mga intelihente nga binuhat, nga makahimo sa pagpasalamat sa iyang gugma ug pagbalik kaniya sa malipayon ug mahigugmaong pag-alagad.

Gibuhat niya ang kalibutan alang sa iyang kalipayan. Ang iyang mahigugmaon ug nag-inusarang kasingkasing nangita og paagi sa pagpahayag pinaagi sa bugtong paagi niini, ang paglalang, ug ang uniberso mao lamang ang materyalisasyon sa balaang hunahuna sa gugma. Mao kini ang atong gipasabot sa Pagkaamahan sa Dios. Si Kristo mihisgot niini labaw pa sa bisan unsang kamatuoran. Siya ang nagtudlo kanato sa pag-ingon, “Amahan namo nga anaa sa langit.” Oh, adunay butang niining mga pulonga, “Amahan namo,” nga daw nagdala sa Dios duol kaayo nga atong nahibal-an ug gibati nga iyang madungog ang labing hinay nga singgit sa kasubo ug panginahanglan sa pagtuo, ug makita ang labing gamay nga timaan sa kaguol! “Amahan namo” – unsa ang gipasabot sa mga pulong? Unsa pa man, kay kita ang mga amahan sa atong mga anak, busa siya ang Amahan natong tanan, apan siya mas andam ug mas malumo.

Ang kalipay sa amahan anaa sa kalipay ug kalampuhan sa iyang mga anak. Sa matag lakang sa anak nga lalaki o babaye ngadto sa bag-ong kauswagan ug kapuslanan, karon ug mas taas nga kalipay moabut sa kasingkasing sa amahan. Busa ang "kalipay" sa Dios parehas sa labing taas nga posible nga kalipay sa tanan niyang mga binuhat. Basta sa usa ka kalibutan adunay usa ka indibidwal nga wala pa makaabot sa labing taas nga kahitas-an sa kalipay nga iyang mahimo, basta adunay pipila ka kalipay nga mahimo sa Dios, nga wala pa niya

maabot. Busa ang gugma nagbugkos sa mga interes sa tawo ug sa mga interes sa Dios, ug ang kalipay sa tawo ug sa kalipay sa Dios, sa usa; ug lakang por lakang sa tibuok nga mga katuigan sa umaabot, samtang ang kaliwatan sa mga intelihente nga binuhat nagpadayon sa pagmartsa pinaagi sa mas dako nga kahibalo ngadto sa mas dako nga mga kalipay, ang Dios mismo ang mogiya kanila ug moapil uban kanila nianang mas taas nga kalipay. “Dili na sila gutumon, ni uhawon pa; ni ang adlaw modan-ag kanila, ni ang bisan unsang kainit. Kay ang Kordero nga anaa sa taliwala sa trono mao ang mopakaon kanila, ug magatultol kanila ngadto sa mga tuburan sa kinabuhi; ug ang Dios mopahid sa tanang luha gikan sa ilang mga mata.”

Mao na lang ang umaabot; apan dinhi makapahupay ang paghinumdom nga ang samang gugma nga nagakalipay sa atong kalipay nag-antos usab sa atong kasubo. Si Jesus mao ang tawo sa mga kasubo, ug nasinati sa kasubo, tungod kay iyang gipas-an ang atong mga kasubo ug gidala ang atong mga kasubo. Ang atong mga simpatiya pig-ot kaayo! Kon adunay kasubo nga moabut sulod sa gamay nga sirkulo sa atong pamilya ug mga higala, atong mabati kini, apan unsa man ang halapad nga kalibutan alang kanato? Ang gamay nga lanaw usahay gihampak sa mga bagyo sulod sa pig-ot nga walog niini, apan kon ang adlaw mosidlak didto, kini mopahiyom nga malinawon gikan sa taliwala sa mga nagdagayday nga mga kahoy, bisan unsa pa ang pag-alsa sa mga bagyo sa ubang dapit. Dili ingon niana sa dakong kadagatan, kansang gamhanang mga bukton naglibot sa matag yuta. Gikuptan niini ang dakong kalibutan sa iyang kasingkasing. Gibati niini ang kahinam sa matag linog, ug ang mga balud niini nag-itsa-itsa sa taas sa gininhawa sa matag bagyo. Busa gikugos sa Manluluwas ang nag-antos nga kalibutan sa iyang mga bukton, ug gikuptan kini sa iyang kasingkasing. Gibutang niya ang iyang kaugalingon nga may kalabutan sa katawhan. Ang dakong naghago, nagmasulub-on, nanlimbasug nga masa sa kinabuhi sa tawo nagpabug-at sa iyang maloloy-on nga kalag. Gipas-an niya ang atong mga kasubo, gidala niya ang atong mga kasubo. Siya mao gihapon karon. “Kita walay Hataas nga Saserdote nga dili matandog sa mga pagbati sa atong mga kahuyang.”

Apan unsa may tuyo ni Jesus sa pag-anhi sa kalibutan? -- Aron ipadayag ang Amahan. Siya miingon, “Ako ug ang akong Amahan usa ra.” “Siya nga nakakita kanako nakakita sa Amahan.” Iyang gipadayag ang usa ka Dios nga mao ang “atong Amahan,” kansang dakong kasingkasing sa gugma kanunay nga nagpitik sa simpatiya sa usa ka nagmasulub-on, masakiton sa sala nga katawhan, ug kinsa nahigugma kanato sa kanunay, bisan sa atong mga sala, tungod kay gibuhat niya kita aron adunay usa nga iyang higugmaon.

Kalag nga gikapoy, nganong dili moduol kaniya ug mokumpisal sa imong sala, ug modawat sa kahupayan ug paglipay sa iyang gugma? Nganong mopalayo tungod sa kahadlok? Nganong magdahom pa nga gihigugma ka niya kon mobati ka nga maayo ug dungganon ang imong nahimo? Nganong maghunahuna nga

gikinahanglan ang mga adlaw sa paghinulsol ug paghilak human ka makasala sa dili pa ka niya dawaton?

Bisan karon ang iyang mga bukton bukas alang kanimo. Bisan karon ang Manluluwas nanuktok sa pultahan sa imong kasingkasing. Gihigugma ba sa inahan ang bata kon siya maayo, ug gikalimtan ug gidumtan siya kon siya nahisalaag? Dili ba ang iyang gugma mokuport kaniya kanunay, nga mas malumo pa sa labing ngitngit nga takna sa iyang sala? Dili ba kini ang pisi nga modani kaniya balik ngadto sa hiyas ug ngadto sa kalipay?

Busa dili ba ang kaayo sa Dios magagiya kanimo bisan karon ngadto sa paghinulsol? Wala ba nimo siya madungog nga moingon kanimo, “Ang inahan mahimong makalimot sa bata, apan ako dili makalimot kanimo”? O nga unta atong maamgohan nga kita iyang mga anak, ug nga siya nagbuhat kanato alang sa kalipay sa paghigugma kanato ug sa pagpahigugma kanato kaniya; ug nga, samtang nagpalayo sa kaugalingon, nga nagkaon sa mga tipak sa baboy sa yutan-ong mga paglaum ug kalipayan, siya nagbangotan kanato isip iyang mga anak gihapon, bisan nawala, kanunay nga nag-andam sa iyang kaugalingon sa pagdagan ug pagsugat kanato sa halayo sa atong pagbalik, ug pagtimbaya kanato uban ang mga halok sa kalipay?

Ang pagkaamgo niini mao ang pag-ila sa Dios, ug ang pag-ila kaniya mao ang paghigugma kaniya, ug kini mao ang kinabuhing dayon.

6. Ang Himaya sa Dios

“Unsaon man niini pagpamenos sa kabug-at ug katingala,
Kon, ipataas gikan sa imortal nga mga abaga paubos,
Ang mga kalibutan gilabay sa kadagatan sa kawang,
Sa mga gingharian nga walay korona? – *Jean Ingelow*

Sa dili pa nato hisgotan ang gugma sa Dios nga gipadayag sa paglalang, atong hisgotan ang usa pa ka teksto. Ang Pinadayag 4:11 nag-ingon nga gibuhay sa Dios ang tanang butang *alang sa iyang kalipay*. Atong nakat-unan kon unsa kana nga kalipay, ug kon unsa ang gipadayag niini kanato mahitungod sa balaan nga gugma.

Sa Isa. 43:7 ang Dios nag-ingon mahitungod sa tawo, “Gibuhay ko siya alang sa akong himaya.” Ang himaya sa Dios dili lamang usa ka panggawas nga himaya sa mga balangaw ug nagdan-ag nga kahayag nga walay mata nga makatan-aw. Sa dihang si Moises, nga gidasig sa bililhong saad sa Dios sa iyang presensya ug kapahulayan, naningkamot nga mas moduol sa Ginoo, ug nangahas sa paghimo og mas dagkong mga hangyo, siya miingon, “Nangamuyo ako kanimo, ipakita kanako ang imong himaya.” Agig tubag,

imbes nga butaan ang mga mata ni Moises pinaagi sa pagtangtang sa Itom nga panganod nga nagtabon sa iyang kahayag, ang Ginoo miingon, “Paagion ko ang tanan nakong kaayo sa imong atubangan.” Unya ang Ginoo mikunsad sa panganod, . . . ug gimantala ang ngalan sa Ginoo. “Ug ang Ginoo miagi sa iyang atubangan, ug nagmantala, Ang Ginoo, Ang Ginoong Dios, maloloy-on ug mapuangoron, mapailubon, ug dato sa *kaayo* ug kamatuoran.” Kini, unya, sumala sa iyang kaugalingong dayag nga deklarasyon, mao ang tinuod nga himaya sa Dios – ang iyang *kaayo*.

Ang himaya sa gawas mao lamang ang resulta ug panggawas nga pagpadayag sa iyang kaayo; ug kon wala kini nga kaayo ang balangaw nga naglibot sa trono mawala, ug ang dili masulti nga kahayag, nga karon maloloy-on nga gilandongan gikan sa mga mata sa tawo, maluspad ngadto sa masakiton nga himaya nga mokidlap-kidlap ngadto sa kangitngit.

Sa pagkahibalo ni Moises niini, midali siya, ug miyukbo sa iyang ulo paingon sa yuta, ug misimba; ug mao usab kita. Oh nga ang tibuok kalibutan makakita niini ug mahibalo niini! Unya sila molingi uban ang mahigugmaong pagkamasinugtanon ngadto kaniya! Unya, sa pagkakita sa himaya sa iyang kaayo, ilang makita diha ang pagpadayag sa ilang kahakog ug sala! Unya uban ni Job sila moingon, “Nakadungog ako mahitungod kanimo pinaagi sa pagpamati sa igdulungog; apan karon ang akong mata nakakita kanimo. Busa gidumtan ko ang akong kaugalingon, ug naghinulsol ako sa abog ug abo.” Mao kini ang pagpadayag sa Dios nga mianhi si Jesus.

Gibuhat sa Dios ang tawo “alang sa iyang himaya,” – alang sa iyang kaayo. Kana mao ang Dios, tungod sa iyang himaya – ang iyang kaayo – tungod kay siya Gugma, gihimo ang tawo nga usa ka may pagbati, intelihente, responsable sa moral, ug mapasalamaton sa moral nga binuhat, aron iyang ipadayag kaniya ug diha kaniya ang iyang kaugalingong kaayo ug himaya; nga ang tawo, pinaagi sa pagbalik sa Dios sa angay nga panginahanglan sa gugma ug pagpasalamat, mahimong “alang sa pagdayeg sa himaya sa iyang grasya.” Ug kining tanan matuman bisan pa sa sala ug kasubo; kay si Pablo miingon, “Giisip ko nga ang mga pag-antos niining panahona karon dili takos nga itandi sa *himaya* nga ipadayag kanato.” Ug nga kining himaya mao ang *himaya* sa diosnon nga kaayo nga ipadayag sa iyang mga anak, iyang gipakita pinaagi sa pagdugang dayon, “Ang mainiton nga pagpaabut sa binuhat naghulat sa pagpadayag sa *mga anak sa Dios*.” Kon kining himaya – kining kaayo – mapadayag kanato, ang tanan nga uban pang himaya mosunod sa hustong panahon.

Apan gibuhat kita sa Dios aron ipadayag kini nga himaya kanato ug diha kanato. Sa sinugdanan gibutang niya ang atong masuso nga kaliwatan ubos sa

pagtudlo sa mga anghel, -- mga bata nga nagbarog atubangan sa gamhanang mga misteryo sa paglalang, ang matag kamatuoran niini, nga kinahanglan nga maablihan sa ilang atubangan, magpadayag sa gugma sa usa ka Amahan, sa kaayo sa usa ka Amahan, sa himaya sa usa ka Amahan.

Ang bata mahimong makamata sa panimuot sa usa ka lugar, gilibutan sa mga tig-atiman ug tanan alang sa iyang kahupayan, apan wala ang amahan. Sa sinugdanan ang iyang mga panginahanglan pisikal lamang. Kinahanglan lang niya ang pagkaon ug pagkatulog; ug ang pagkaon gihatag, ug ang paagi sa pagpahulay. Sa hinay-hinay ang salabutan magsugod sa pagmata, ug kini mangayo og pagkaon alang sa hunahuna. Ang bata mosuroy-suroy sa laing kwarto, ug makakita og mga estante sa mga libro nga angay sa iyang mga panginahanglan, ug samtang ang iyang hunahuna molambo, nga mangayo og mas lig-on nga pagkaon, iyang madiskobrehan ang daghang mga libro, -- usa ka maanindot nga librarya, ang matag libro gitipigan uban sa labing halangdon nga mga hunahuna sa labing bantugan nga mga maghunahuna. Lakip sa uban, iyang nadiskobrehan ang usa ka matahum nga libro, ang matag pulong niini gisulat sa mga sulat sa gugma, -- usa ka autobiography sa kinabuhi sa iyang amahan, nga nagsulti kung kanus-a gitukod ang palasyo, asa siya karon, nganong wala siya, ug kanus-a siya mobalik.

Sa hinay-hinay, ang gugma sa matahum, ang sukaranan sa tanang arte, magsugod sa pagpakita sa iyang kaugalingon diha sa bata, ug mangayo og katagbawan. Tan-awa, usa ka adlaw ang batang lalaki misulay sa pag-abli sa yawi sa usa ka wala tagda nga pultahan sa dakong mansyon, ug tan-awa, usa ka matahum nga galeriya sa arte, usa ka gamay nga kalibutan sa iyang kaugalingon, nga gibuhat alang kaniya sa mga gasa nga mga kamot, ug gidala dinhi niining uniberso sa katahum alang sa iyang kalipayan. Sa unahan niini adunay usa ka lawak sa musika nga adunay lainlaing mga instrumento nga nagdapit kaniya, ug mga gasa nga musikero pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga tam-is nga kanta nga nagtudlo kaniya sa paghikap sa unang mga nota. Uban sa kaamgohan sa matag bag-ong panginahanglan moabut ang pagdiskobre sa mga paagi sa katagbawan niini, hangtod nga matag adlaw ang bata mapugos sa pag-ingon nga may katingala, "Nahibal-an sa Amahan, gihigugma ako sa Amahan", ug gihatagan niya ang tanan nga panginahanglan."

Ingon niana nga palasyo kining kalibutana, uban sa musika ug sa lain-laing katahum sa mga bukid ug walog, sa matahum nga mga panganod sa pagsalop sa adlaw, ug sa langit sa kagabhion nga gisidlakan sa bulan ug mga bituon! Tinuod nga usa ka kaaway ang misulod niining dapita, ug karon ang pipila sa mga pultahan gitrangkahan, aron maablihan lamang pinaagi sa bulawan nga mga yawe. Apan nahibal-an nato nga ang Amahan naghatag ug mga paagi

alang sa dali nga pagpuo niining hakog nga yawa; ug bisan karon atong makita ang orihinal nga katuyoan sa Gugma pinaagi niining tanan—nga ang matag panginahanglan karon matagbaw, ug ang matag halangdon nga tinguha matagbaw. Adunay katahum alang sa mata, ug ang mata alang sa katahum; musika alang sa dalunggan, ug ang dalunggan alang sa musika; kahumot alang sa ilong, ug ang ilong alang sa kahumot; tam-is alang sa lami, ug ang lami alang sa tam-is; ug ang minahal nga Amahan naghimo ug nagpares kanilang tanan. Dili tanan nga nagtubo nga mga panginahanglan niining gamhanang pamilya makakuha bisan usa ka gamay nga labaw pa sa nahibaloan sa tanan nga hunahuna sa Gugma, nga naggiya sa iyang kamot sa pagsugod sa paglalang. Kon ang kahoy dili igo para sa sugnod, ug ang kandila para sa kahayag, ang uling ug lana madiskobrehan sa laing lawak sa palasyo, diin kini gitipigan sa atong Amahan kaniadto. Sa matag mahunahunaon nga lakang kinahanglan natong isulti, “Nasayod atong Amahan, ug gihigugma ang Amahan.”

Ngano man kining tanan?—kay gibuhay sa Dios kining kalibutana ug ang uniberso alang sa iyang kalipay ug himaya, ug ang kalipay ug himaya sa Gugma mao ang pagpakita sa iyang kaugalingon aron makadawat sa balos sa gugma gikan sa mahigugmaon ug andam nga mga kasingkasing. Gibuhay sa Dios ang tibuok kalibutan pinaagi ni Jesu-Kristo. “Ang tanang mga butang gibuhay pinaagi kaniya [Kristo]; ug kon wala siya walay bisan unsa nga nahimo nga gihimo.” “Siya ania sa kalibutan, ug ang kalibutan gibuhay pinaagi kaniya, ug ang kalibutan wala makaila kaniya.” Naghimo lamang siya og usa ka pamilya niining kalibutana sa sinugdanan, aron “ang tanang mga nasud sa mga tawo aron magpuyo sa tibuok nawong sa yuta” mahimong usa ka dugo. Si Jesu-Kristo mao ang Amahan nianang usa ka pamilya nga alang sa mga tawo niining kalibutana. Siya usab ang Amahan sa mga pamilya nga alang sa mga tawo sa tanang ubang mga kalibutan, aron nga diha kaniya ang mga lumulupyo sa tanang kalibutan makakaplag og usa ka komon nga Amahan ug usa ka unibersal nga panag-igsoonay sa pagkatawo. Busa kini gidisenyo nga ang tanang intelihente nga mga binuhay kinahanglan nga maglangkob lamang sa usa ka pamilya, ug nga si Kristo mao ang Amahan. Mao kini ang gipasabot sa propeta sa iyang pag-ingon bahin kang Jesus: “Kay alang kanato usa ka bata ang natawo, alang kanato usa ka anak nga lalaki ang gihatag; ug ang kagamhanan igatungtong sa iyang abaga: ug ang iyang ngalan pagatawgon nga Kahibulungan, Magtatambag, Dios nga Makagagahum, AMAHAN NGA WALAY KATAPUSANG KATAPUSANG HINGPIT, Prinsipe sa Pakigdait.”

Apan si Jesus mismo mao ang bugtong Anak sa Amahan. Busa ang Dios Amahan mao ang atong Amahan pinaagi kang Kristo; ug ang mga lumulupyo

sa tanang kalibutan mahimong usa ka panag-igsoonay, usa ka pamilya, diha kaniya, aron ang Dios pinaagi kang Kristo makapadayag kanila ug diha kanila sa iyang gugma ug sa iyang kaayo, aron ilang makita ang iyang himaya; kay nahamut-an sa Amahan nga diha kaniya (Kristo) magpuyo ang tanang kahingpitan.

Mahitungod niining pamilya ug niining gugma, si Pablo misulti sa dihang siya miingon: “Tungod niini nga hinungdan, ako nagaluhod sa atubangan sa Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga tungod kaniya ang tibuok pamilya sa langit ug sa yuta ginganlan, aron itugot niya kaninyo, sumala sa kadato sa iyang himaya, nga malig-on kamo uban sa gahum pinaagi sa iyang Espiritu diha sa pagkatawo sa sulod; aron si Cristo magpuyo diha sa inyong mga kasingkasing pinaagi sa pagtuo; aron kamo, nga nakagamot ug natukod diha sa gugma, makahimo sa pagsabot uban sa tanang mga balaan kon unsa ang gilapdon, ug ang gitas-on, ug ang giladmon ug ang gitas-on; ug aron mahibaloan ninyo ang gugma ni Cristo, nga nagalabaw sa tanang kahibalo, aron mapuno kamo sa tanang kahupnganan sa Dios.”

Kining himayaa—kining kaayoa—kining gugmaa—nga gitinguha sa Dios nga ipadayag sa iyang mga anak diha sa paglalang, natabonan sa sala, ug sa kasubo, nga resulta sa sala, apan usa ka tingog nga mas tam-is kay sa tingog sa inahan ngadto sa nag-antos nga bata nga nag-ingon, “Lipaya ninyo, lipaya ninyo ang akong katawhan.” “Ang matag walog pagabayawon, ug ang matag bukid ug bungtod pagapaubson; ug ang baliko pagatul-iron, ug ang mga dapit nga gansangon mapatag; ug ang himaya sa Ginoo ipadayag, ug ang tanang unod makakita niini sa tingub.” Kana nga tingog mao ang tingog ni Jesus, ug pinaagi kaniya ang buhat matuman, ug ang orihinal nga katuyoan sa paglalang, uban sa tanan niining gugma, ipadayag.

O, ang lawom ug mangitngit nga mga walog sa kaulawan ug pag-antos nga usahay gitawag kita nga moagi—ang labing ubos sa tanan, ang walog sa landong sa kamatayon! Apan ang iyang gugma magadan-ag sa dalan, ug ang walog pinaagi sa iyang presensya pagabayawon ngadto sa mga ganghaan sa langit. Ang taas nga mga bukid sa tawhanong pag-antos nga nagbutang sa ilang makadaot nga landong sa atong mga kinabuhi, nga nagtak-op sa kahayag sa langit gikan sa atong mga kasingkasing, pagapauboson.

Ang daw baliko ug dili makiangayon alang kanato dinhi—ang kauswagan sa mga dautan, ang kalisdanan sa mga matarong, kadtong misteryosong mga pag-atiman nga usahay daw sulagma, ug nagtintal kanato sa paghunahuna nga wala Siya mahibalo sa atong mga kaguol, ni magpakabana sa atong mga kasubo—kining tanan mahimong klaro ug tul-id. Ug ang mga gansangon nga dalan nga giagian sa atong mga nabun-og ug nagdugo nga mga tiil nga

gikapoy na kaayo, kini usab, mahimong klaro. Ang atong madasigon nga mga mata, nga nagsusi sa gansangon nga agianan, makakita sa mga timailhan sa iyang dugoon nga mga tunob; ug gikan sa lagyong mga kahitas-an, diin siya usab misaka pinaagi sa pag-antos, atong madungog ang iyang tingog nga nag-ingon, “Umari kanako, ug papahulayon ko kamo.” Uban kaniya, ang Dios mopahid sa tanang luha gikan sa atong mga mata.

Kining tanan matuman, kay kini mao ang kalipay sa Dios sa paglalang. Ang sala daw nakababag sa iyang plano sulod sa usa ka panahon; apan “ang tabang gibutang sa Usa nga gamhanan,” ug “ang kalipay sa Ginoo anaa sa iyang mga kamot.”

7. Ang Panaghiusa sa Balaod ug sa Ebanghelyo

“Ang balaod sa Ginoo hingpit, nga nagabag-o sa kalag.” – David

Gibuhat sa Dios ang tanang mga butang pinaagi ni Jesu-Cristo, ug busa si Cristo mao ang "gamhanang Dios," ang "walay katapusan nga Amahan" sa tanang intelihente nga mga binuhat sa tanang kalibutan. Ang Dios nga Amahan mao ang Amahan ni Cristo, ug busa pinaagi kaniya kining tanan nga mga binuhat gibuhat ni Cristo. Busa ang Dios, Amahan ug Anak, naghiusa sa ilang kaugalingon sa tanang may tulubagon nga mga binuhat sa uniberso ngadto sa usa ka pamilya; ug kini ang tuyo nga atong mailhan ug maangkon ang atong panag-igsoonay, dili lamang sa tanang mga tawo, apan sa mga anghel ug sa mga lumulupyo sa tanang kalibutan.

Karon ang Amahan nga Tanan naghatag sa iyang mga anak og pipila ka mga lagda o balaod aron makontrol ang ilang pamatasan. Kini nga mga balaod dili basta-basta, wala gidesinyo aron ipakita ang iyang katungod o gahum sa pagmando, o pagdominar, sa iyang mga anak, apan sama sa mga lagda sa tanang maayong pagkadumala nga mga pamilya, kini gidesinyo aron mapalambo ang kalipay sa tanang mga anak, ug ang panaghiusa sa kinabuhi sa pamilya.

Bisan tuod daghan ang magduha-duha sa pagpahayag niini sa ingon, ang hunahuna nga nagpabilin sa ilang mga hunahuna mao kini: “Ang Dios mapilion ug gahig ulo, ug dili motugot sa bisan gamay nga kalainan gikan sa iyang mga balaod nga dili kita ituslob ngadto sa walay katapusan nga kamatayon.” Mao kini ang kanunay nga gisulti ni Satanas bahin sa Dios ug sa iyang gobyerno. Gusto nakong ipakita ang sukwahi aron makita sa tanan. Gusto nakong ipakita nga ang kalainan mismo ang nagtuslob kanato ngadto sa walay katapusan nga kamatayon, ug dili ang walay hinungdan nga mando sa

Dios. Ang gugma sa Dios dili sa bisan unsang paagi mouyon niana nga kalainan, tungod kay kini mosangpot sa ingon ka makalilisang nga mga resulta.

Ang balaod sa Dios dili lamang iyang mando; kini nagsandig sa walay katapusan nga mga prinsipyo sa kalipayan ug kasakit, -- mga prinsipyo nga dili mausab sa ilang kinaiya sama sa mga balaod nga nagdumala sa mga panahon o nagkontrol sa mga lihok sa mga planeta. Ang balaod dili tungod kay kini mao, apan tungod kay kini kinahanglan nga mao sa kahangturan ug sa tibuok kalibutan.

Sa hustong pagsabot niining mga prinsipyo sa kinaiya sa balaod sa Dios nagdepende ang atong gahum sa pagsabot sa gugma sa Dios sa tanan niyang pagpakiglabet sa iyang mga binuhat. Niini nagsandig ang tibuok pilosopiya sa katuyoan sa paglalang ug sa plano sa pagtubos. Ang paglungtad sa kaguol ug pag-antos, ang panginahanglan alang sa usa ka pagtabon-sa-sala, ug kon giunsa pagtuman ni Kristo ang maong pagtabon-sa-sala, masabtan lamang sa kahayag sa gugma sa Dios kon ang kinaiya sa iyang balaod gipadayag. Tungod niini nga hinungdan nga among gitinguha nga maghisgot og dugang niining mga panid bahin sa kinaiya sa balaod sa Dios.

Kanunay natong gihunahuna nga ang Napulo ka Sugo nagkinahanglan sa atong gugma sa Dios ug sa tanan niyang mga binuhat; nahunahuna na ba nato kini isip usa ka pagpahayag sa iyang gugma kanato? Binuang gyud ang pagpangayo sa atong gugma pinaagi sa arbitraryong mando; ang gugma dili mahatag nianang paagiha; ang gugma matawo lamang sa gugma. Ang estado mahimo usab nga mag-balaod nga ang adlaw dili mosidlak o nga ang tubig dili moagos paubos, sama sa Ginoo nga mohimo sa ingon nga arbitraryong pagpangayo alang sa gugma. Sa bisan hain nga kaso, ang balaod dili makaapekto bisan gamay sa butang nga gibalaod.

Apan tinuod gihapon nga ang gikinahanglan sa balaod sa Dios mao ang gugma, ug nga, sama sa giingon sa apostol, ang gugma mao ang katumanan sa balaod, -- sa tibuok balaod. Giunsa man kini? – Sa yanong pagkasulti, ang balaod mismo, kon atong masabtan kini, usa ka pagpadayag sa walay kinutuban nga gugma nga makahimo ug motuman sa balaod.

“Ang Dios gugma.” Ang matag pulong, matag tulbok ug kudlit, sa maong balaod, nga gikan sa gugma, nagkinahanglan lamang sa pag-alagad nga gimando sa gugma. Kon ang samang gugma nga gipahayag sa maong balaod kanato matawo niini diha sa atong mga kasingkasing, ug moagos ngadto sa Dios ug sa tanan niyang mga binuhat diha sa mahigugmaong mga buhat, nan ang balaod matuman.

Mahimong ikasaway nga ang diosnon nga gugma, aron magmugna og balik nga gugma diha kanato, gipadayag, dili sa balaod, kondili sa kinabuhi ug kamatayon lamang ni Jesu-Kristo. Sa usa ka bahin kini tinuod, ug sa lain nga bahin kini dili tinuod. Ang gugma nga gitinguha sa Dios nga ipadayag sa iyang balaod, ug sa tibuok administrasyon sa balaod sa iyang gobyerno, gilimod ni Satanas gikan sa sinugdanan; “kay siya usa ka bakakon,” “ug wala magpabilin sa kamatuoran.” Kini usab natabunan ug gitagoan sa sala ug kasubo nga daghan ang wala makakita niini. Apan ang gugma sa Dios nga gipadayag diha kang Jesu-Kristo dili bag-ong gugma alang kanato. Ang Dios mao ra; “kaniya walay pagkausab-usab, ni landong sa pagkabalhin.” Kining tanan nga gugma alang kanato anaa kaniya gikan sa sinugdanan, ug iyang gipahayag kini sa iyang balaod; ang yawa lamang ang naglimod niini, ug ang sala ang nagtabon niini. Si Kristo yanong nagpadayag sa gugma nga kanunay gidala sa Dios kanato, ug kana ang nagpahipi sa tanan niyang mga balaod ug gobyerno.

Ang kinabuhi ni Kristo mao ang balaod sa Dios nga naglihok; ang iyang kamatayon, apan ang natural nga resulta sa hingpit nga pagtuman sa maong balaod, ug hingpit nga pagmantala niini ngadto sa uban, sa usa ka kalibutan nga nagdumot sa kamatuoran ug kaayo. Tan-awa ang kinabuhi ug kamatayon sa putli nga gugma. Niining tanan, nakahimo ba si Kristo og labaw pa sa gikinahanglan sa balaod? – Imposible, kay niadtong panahona siya labaw pa sa hingpit; kay ang salmista nag-ingon, “ang balaod sa Ginoo *hingpit*.” Busa, ang kinabuhi ni Kristo wala magpadayag ug bag-ong gugma gawas sa mga kasingkasing nga gahi ug sa mga mata nga nabutaan sa sala, iyang gipadayag pag-usab ang samang gugma nga nagdikta sa matag pulong sa maong balaod.

Walay panagbangi tali sa Sinai ug Kalbaryo. “Ang imong balaod mao ang kamatuoran,” miingon si David, ug “ang tanan nimong mga sugo mao ang pagkamatarong.” Sa makausa pa, “Palakta ako sa dalan sa imong mga sugo.” Si Jesus mao ang “matarong nga sulugoon” nga mao ang mopakamatarong sa daghan pinaagi sa iyang pagkamatarong. Siya miingon, “Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi.” Siya kaniadto ug karon ang Prinsipe sa Kalinaw ug ang pagpakita sa kalooy. Diha kaniya “ang kalooy ug kamatuoran nagtagbo; ang pagkamatarong ug ang kalinaw naghagkanay.” Atong nakita nga ang tanang gibuhay nga intelihente nga mga binuhay nakakaplag ug usa ka komon nga Amahan, ug busa usa ka unibersal nga panag-igsoonay, diha sa Dios; karon gusto natong makita nga ang tanan nga pakiglabot sa Dios sa iyang mga binuhay nga may tulubagon sa moralidad mao lamang ang pakiglabot sa usa ka mahigugmaong ginikanan sa iyang mga anak. Kinahanglan kini kon siya ang “atong Amahan.” Dili ba siya usa ka maayong Amahan? Ang pulong nga Dios nagpasabot ug maayo. Kon siya makonbikto

nga lahi sa maayo sa bisan unsa, dili na siya Dios. Kini aron sa pagpapahawa kaniya sa trono, ug unya –

“Kinsa ang nagatultol sa bulan nga walay kauban,
Ug kinsa ang mga kalibutan nga walay amahan?”

Dili ba siya gugma? Ug ang gugma ba molihok gawas sa mahigugmaon? Ang pagpakita nga ang Dios molihok gikan sa laing motibo nga ang gugma mao ang pagpakita nga siya dili Dios, kay “Ang Dios gugma.” Paminawa siya: “Kamo ang akong mga saksi, miingon ang Ginoo, nga ako mao ang Dios.” Kanunay ba kitang nakasaksi niini? Dili ba kitang tanan sa atong mga kasingkasing sa liboan ka beses nagduhaduha sa iyang gugma, samtang hingpit nga nagtuo sa gugma sa pipila ka tawhanong higala? Ah, kini aron ibayaw ang tawo labaw sa diosnon—kini idolatriya!

Basin ang atong mga kinabuhi masulub-on ug ngitngit, ug nahibulong kita kon ngano, ug busa gidala ngadto sa pagduhaduha. Si Jesus mao ang bugtong Anak sa Amahan, gihigugma niya sa wala pa ang mga kalibutan, apan samtang ania dinhi siya usa ka “Tawo sa mga kasubo ug nasinati sa kaguol.” Siya, ang Kapitan sa atong kaluwasan, “nahimong hingpit pinaagi sa pag-antos.” Kini ang ministryo sa kasubo. Wala ka ba mahibalo, nga nagmasulub-on ug natintal, nga ang anino dili mahulog gawas kon ang adlaw mosidlak sa ibabaw? “sa dihang ang mga gabon mawala na,” ug makita nato ang nawong sa Amahan, ug mahibalo sama sa pagkaila kanato, ah, unya atong makita nga

—
“Kangitngit sa dalan sa kinabuhi sa tawo
Landong lamang sa pag-atiman sa Dios,
Pinaagi sa dakong Adlaw sa kaalam nga gisabwag niini;
Ug ang kangitngit sa ilalom mahimong kahayag sa langit.”

8. Ang Kinaiya sa Balaang Gobyerno

“Ang akong mga panahon anaa sa Imong kamot.
Ngano nga kinahanglan kong magduhaduha o mahadlok?
Ang kamot sa akong Amahan dili gayud magdala ug kadaut
Ang iyang anak usa ka luha nga walay hinungdan.”
– William F Lloyd

Ang Dios mao ang “atong Amahan,” ug kini ang iyang plano nga atong ilhon siya nga mao, ug nga, sa ingon nga nahiusa diha kaniya, ang tanang intelihente nga mga binuhat makakaplag ug usa ka unibersal nga panag-igsoonay. Tungod

kay kini tinuod, nagsunod nga ang mga balaod sa Dios ug ang iyang mga pamaagi sa pagpatuman niini – sa laktod nga pagkasulti, ang tanan niyang mga pakiglabot kanato niining kalibutana – mao ang iya sa usa ka mahigugmaon ug maalamon nga ginikanan uban sa iyang mga anak.

Tagda ang usa ka komon, yano nga ilustrasyon. Ang gamayng batang lalaki gusto mokaon sa hilaw nga prutas. Ngano man? – Tungod sa kalipay sa pagkaon niini. Ang tinuod, kon tan-awon kini sa pinakalapad nga kahulugan, ang kalipay – ang kalipay – mao ang kinatibuk-ang pangita sa kinabuhi. Uban niini nga problema ang tanang relihiyon ug pilosopiya kinahanglan nga atubangon.

Ang Epicureanismo nagtudlo sa mga sumusunod niini sa pagpangita og kalipay sa lumalabay nga mga multo sa naglabay nga oras. Ang Estoicismo nagtinguha nga ang mga tawo dili magpakabana sa tinguha alang sa kalipay - buot ipasabot, bisan pa sa katingad-an nga tan-awon, kini nagtinguha nga ang mga tawo matagbaw o malipayon bisan wala ang *kalipay*. Ang Budismo nagtudlo nga ang mahunahunaon nga paglungtad usa ka kasubo, ug busa ang kalipay dili makab-ot gawas sa nirvana, o pagkapuo sa binuhat, pinaagi sa pagkasuhop ngadto sa Diyos.

Alang sa dungog sa Kristiyanismo nga gitudlo niini ang bugtong paagi aron makab-ot kini nga unibersal nga pagpangita. Kinahanglan natong makit-an kini pinaagi sa pagkalimot niini; ug kinahanglan natong kalimtan kini alang sa atong kaugalingon sa tinguha nga maangkon kini alang sa mga tawo sa atong palibot. Ang kalipay usa ka maulawon nga dalaga nga kanunay nga makalikay sa sobra nga tinguha sa hakog nga nangita; apan kung ang kaugalingon malimtan sa pag-alagad sa uban, ang naghinamhinam nga kasingkasing mahunahuna sa iyang presensya, ug ang mata, sa makadiyot nga gibayaw, hingpit nga magpahulay sa iyang nagpahiyom nga nawong.

Apan balik sa ilustrasyon: Ang batang lalaki, sa iyang tinguha nga mokaon sa berde nga mansanas, naghunahuna lamang sa pipila ka minuto nga gikinahanglan aron makakaon niini. Nalimtan niya ang umaabot sa tinguha alang sa karon nga kalipayan. Ang amahan miingon, "Hunong, anak; ayaw pagkaon niana nga mansanas." Ngano man kining pagdili? Tungod ba kay gusto sa amahan nga gamiton ang iyang awtoridad? -- Dili. Gihigugma sa amahan ang bata. Naggahin siyag dugang panahon sa paghunahuna kaysa sa bata. Wala lang niya gihunahuna kadtong pipila ka minuto samtang ang lami sa mansanas anaa sa baba, apan gihunahuna usab niya ang ugma sa sakit ug kasakit, ug posible nga kamatayon, ug sa gugma siya miingon, "Dili ka magbuhat."

Pananglit ang bata madakpan pag-usab nga nagkaon sa prutas. Ang amahan moingon kaniya, “Johnnie, kon mokaon ka pag-usab niining mga mansanas, latigohan tika.” Ngano man ni? Nasuko ba ang amahan sa bata? Ug nagtinguha ba siya nga mobalos pinaagi sa latigohan?—Ah, dili! Miingon siya sa iyang kasingkasing: “Ang bata wala hingpit nga nakasabot sa akong rason sa pagdumili kaniya sa maong gitinguha nga kalipayan; apan dili siya angay mokaon nianang prutas, kini makapatay kaniya. Hatagan ko siya og motibo sa pagpugong aron siya makasabot.”

Kining tanan gugma sa bahin sa ginikanan. Alang sa bata sa maong panahon kini daw arbitraryo ug lisod, apan kon iyang tan-awon kini gikan sa panglantaw sa amahan ug mahibal-an kon nganong iyang gidili, iyang pasalamat ug higugmaon kini sa pagdili.

Mao usab kini ang paagi sa pagtratar sa Dios kanato. Kita mga bata dinhi sa kangitngit. Makita nato ang mga bata dinhi sa kangitngit. Gamay ra kaayo ang atong makita nga agianan, nga gilibutan sa mga anino. Ang atong kinabuhi, kon tan-awon uban sa laing mata sa pagtuo, “usa ka pig-ot nga walog taliwala sa bugnaw ug awaaw nga mga taluktok sa duha ka tumoy.” “Kawang lang ang atong paningkamot sa pagtan-aw lapas sa kahitas-an.” Sa labing maayo, sa sinugdanan atong gikonsiderar lamang kining gamay nga kinabuhi, nga gilimitahan sa pig-ot nga gilay-on tali sa pagmata ug pagkatulog.

Apan kini mao lamang ang *karong adlaw* sa atong paglungtad. Ang ugma – ah, kana nga ugma! Giunsa kini pag-abli sa panan-aw sa Dios alang kanato ngadto sa dakong lawom nga dagat sa kahangturan! Kahangturan! Kinsay makasulti kanato kon unsa ang anaa niini alang kanato? Kay kini, usab, gikan sa mahigugmaong kamot sa usa ka Amahan, ug nagaawas sa iyang mga panalangin. Pagkadako nga mga posibilidad sa kalipayan ang ania dinhi, nga milabaw sa atong labing taas nga damgo! “Wala makita sa mata, ni madungog sa dalunggan, ni mosulod sa kasingkasing sa tawo, ang mga butang nga giandam sa Dios alang kanila nga nahigugma kaniya.”

Apan kining tanan nga mga posibilidad sa ugma nagdepende sa husto nga paggamit sa karon. Nakita sa Dios ang katapusan gikan sa sinugdanan. Nahibal-an niya kung unsa ang iyang giandam alang kanato sa mga ngitngit nga distansya nga dili nato maabut sa atong panan-aw. Nakita niya ang mga panahon nga mosubang sa atong atubangan, ug kita nga mosubang aron atubangon kini, nga adunay kanunay nga pagdugang sa kapasidad alang sa kalipay, apan kana nga kapasidad kanunay nga puno sa pag-awas. Nahibal-an sa Dios ang bugtong dalan nga padulong niana nga dalan, ug kana mao ang dalan sa pagkamatarong. Miingon siya sa gugma, “Dinhi, anak ko, niining dalan.”

Halapad ug daghan ang mga dalan padulong sa kamatayon. Pagkasubsob, kon masilaw sa pipila ka saad sa kalipayan karon, kita moliko ngadto sa pipila niining mga agianan, aron lamang madungog ang Amahan nga moingon, “Dili ka magbuhat, anak ko, dili ka magbuhat!” Kon sa daw maaraw nga bakilid sa unodnon ug hakog nga pagpatuyang atong makita ang karatula nga gibutang, “Dili Paglapas dinhi,” ang kamot sa Amahan nagbutang niini didto aron ibalik kita ngadto sa dalan nga padulong sa tinubdan sa kahayag sa adlaw.

Si Satanas kanunay nga motintal kanato sa pagkalimot sa umaabot, uban sa walay kinutuban nga mga posibilidad niini, sa paggukod sa mabalhinon nga karon, uban sa lumalabay nga mga kalipay niini. Dili gayud niya ipataas ang kristal nga kopa sa kalipay ngadto sa ngabil sa tawo apan ilabay kini sa tiilan sa diha nga ang usa ka tulo mainom, ug unya motindog siya nga nagtudlo sa nabuak nga mga tipik nga adunay yawan-ong katawa. Ang tanan nga mga paon nga iyang gigamit sa pagtintal sa kalag sa pagpakasala mao lamang ang bantogan nga bag nga bulawan sa tumoy sa pana sa saad. Samtang kita mogukod, ang pana mosibog sa atong atubangan, ug sa katapusan kini mawala sa panan-aw sa kangitngit sa umaabot nga bagyo, ug bisan ang saad sa kalipay nawala na.

Busa ang mga tawo mobiya sa Ginoo, ang bugtong tinuod nga tuburan sa buhing tubig, aron mosunod sa pipila ka makatintal nga panan-aw ngadto sa kamingawan. Padayon sila nga molakaw, wala magtagad sa nagkataas nga mga landong, nga kanunay nga gipukaw sa kauhaw nga ang buhing tubig lamang ang makatagbaw, ug nga pinaagi niini ang Dios nagtinguha sa paggiya kanila ngadto kaniya. Sa hinay-hinay ang panan-aw mismo mahanaw uban sa pagsalop sa adlaw, ug ang kalag makakaplag sa iyang kaugalingon nga nag-inusara sa nagkatigum nga kangitngit, nga gilibutan lamang sa walay pulos nga balas sa usa ka kinabuhi nga giusik.

Pamatia ang pagpamatuod sa usa nga nakaagi niining dalana ngadto sa kinatумыan sa pangpang sa kawalay paglaum, nga nag-atubang sa matag bag-ong saad ug sa katapusan nagsalig lamang sa kahupayan sa tawhanong pagmahal. Samtang kining katapusang butang sa iyang paglaum ug pagsalig nagkawala na sa iyang pagkupot, nga dili mapugngan nga nadani sa mabangis nga pagkupot sa konsumo, siya mibuto niining pagmulo: --

“Unsa man ang atong gugma uban sa timpla sa pangibog niini,
Ang mga kalipayan niini nga makapasakit kanato, ang kasakit niini nga
makapahigugma kanato,
Apan kalipay sa usa ka pundok sa matahum nga abog,
Nga mahugno ug molupad nga daw sama sa mga katuigan.”

Dili gusto sa Dios nga mosalig kita niining lumalabay nga mga kalipayan. Ang tanan nga anaa sa tinuod nga kalipay, bisan dinhi, gikan kaniya. Ang iyang balaod nagpadayag niining mga prinsipyo, ang pagkamasinugtanon nga niini makahimo sa kalipay nga posible dinhi ug sa umaabot. Kanunay siyang naningkamot sa pagdani kanato sa pagkinabuhi ug paglihok, dili sa karon ug sa ugma samtang kini moabut ug molabay, apan sa kahangturan uban kaniya.

Ang Iyang balaod mao ang dalan sa pagkabalaan diin ang mga tinubos moagi sa ilang pagbalik ug pag-adto sa Sion nga may mga awit ug walay katapusan nga kalipay, aron makabaton ug kasadya ug kalipay, samtang ang kasubo ug panghupaw mokalagiw. Aron kita mobalik niining dalan nga siya sa gugma nagsakit kanato dinhi. Sa higayon nga niining paagiha, ang dalan mosaka ug molapad sa atong atubangan, nga moabot pataas latas sa walay kinutuban nga mga talan-awon, hangtud nga mawala sa himaya nga naglibot sa trono.

Si Herbert Spencer, sa iyang "Data of Ethics," nag-ingon nga ang sukaranan sa mga kalainan sa pamatasan dili ang gipadayag nga kabubut-on sa Dios. Ang tawo wala magkinahanglan sa bisan unsang ingon nga pagpadayag. Pinaagi sa kasinatian mahimo niyang mapalambo ang iyang kaugalingong balaod. Dayon iyang gipakita nga ang matag husto nga prinsipyo husto tungod kay kini nagdala sa kalipay sa tanang gilalang nga intelihente nga mga binuhat, ug nga ang matag sayop nga prinsipyo sayop tungod kay kini nagdala sa ilang kaguol. Niini naghunahuna siya nga iyang giwagtang ang panginahanglan alang sa usa ka pagpadayag sa balaan nga kabubut-on; ug tungod kay naghunahuna siya nga walay panginahanglan, busa iyang gilimod ang kamatuoran sa ingon nga pagpadayag.

Kinsa may dili makakita nga ang iyang lohika, imbes nga ilimud ang panginahanglan alang sa ingon nga pagpadayag, nagbayaw lang niana nga pagpadayag labaw sa gingharian sa arbitraryong mando, ngadto sa rehiyon sa gugma sa amahan? Tinuod, ang bata, kon wala pa siya mamatay sa sakit nga kolera, basin pinaagi sa daghang kasakit nadiskobrehan niya nga ang pagkaon og hilaw nga prutas dili makahatag og kalipay. Ang gugma sa amahan makaluwas unta kaniya nianang kaguol. Kon walay makatintal nga yawa, ang tawo latas sa dili maihap nga mga katuigan sa pag-antos, ug sa dihang ang sunod-sunod nga henerasyon nawala nga walay paglaum nga wala gayud makadiskobre sa husto nga dalan, -- ang tawo sa katapusan makaabot sa usa ka butang sa kahibalo niining mga prinsipyo diin ang kalipay nagdepende, ug busa "makapalambo sa iyang kaugalingong balaod." Apan bisan pa niana iyang makita ang iyang kaugalingon nga gigapos sa mga kadena sa dautang mga batasan nga nalambigit na, nga ang maayo nga iyang buhaton, dili niya

mahimo; ug busa bisan pa niana kinahanglan niya ang usa ka Manluluwas, ug ang balaan nga pagpadayag kaniya.

Ang Dios, pinaagi sa pagpadayag sa iyang balaod, moluwas sa tawo niining tanan, ug mohatag sa unang tawo og patas nga higayon sa kalipay ug kinabuhing dayon uban sa katapusang tawo, nga kanunayng gilitok sa usa ka siyensya nga sayop nga gitawag nga paglaum sa umaabot nga mga panahon, ang korona sa ebolusyon.

Oo, ang dalan sa Dios mao ang labing maayo, kay ang iyang dalan iya man sa gugma. Ang gugma sa Amahan dili matagbaw sa paghimo sa kalipay nga posible lamang sa kaliwatan, human sa mga katuigan sa kaguol ug pag-antos, apan sa indibidwal usab, ug nagdala sa posibilidad sa walay katapusan nga kalipay sa matag gigutom nga kasingkasing. Kini ang "ngano" sa balaod sa Dios. Mao kini ang hinungdan nganong gihatag niya kini kang Adan sa sinugdanan. Kini nga "ngano," sama sa hinungdan sa tanan nga gibuhat sa Dios, mao lamang ang gugma, kay ang Dios gugma.

9. Ang Balaod sa Gugma

“O katingalahang pagkamatuohon sa tawo!
Kon ang Diyos tinuod nga nagtago, mahibaloan ba nimo
O sunda ang gamhanang Artisan
Gawas lang kon iya kining pagbuot?”
— Jean Ingelow.

Giingon nga kita matagbaw nga mahibalo sa gisulti sa Dios, sa iyang gibuhat, ug sa iyang gisugo, nga dili mangutana kon ngano. Kining katapusan, gituohan, mao lamang ang pagsusi sa mga tinago sa Dios, ug pagtinguha nga masabtan ang iyang mga motibo. Ang tubag mao nga ang tibuok kinabuhi ni Kristo ug ang tibuok nga inspirado nga pulong usa ka pagpadayag sa motibo sa Dios; ug gihiusa ni Juan kining tanan nga pagpadayag ngadto sa usa ka pulong sa dihang siya miingon, “Ang Dios *gugma*.”

Mahimong nahibalo kita sa mga binuhatan sa usa ka tawo sa usa ka sukod, apan wala gyud kitay nahibaloan bahin kaniya. Mahibaloan lamang nato siya kon atong masayran ang mga motibo nga nagpaluyo niining mga buhat.

Kini tinuod mahitungod sa Dios sama sa tawo. Apan ang Dios nagdapit kanato sa pag-ila kaniya; naningkamot siya sa pagpadayag sa iyang kaugalingon kanato pinaagi kang Jesu-Cristo; ug gisultihan niya kita nga diha kaniya anaa ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo. Si Jesus mismo miingon, “Kini ang kinabuhing dayon, nga sila makaila kanimo, ang bugtong tinuod nga Dios,

ug kang Jesu-Cristo, nga imong gipadala.” Busa kining gamay nga libro usa ka mapaubsanong paningkamot sa pagtan-aw sa ilalom sa “unsa,” ug pagdiskobre sa usa ka butang sa “ngano” sa mga buhat ug mga pulong sa Dios.

Tinuod nga kini balaan nga yuta, diin kinahanglan nga maglakaw ang usa, sama sa gibuhay sa usa sa mga tigulang, nga walay sapot ang mga tiil ug walay tabon ang ulo. Tinuod usab nga kini usa ka misteryo nga gusto tan-awon sa mga anghel; apan dili kini usa ka misteryo tungod kay gitago kini sa Dios gikan kanato, apan tungod kay kini ang misteryo sa usa ka gugma nga labaw sa kahibalo. Ania ang mga giladmon ug mga gitag-on ug mga gitag-on ug mga gilapdon nga ang kahangturan dili igo nga taas alang kanato aron hingpit nga matugkad, bisan karon mahimo natong mahibal-an kini pinaagi sa pagtuo. Sigurado nga kung gusto sa Dios nga magtago sa bisan unsang punto, dili kita mahadlok nga mahibal-an siya; apan siya ang Tuburan sa Kinabuhi, ug siya miingon nga bisan kinsa ang moanhi ug mokuha nga *gawasnon*.

Ang bata nasayod pag-ayo nga kon makita niya ang gugma sa sugo sa amahan, mas sayon ang pagtuman; busa kon ang samang balaan nga gugma nga nagdikta sa mga sugo sa Dios mosulod sa atong mga kasingkasing, atong masayran, uban ni Juan, nga “mao kini ang gugma sa Dios, nga atong bantayan ang iyang mga sugo; ug ang iyang mga sugo dili mabug-at.”

“Dili ka magbaton ug laing mga dios sa atubangan ko.” Ngano man kining pagdili? Tinuod nga ang Dios mao ang atong Magbubuhay, ug nga ngadto kaniya angay ang atong labing taas nga gugma ug pagsimba. Tinuod nga siya adunay katungod sa pagmando niini, ug nga kita kinahanglan nga motuman niini tungod kay siya ang nagsugo niini. Apan, kana nga katungod sa pagmando sa atong gugma ug pagsimba nagdepende sa iyang gugma kanato, diin ang gugma niining sugoa usa ka pagpadayag. Wala bay husto nga rason dinhi kay sa nga ang Dios, nga adunay tinguha nga higugmaon ug simbahon, ug adunay katungod sa atong gugma ug pagsimba, nagsugo niini?

Mahimong mohunong kita ug mangutana nganong gusto niya ang atong gugma. Ang gugma lamang ang nangandoy sa gugma. Ang kasingkasing nga nangandoy sa dili matukib nga kalumo alang sa uban, nakakaplag sa iyang kaugalingong gugma nga tinuod nga sukod sa iyang pangandoy alang sa balos sa gugma. Ang pinulongan sa Dios ngadto sa Israel, samtang ilang gilapas kini nga lagda, kanunay nga mao ang samaran nga gugma. “Ang akong tugon ilang gilapas, bisan ako usa ka bana ngadto kanila, nagaingon ang Ginoo.” “Balik kamo, Oh mga anak nga masalaypon, nagaingon ang Ginoo: kay ako naminyo kaninyo.” “Sa pagkatinuod ingon sa usa ka asawa nga maluibon nga mobiya sa iyang bana, mao usab kamo nagmaluibon kanako, Oh balay sa Israel,

nagaingon ang Ginoo.” Kining tanan nga mga ekspresyon nagpadayag sa matinguhaon nga gugma sa Dios nga nagpahiping niini nga lagda. Kini tinuod nga pangandoy sa tinuod nga gugma alang sa labing taas nga pagmahal sa butang nga gihigugma.

Apan adunay mas lawom ug mas lapad nga kahulugan dinhi nga mao kini. Sama nga ang kalipay sa pamilya nagdepende sa debosyon sa usag usa, mao usab ang unibersal nga pamilya nga atong nahisgutan. Sa pagtan-aw sa takdol nga bulan nga naglawig sa ibabaw nga langit ug nagpadan-ag sa malumo nga kahayag niini sa tanan, wala ba nimo mahunahuna nga ang usa ka higala, bisan liboan ka milya ang gilay-on, mahimo usab nga nagtan-aw sa parehas nga butang nianang higayona? Ug dili ba ang hunahuna usa ka misteryosong pisi nga nagpaduol sa inyong mga kasingkasing, bisan pa sa gilay-on ug kangitngit? Mao nga ang labing taas nga pagtan-aw sa gugma nga gihatag sa matag usa ngadto sa usa ka Dios mao ang pagpaduol sa mga kasingkasing sa katawhan, ug paghiusa kanila sa malipayong panaghiusa.

Sa iyang pag-canvass kausa sa Kasadpang Iowa, ang magsusulat misulod sa usa ka balay ug nagsugod sa pagpakita sa iyang libro. Wala pa siya makalayo sa dihang nahitabo ang sunod nga panagsulti. Ang tag-iya sa balay, nga nakamatikod og usa ka butang nga talagsaon sa iyang paglitok, miingon:

“Yankee ka, di ba?”

“Oo; nadiskobrehan ba nimo kini gikan sa akong pakigpulong?” “Oo; taga-asa ka nga Estado?”

“Bag-ong Hampshire.”

“*Mao ba? Asa nga country?*” “*Country sa Hillsborough.*”

“Gusto kong masayod! Nakaila ka na ba og usa ka lalaki nga ginganlag Hanson, nga nagpuyo sa karaang umahan ni Horace Greeley sa Amherst?”

“Oo; Higala nako siya. Nanihapon ko uban niya didto sa daang balay nga troso wala madugay sa wala pa ko miabot sa Kasadpan.”

Mitindog siya gikan sa iyang lingkuranan, ug gituy-od ang iyang kamot, nga akong gikuptan, samtang nagkurog ang iyang mga ngabil, ug ang mga luha midagayday sa iyang nawong, siya miingon: “Kanang tawhana akong igsoon. Wala ko siya makita sulod sa traynta ka tuig. Asawa, dili pa ba andam ang panihapon? Dad-on nako kana nga libro, Mr. Fifield, ug kinahanglan nga magpabilin ka uban kanamo sa panihapon.”

Usa ako ka hingpit nga estranghero niadtong tawhana, apan gitratar niya ako nga sama sa usa ka igsoon. Gusto niya nga magpabilin ako uban kaniya sulod

sa usa ka semana, ug moanha ug makigkita kaniya kung mahimo. Unsa ang nakapahimo kanamo nga magkaila dayon ug nakapahiusa sa among mga kasingkasing? Kami adunay usa ka parehas nga butang nga gihigugma, ug ang matag usa nakaila ug nahigugma sa parehas nga tawo, kami nakaila ug nahigugma sa usag usa. Busa pinaagi sa paghiusa sa tanan nga mga tawo sa mahigugmaong pagsimba sa usa ka Amahan, ang Dios maghimo kanila nga usa ka malipayon nga pamilya sa mga igsoon.

Sa pag-ilustrar niini, adunay gamay nga istorya sa usa ka kabus nga baldado sa kadalanan nga gidawat usa ka bugnaw nga buntag sa likod nga pultahan sa usa ka balay sa usa ka ministro, kinsa naghatag kaniya og gamay ug uga kaayo nga tinapay, ug dayon nagsugod sa pagpangutana kaniya. Ang bata wala kaayo kahibalo, busa ang ministro nagsugod sa pagsulti kaniya bahin sa Dios. Miingon siya nga ang Dios mao ang Magbubuhat, nga siya ang nagbuhat sa tanang butang, ug nga siya nagpuyo sa langit. Ang bata, sa iyang kagutom, misulay sa pagkaon sa tinapay, nga halos wala makamatikod sa gisulti. Sa katapusan ang ministro miingon nga ang Dios mao ang atong Amahan. Nakadani kini sa atensyon sa bata. Miingon siya, "Siya ba ang imong Amahan?" Ang ministro miingon, "Oo." "Siya ba ang akong Amahan?" Ang ministro miingon pag-usab, "Oo." Ang bata naghunahuna sa makadiyot, unya miingon, "Ikaw ug ako managsoon, dili ba?" Nagpanuko ang ministro miingon, "Oo." Unya miingon ang bata, "Wala ka ba maulaw sa paghatag kanako og ingon ka uga nga tinapay?"

Kining istoryaha, bisan kon yano ra, mahimong magdala og kombiksyon ug pagkondenar sa daghan kanato. Gimahal ba nato ang grasya sa inigsoon nga kaayo alang sa tanan? Kita ba, sa pag-angkon sa Dios isip atong Amahan, mibati sa atong relasyon ug katungdanan sa tanan niyang mga anak? Kining gamay nga istorya nagdala sa prinsipyo sa unang lagda niini; ug sa laktod nga pagkasulti, sa tanang napulo, kay silang tanan nalakip sa pagkaamahan sa Dios ug sa panag-igsoon sa tawo. Ang paglapas sa iyang lagda misangpot sa pagsimba sa lain-laing mga diyos. Kini nagbahin sa kalibutan ngadto sa lain-laing mga pamilya ug lain-laing mga nasud, ang matag usa adunay kaugalingong mga diyos, ug ang matag usa nag-ingon nga ang mga diyos sa ubang mga nasud dili mga diyos, ang matag usa nanag-iya sa iyang panag-igsoon sa iyang kaugalingong gamay nga tribo, o clan, apan naglimud niini sa tanan nga uban. Busa ang kalibutan napuno sa gubat ug pag-ula sa dugo. Ang mga tawo nakig-away tungod kay sila nasina alang sa pagkalabaw ug pagkalabaw sa ilang mga diyos; ug busa ang mga diyos mismo nga gibuhay sa ilang mga kahadlok ug mga patuotuo, miapil sa paglaglag sa kinabuhi sa tawo.

Dili sobra ang pag-ingon nga mas daghang kalisod ang gipahinabo sa direktang paglapas niining sugoa kaysa sa tanan nga uban pa. Sa pagkatinuod, kon atong hinumdoman nga ang laing siyam ka sugo mga espesyal nga direksyon lamang alang sa pagtuman sa duha ka prinsipyo nga anaa niining sugoa, atong makita nga ang tanang sala, ug busa ang tanang kalisod, mao ang resulta sa paglapas niining sugoa.

Nasayod na ang Dios sa sinugdanan sa dili kalikayan nga resulta sa iyang mga anak sa maong pagbiya gikan kaniya. Walay kahakog sa gugma nga nag-ingon, “Dili ka magbaton ug laing mga dios sa atubangan ko.” Si Jesu-Kristo mao ang nagkuha niini nga lagda ug nagtudlo kanato sa pag-ingon, “Amahan namo nga anaa sa langit.” Iyang masabtan sa simbahan kon unsa unta ang masinati sa kalibutan kon dili pa tungod sa sala. Ngadto niana nga simbahan siya miingon, “Ayaw kamo pagtawag ug bisan kinsang tawo nga inyong amahan dinhi sa yuta; kay usa ra ang inyong Amahan, nga anaa sa langit.” “Ayaw kamo pagpatawag nga Rabbi; kay usa ra ang inyong Magtutudlo, nga mao si Cristo; ug *kamong tanan managsoon*.”

Uban sa atong balaan nga Ginoo, ang Dios kanunay nga "Atong Amahan," - usa ka Amahan nga nalipay sa paghatag ug maayong mga gasa sa iyang mga anak, -- usa ka Amahan nga nagpakaon sa uwak, ug nagbisti sa lirio sa katahum, ug kung wala siya walay usa ka maya nga mahulog sa yuta. Ang tibuk kinabuhi ni Jesus usa ka ilustrasyon niini nga lagda. Alang kaniya ang tanang mga tawo managsoon, ug naningkamot siya nga dad-on sila ngadto sa pag-ila nianang panag-igsoonay. Bisin tuod siya gikan sa dili matukib nga himaya nga iyang naangkon uban sa Amahan sa wala pa ang mga kalibutan, apan siya miyukbo sa atong mga panginahanglan, ug wala maulaw sa pagtawag kanato nga mga igsoon.

O unta kitang tanan mahisama kaniya; nan kita makahimo sa paggiya sa mga lalaki ug babaye nga gigutom og kasingkasing, gikapoy sa kalibutan ngadto kang Jesus, kana nga pagpakita sa balaan nga gugma, diin natawo pag-usab sa usa ka Amahan, sila mahimong mga miyembro sa usa ka tinuod nga panag-igsoonay! O unta kita makaamgo niining panag-igsoonay nga mas hingpit karon sa atong mga simbahan, aron ang simpatiya nga tubag sa kasingkasing ngadto sa kasingkasing kanunay nga magpugong sa luha alang sa kasubo sa usag usa, ug usa ka pahiyom alang sa kalipay sa usag usa! Nan ang atong mga kasingkasing dili, sa kinahanglan, motan-aw sa ibabaw uban ang hinay nga kalayo sa kasubo, nga nag-aso sa kangitngit; apan bisan dinhi, sama sa Iyang gidisenyo, mahimong adunay usa ka imahe sa langit dinhi sa yuta, -- usa ka lugar diin kita magkita, dili lamang nawong sa nawong, apan usab kasingkasing sa kasingkasing, ug magkaila sama sa atong pagkaila. Ang

gugma nga maghatag kanato niining kalipay gipadayag sa unang prinsipyo sa Dekalogo ug gihulagway sa kinabuhi ni Jesukristo.

Ang "ngano" sa maong sugo mao ang gugma, kay "ang Dios gugma".

10. Ang Duha ka Paagi.

“Sulod kamo sa pultahan nga masigpit; kay halapad ang pultahan, ug halapad ang dalan nga padulong sa kalaglagan, ug daghan ang nagasulod agi niini: kay masigpit ang pultahan, ug pigot ang dalan nga padulong sa kinabuhi, ug diyutay ra ang mga nakatultol niini.” – Matt. 7:13,14

Human nato makita nga ang pagtuman sa unang lagda sa Dekalogo hingpit nga gikinahanglan alang sa kalipay sa mga intelihente nga binuhat, atong makita usab kana sa tanan nga uban pa. Sa tinuud, ang nahabilin nga tulo ka mga sugo sa unang lamesa mga bantay lamang batok sa pagbiya gikan sa mahigugmaong pagsimba sa usa ka Amahan; ug ang unom ka mga lagda sa katapusang lamesa mga kinahanglanon nga direksyon alang sa pagpreserbar sa maharmonikong panaghiusa sa usa ka panag-igsoon.

Apan kinsa man kining usa ka Amahan? – Siya ang Magbubuhat sa langit ug yuta, ug sa tanang mga butang. Busa, ang bisan unsang pagbiya gikan sa iyang pagsimba ngadto sa laing diyos walay lain kondili ang pagbiya sa Magbubuhat alang sa mga binuhat, usa ka pagkalimot sa trabahante sa usa ka bakak nga pagdayeg sa buhat.

Ang matag buhat magsugod sa hunahuna sa magbubuhat. Bisan unsa pa kini ka dako ug kahibulong, kini usa lamang ka pagpadayag sa hunahuna nga, tungod kay makahimo sa paghunahuna ug pagtuman sa ingon nga buhat, mas katingalahan pa. Ang tanang tinuod nga pagdayeg sa mga buhat sa Dios makakaplag niining mga buhat, sa ilang walay kinutuban nga pagkalainlain ug katahum, apan usa ka bulawanon ug gihimaya nga hagdanan, diin, nga nagsaka nga walay ginhawa, ang hunahuna dili mohunong hangtod, sa ibabaw, nga puno sa dili matukib nga katingalahang pag-uyon, kini mobuto ngadto sa walay hunong, “Balaan, balaan, balaan, Ginoong Dios nga Makagagahum!” “Takus ka, O Ginoo, sa pagdawat sa himaya ug dungog ug gahum; kay ikaw ang nagbuhat sa tanang mga butang, ug tungod sa imong kabubut-on sila nahimo ug gibuhat!” Ang tanang idolatriya usa ka paghunong sa usa ka dapit niining pagsaka, aron paghatag sa labing taas nga pagdayeg ug gugma sa usa ka butang nga molabay, imbes nga mosaka pataas ngadto kaniya.

Unya, dili lamang ang mga buhat sa Dios, apan ang mga buhat ni Satanas, nga usa lamang ka pagdaot sa mga buhat sa Dios, si Satanas mismo ang pangunang depekto. Gikan sa punto sa pagsaka sa Dios diin ang hunahuna

mohunong, nga nagdumili sa pagsaka nga mas taas, gidala kini ni Satanas gikan sa pagdayeg sa putli nga mga buhat sa Dios ngadto sa iyang kaugalingong mga depektoso nga mga buhat, ug dayon hinayhinay nga paubos ngadto kaniya.

Ang ikaduha ug ikaupat nga mga sugo sa Dekalogo gidisenyo aron mahimong luwas nga mga babag batok niining sala. Ang Adlawng Igpapahulay usa ka senemanang handumanan nga ang bugtong tinuod nga Dios, ang bugtong takos nga simbahan, mao ang Magbubuhat sa tanang mga butang. “Hinumdumi ang adlawng Igpapahulay aron sa pagbalaan niini.” Ngano? – “Kay sa unom ka adlaw gibuhat sa Ginoo ang langit ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga anaa niini, ug mipahulay sa ikapitong adlaw; busa gipanalanginan sa Ginoo ang adlawng Igpapahulay, ug gibalaan kini.” Bisan asa sa Bibliya ang tumong sa magsusulat mao ang pag-ila tali sa mga bakak nga dios ug sa tinuod nga Dios, kini nga kamatuoran gihisgutan. Si Pablo miingon, “Ang matag balay gitukod sa usa ka tawo; apan siya nga nagtukod sa tanang mga butang mao ang Dios.” Si Jeremias miingon, “Ang mga dios nga wala magbuhat sa langit ug sa yuta, bisan sila mangahanaw gikan sa yuta, ug gikan sa ilalom niining mga langit. Siya nagbuhat sa yuta pinaagi sa iyang gahum, iyang gitukod ang kalibutan pinaagi sa iyang kaalam, ug iyang gibuklad ang kalangitan pinaagi sa iyang salabutan.”

Ngadto sa mga magsisimbag diosdios sa Atenas, kinsa, nahadlok nga basin ilang malimtan ang pagsimba sa usa ka diosdios ug busa mahiagum sa iyang kasuko, nagtukod ug usa ka altar nga may inskripsiyon, “Ngadto sa Dios nga Wala Mailhi,” si Pablo miingon, “Busa, kinsa inyong gisimba nga wala ninyo hiilhi, kaniya ako nagamantala kaninyo. Ang Dios nga nagbuhat sa kalibutan ug sa tanang mga butang nga anaa niini.”

Usa ka maayong kamatuoran nga ang mga paganong nasod halos kanunay nga miangkon nga ang ilang mga diyos kabahin sa paglalang, ug nga sila adunay usa ka mangitngit nga ideya sa laing diyos sa ilang luyo, ug labaw kanila, nga mao ang Magbubuhat. Kon ang mga tawo kanunay nga nagbantay sa Adlawng Igpapahulay sa tinuod nga espiritu niini, kining bakak nga pagsimba imposible unta. Matag semana ang tanang tawo magsaulog unta sa kamatuoran nga ang bugtong tinuod nga Diyos ug Amahan sa tanan mao ang Magbubuhat. Sa ingon niana sila unta magpadayon sa pagsimba sa usa ka Diyos, ang usa ka Amahan.

Kini usa ka adlaw alang sa tanang hunahuna nga mosaka sa bulawanong hagdanan, ug makakaplag ug malipayong panag-uban diha kaniya. Ang salmista miingon, sa maong awit alang sa adlawng Igpapahulay: “Ikaw, Ginoo, naglipay kanako pinaagi sa imong buhat, ako magadaug sa mga buhat

sa imong mga kamot. Oh Ginoo, pagkadaku sa imong mga buhat! Ug ang imong mga hunahuna halalum kaayo.” Kini ang tinuod nga espiritu sa adlawng Igpapahulay—usa ka adlaw sa pagkalimot sa kalibutan ug sa mga kabalaka niini, samtang ang kalag uban sa kalag kita molupad aron sa pagginhawa sa putli nga hangin sa langitnong kahitas-an.

Duha ra ka agianan ang kanunay nga gigamit—ang tul-id ug pig-ot, nga padulong pataas; ug ang halapad nga dalan, nga padulong paubos. Kon ang mga tawo mosimba sa Magbubuhat, ang iyang buhat anaa sa ilang palibot, aron ipakita nga siya mas taas kay sa ilang labing taas nga damgo mahitungod kaniya.

Adunay walay kinutuban sa matag adlaw ug bituon ug kalibutan, sa matag dahon ug tanom ug bulak, nga dili masabtan sa tawo. Kon ang hunahuna dili makatugkad sa buhat, unsaon man niini pag-tugkad sa trabahante? Unsaon man niini pagbuhat gawas sa pag-ingon sa mapaubsanong debosyon, “Dagko ug katingalahan ang imong mga buhat, Ginoong Dios nga Makagagahum?” Kinahanglan hinumdoman niini nga ang labing taas nga sulundon kaniya usa lamang ka ideya, ug nga ang dios labi ka taas ug mas halangdon. Samtang pinaagi sa pagtan-aw kita mausab ngadto sa iyang dagway, hangtod nga kita makaabot duol niana nga sulundon, mahimo na natong tukuron kana nga sulundon nga mas taas ug mas tinuod. Ug busa ang kalag molupad alang sa laing paglupad, kanunay pataas, pataas, gikan sa pagtuo ngadto sa pagtuo, gikan sa himaya ngadto sa himaya, hangtod, mawala sa walay kinutuban nga gihimaya nga gilay-on, kita hingpit nga mausab ngadto sa iyang dagway.

Sa ingon niini nga paagi kita mabalaan pinaagi sa iyang kamatuoran, dili lamang kita mahimong usa uban kaniya, apan usa sa usag usa. “Balaana sila pinaagi sa imong kamatuoran; aron silang tanan mahimong usa; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, aron sila usab mahimong usa kanato.” Kini ang mga pulong ni Jesus, ug kini ang espiritu ug tumong sa tanang tinuod nga pagsimba. Kon mas duol kita kaniya, mas duol kita sa usag usa; kon mas mailhan nato siya isip atong Amahan, mas mailhan nato ang usag usa isip mga igsoon, hangtod nga, kon mahuman na ang buhat, si Jesus miingon, “Nianang adlaw mahibaloan ninyo nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo.”

Ah, unsa ka malipayong panaghiusa? Mao kini ang dalan nga padulong pataas, sa padayon nga nagkadako nga kalipay, ngadto sa Dios. Mao kini ang hinungdan nganong ang Amahan miingon bahin sa iyang dalan, “Ikaw kinahanglan.” Ang “nganong” mao ang gugma, kay ang Dios gugma man.

Apan adunay laing agianan diin ang mga tawo kanunay nga hilig nga molakaw. Gisimba ug gialagaran nila ang binuhat labaw pa sa Magbubuhat.

Dili lang sila mihunong, sa pagsaka, aron pagsimba sa mga binuhat, apan gisimbolo usab nila ang mga binuhat pinaagi sa mga buhat sa ilang kaugalingong mga kamot, ug dayon gisimba ang ilang kaugalingong sulundon nga girepresentahan niini. Busa una nilang gidumilian ang paghimaya sa Dios isip Dios, pinaagi sa pagtuo nga siya mas taas ug mas maayo pa kay sa ilang karon nga panghunahuna kaniya, ug busa naglakaw paingon sa itaas sa nagbukas nga kahayag sa iyang kamatuoran. Sa kasukwahi, pinaagi sa pag-angkon sa ilang kaugalingon nga sobra ka maalamon sa paglakaw, ilang gibuhat ang kanunay nga gibuhat sa mga tawo kung ilang isulat ang ilang kredo—sila miingon sa ilang mga kasingkasing, “Siya dili mas taas kay sa atong karon nga kahibalo kaniya;” ug busa sila nahimong mga buang pinaagi sa pag-ilis sa himaya sa dili madunot nga Dios ngadto sa usa ka larawan nga gihimo una sama sa madunot nga tawo, unya ngadto sa mga langgam, ug mga mananap nga upat ang tiil, ug mga nagakamang nga mga butang, paubos, paubos, ngadto sa daan nga bitin mismo, nga mao ang yawa ug Satanang.

Busa si Satanang gibutang sa dapit sa Dios; ug ang mga tawo, pinaagi sa pagsimba, imbes nga madala pataas ngadto sa panaghiusa diha kaniya, nadala paubos ngadto sa tanang pagkadaotan ug panag-away, puno sa pagdumot ug pagdumot sa usag usa, hangtud nga ang kamot sa matag tawo batok sa iyang silingan, ug ang hunahuna sa mga hunahuna sa kasingkasing sa mga tawo daotan ug daotan lamang sa kanunay. Kini ang paubos nga dalan nga mosangpot sa pag-antos ug kamatayon. Nahibal-an daan sa Dios ang resulta sa matag lakang sa aksyon. Mao kini ang hinungdan nganong siya miingon sa ikaduhang sugo niini nga dalan. "Dili ka magbuhat." Ang "ngano" mao ang gugma, kay ang Dios mao ang Gugma.

Sa samang hinungdan, ang ikatulong lagda sa Dekalogo nagsugo sa matinahuron nga paggamit sa ngalan sa Dios, aron kining sagrado nga ngalan kanunay adunay misteryosong gahum sa pagpanganak kanato og mas taas ug mas tinuod nga mga konsepto sa butang nga ginganlan, sa ingon nagbayaw kanato ngadto sa panaghiusa uban kaniya ug sa usag usa. Taliwala niining duha ka mga dalan, ang usa nga kanunay nga nagatultol pataas ngadto sa walay kinutuban nga mga kahitas-an sa kinabuhi ug kalipay ug himaya, ang usa paubos agi sa kangitngit ngadto sa kamatayon, gibutang sa Dios ang institusyon sa Igpapahulay. Ang tumong niini mao ang pagbabag sa dalan sa paubos nga dalan, ug ang pagpabalik sa mga tiil sa mga tawo ngadto sa pataas nga dalan.

Pinaagi niini makita ang dautang laraw ni Satanang sa pag-ibot sa maong institusyon gikan sa iyang dapit ug pagbutang ug bakak nga usa puli niini. Sama nga ang tinuod nga Igpapahulay usa ka handumanan sa gahum sa

Magbubuhat sa pagbayaw kanato pataas ngadto kaniya, mao usab ang bakak nga Igpapahulay usa ka simbolo sa gahum sa mga binuhat (niadtong naghunahuna niini sa pagbayaw sa iyang kaugalingon labaw sa tanan nga gitawag nga Dios o nga gisimba) sa pagguyod kanato paubos ngadto sa kamatayon. Asa nga dalan ang atong agian, ang dalan sa gugma ug kahayag ug himaya, o ang dalan sa kangitngit, panagbingkil ug kamatayon?

11. Ang Disenyo sa Balaod.

“Sama kalapad sa kalibutan ang imong mando,
Sama sa kahangturan ang imong gugma;
Lig-on sama sa bato ang imong kamatuoran mobarog,
Kon ang mga katuigan mohunong na sa paglihok.”
-- Isaac Watts

Ang unang talaan sa balaod gidisenyo, pinaagi sa pagpabilin sa mga tawo sa pagsimba sa usa ka Dios ug Amahan, aron mahiusa sila sa usa ka pamilya ug ibayaw sila nga mas taas pa, ngadto sa katumanan sa tanang posible nga kalipay ug kalinaw.

Ang ikaduhang talaan sa balaod gisulat sa samang tudlo, ug gikan sa kasingkasing sa samang mahigugmaong Amahan. Kini mao lamang ang iyang pahayag sa pipila ka mubo nga mga prinsipyo nga nagpaluyo sa tanang posibleng panaghiusa sa pamilya ug kalipay sa relasyon sa tawo ug tawo. Kini klaro kaayo nga dili na kinahanglan og bisan unsang argumento. Bisan ang balaod sibil nagpatuman, sa usa ka sukod, sa gawas nga pagtuman sa letra niining mga lagda isip sukaranan sa sibil nga katilingban. Sa maong gawas nga pagtuman ang sibil nga katilingban nagsandig, ug kung wala kini ang tibuok sosyal nga panapton mahugno.

Ang kalainan tali sa sibilisasyon ug sa hingpit nga kabangis sa pinakagrabe nga klase usa lamang ka kalainan nga nahimo pinaagi sa maong panggawas nga pagsunod. Kung ang kadaghanan sa mga tawo, sa ilang kaugalingong kabubut-on, labing menos sa panggawas, nagtuman niining mga sugo, ug, ang paghiusa nagporma og impluwensya nga igo nga kusog aron mapugngan ang nagkabahin-bahin nga minorya, nan, ug dili hangtod niana, posible ang sibilisasyon. Apan kung ang dako nga kalainan tali sa sibilisasyon ug kabangis tungod sa panggawas nga pagsunod sa letra sa maong balaod, bisan ang maong pagsunod gipugos sa minorya, unsa ang masulti bahin sa posible nga kalipay nianang sulundon nga kahimtang diin ang tanan, sa ilang kaugalingong kabubut-on, nagtuman dili lamang sa letra apan usab sa espiritu sa balaod? Pagkamalipayon nga panaghigalaay, pagkahingpit nga seguridad

ug pagsalig sa tanan! Sa tinuud, ang mga lumulupyo nianang nasora mahimong "luwas nga magpuyo sa kamingawan, ug matulog sa kakahoyan." Sa paagi nga kita molabaw sa panggawas nga pagsunod ngadto sa espirituhanon, kita gibayaw ibabaw sa puro nga sibilisasyon ngadto sa Kristiyanon.

Pinaagi kang Jesu-Cristo nga ang Espiritu Santo gihatag kanato, aron isulat ang balaod, dili lamang sa letra, ug sa mga papan nga bato, apan sa espiritu, ug sa mga papan sa kasingkasing nga unodnon. Niining tanan, ang Dios wala lamang magtan-aw sa iyang kaugalingong kalipay apan ang kalipay sa iyang mga anak. Ang duha managsama, kay ang Dios gugma. Akong balikon: Ang labing taas nga posible nga kalipay sa Dios parehas sa labing taas nga posible nga kalipay sa tanan niyang mga binuhat. Ang labing malipayon nga pamilya, kung ang ubang mga butang managsama, mao ang usa nga labing nagpasidungog sa amahan ug inahan. Nahinumdom ang magsusulat sa pipila ka ingon nga mga pamilya, diin siya adunay pribilehiyo nga puy-an sulod sa usa ka panahon, -- nahinumdom kanila isip mga oasis sa disyerto sa kinabuhi, isip mga hayag nga lugar diin ang langit tinuod nga nanaog ug mihikap niining yutaa. Kon ang pagsunod niini nga lagda makapahimo sa usa ka pamilya nga malipayon, dili ba duha? Dili ba tulo? Dili ba tanan? Mao kini ang hinungdan nga gimando kini sa Dios.

Ang sugo nga, “Dili ka magpatay,” nga, sa espiritu, nagkahulogan nga, dili ka magdumot, nagabantay sa kalipay sa pagkinabuhi.

“Dili ka manapaw,” nagabantay sa sagrado nga mga kalipay sa relasyon sa pamilya.

“Dili ka manapaw,” nagabantay sa sagrado nga mga kalipay sa relasyon sa pamilya.

“Dili ka magsaksi ug bakak.” Kini manalipod sa katungod sa kabtangan, ug sa kalipay sa panaghigalaay ug reputasyon.

““Dili ka maibog,” nagdili sa pagmahal sa unang semilya sa tinguha nga mosangpot sa tanang dautan ug tanang pag-antos.”¹

Ngano, pagka-amping sa atong Amahan kanato! Pagka-matinguhaon sa atong labing dakong kalipay! Mao kini ang mahigugmaong pag-atiman sa gugma.

Tungod sa paglapas niining mga lagda, ang kalibutan nabahin sa mga kabus, uban sa walay katapusan nga kakapoy nga pakigbisog alang sa kinabuhi; ug

¹ Tan-awa usab ang Life Matters – Ang pagpanalipod sa agianan sa panalangin mga panid 119-128 nga makita sa www.fatheroflife.info

ang mga adunahan, uban sa nagsamok nga pag-atiman sa dili maihap nga bulawan, -- kabalaka ug kagubot sa duha ka tumoy, imbes nga kadagaya ug kalipayan alang sa tanan. Tungod sa paglapas niining mga prinsipyo, ang kalibutan wala magbilin alang kanato og usa ka kalipay nga sigurado, walay usa ka paglaum nga dili makalimbong, walay usa ka kalipayan nga wala'y kaparehas sa posible nga kasakit niini. Ang paglapas niining mga sugo naghimo sa atong mga bilanggoan, ang atong mga asylum sa mga buang, ug ang atong mga balay sa mga kabus nga kinahanglan; kini nagbutang og mga kandado dili lamang sa atong mga balay ug mga tindahan, apan sa atong mga kasingkasing usab.

Pagkasubsob nga mapugos kita sa paglakaw nga mag-inusara ug nag-inusara, bisan pa sa taliwala sa panon sa katawhan ug sa pundok sa mga tawo! Walay mata sa tawo nga makakita sa atong kasubo o mosimpatiya sa atong kalipay; ang sagrado nga templo sa kasingkasing gipadayon nga bukas alang lamang sa mga tunob sa multo, kita lamang ang mga magsisimba sa santuwaryo sa mga handumanan niini. Kon, tingali, ngadto sa usa ka kasaligang higala ang pultahan sa gawas mabiyaan sa makadiyot, kini dali nga sirad-an ug trangkahan, kay basin adunay kamot sa mga tulisan nga moagaw, alang sa bastos nga pagtan-aw, sa hulagway nga anaa sa bungbong o sa estatwa nga anaa sa iyang pahulayanan.

Ah, pagkalahi niining kinabuhia nga napugos kita sa pagpuyo dinhi, tungod sa sala, gikan sa kung unsa unta ang posible kung kini nga mga prinsipyo kanunay nga mao ang lagda sa tawhanong aksyon! Tinuod, ang Espiritu Santo, kung atong dapiton siya, himuon kining templo sa kasingkasing nga iyang puloy-anan, ug bisan karon pun-on ug bahaan kini sa kahayag sa laing kalibutan, diin ang tanan natong mga mithi ug mga pangandoy matuman, ug labaw pa sa matuman, diha kaniya. Bisan pa niana, ang kasingkasing mangandoy alang sa tawhanong simpatiya. Wala ba si Jesus sa oras sa iyang pagduol sa Dios, miduol uban ang tawhanong pangandoy alang sa iyang mga tinun-an, ug miingon, "Amahan, buot ko nga sila usab nga imong gihatag kanako, mahiuban kanako kung asa ako"?

Ang kalibutan nagpuyo sa dayag nga pagbaliwala sa espiritu, kon dili man sa letra, niining mga lagda – nagpuyo sa kasina ug pangabugho, sa panag-away ug sa pakigbisog alang sa garbo, madumtanon ug nagdumot sa usag usa. Apan si Jesu-Kristo miingon mahitungod sa iyang simbahan, "Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan." Sila gipili gikan sa kalibutan, aron masulat kini nga balaod sa ilang mga kasingkasing, ug aron maglakaw sa dalan sa pagkabalaan uban kaniya. Kana nga dalan mao ang dalan sa kalinaw, kay si Jesus mao ang Prinsipe sa Kalinaw. Ang matag

lakang sa dalan magdala kanila dili lamang nga mas duol sa Dios, apan mas duol usab sa usag usa.

Bisan dinhi ang mga tinubos sa Ginoo makita nga mobalik, ug moadto sa Sion nga may mga awit ug walay katapusan nga kalipay sa ilang mga kasingkasing. Apan kon moabut ang mga kasubo, kita usab, mag-antos sa mga kasubo sa usag usa, ug “kasingkasing sa kasingkasing, kita maghulat sa mga landong hangtud nga ang mga gabon mawala.” Kini ang prinsipyo nga nagpaluyo sa balaod—ang mahigugmaong tinguha sa Amahan alang sa kaayohan ug kalipay sa iyang mga anak. Ang matag tulbok ug kudlit gimandoan sa gugma, kay “Ang Dios gugma.”

Dinhi atong natukod ang usa ka pundasyon nga dili gyud mahikap sa antinomianismo; karon nahibal-an na nato kung ngano nga ang balaod dili gyud mausab; kini tungod kay ang iyang gugma dili gyud mausab. Siya parehas kagahapon, karon, ug hangtod sa kahangturan; ug gihigugma niya kita sa walay katapusan nga gugma. Si Jesus miingon, “Mas sayon pa nga mawala ang langit ug yuta, kay sa mapakyas ang usa ka tuldok sa balaod.” Dili kini hyperbole; kini ang yano nga pahayag sa usa ka kamatuoran nga atong masabtan. Adunay panahon nga wala pa ang langit ug yuta. Mahunahunaan nga ang panahon moabut pag-usab nga wala na sila maglungtad. Ang Dios nga nagbuhat kanila makalaglag kanila. Mahunahunaan kini, apan dili gyud mahunahuna nga adunay bisan unsang kalibutan nga naglungtad o mahimong maglungtad, nga gipuy-an sa mga intelihente nga binuhat, diin ang pagsunod niini nga mga prinsipyo dili mosangpot sa kalipay, ug ang pagsupak niini ngadto sa kaguol ug kamatayon.

Dili katuohan nga ang Diyos adunay usa ka ideya sa katungod sa Jupiter, ug lain sa Saturn, ug lain sa laing dapit. Siya mao ra gihapon nga Diyos, dili lang kagahapon, karon ug hangtod sa kahangturan, apan, sama sa bisan asa sa panahon, busa bisan asa, sa kawanangan, gikan sa sentro sa mga sentro hangtod sa kinatumyan sa iyang moral nga gobyerno alang sa tanan niyang mga binuhat nga may tulubagon sa moral. Sama nga ang lainlaing mga Estado sa atong Unyon gimandoan sa parehas nga balaod Pederal gikan sa kapitolyo, ang tanan nga kalibutan gimandoan gikan sa iyang trono. Ang ilang Adlawng Igpapahulay mahimong dili mouyon sa atoa sa hingpit nga panahon, apan ang prinsipyo parehas ra. Siya nga nakadiskobre sa plano sa usa ka bulak nakadiskobre sa usa ka plano nga nagdagan sa tanan nga gingharian sa bulak. Adunay hapit walay kinutuban nga mga kalainan, tinuod kini, apan ang plano parehas gihapon. Busa ang plano sa usa ka hayop nagdagan sa tibuok gingharian sa hayop, ug niini nga kamatuoran, gitukod ang siyensya sa komparatibong anatomiya.

Ang Bibliya naghatag kanato, sa yanong pinulongan, sa plano sa Dios sa paglalang sa mga kalibutan, ug pagbutang sa mga tawo niini, ug pagdala niini ubos sa iyang moral nga gobyerno. Mahimong adunay mga kalainan sa detalye, apan ang prinsipyo parehas ra. Bisan ang Dios mismo dili makausab sa balaod ug magpabilin nga Dios. Ang pulong nga "Dios" nagpasabut nga maayo. Ang Dios mao ang labing gamhanan, ang tanan nga nagasakop sa Maayo. Ingon nga diha kaniya ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo, ug ang tanang tinuod nga pagkat-on mao lamang ang pagpangita kaniya; mao usab diha kaniya ang tanang kaayo, ug ang tanang pagkahimong maayo mao lamang ang pagkahimong sama kaniya. Ang balaod usa ka rekord sa kaayo sa Dios, sa kinaiya sa Dios; busa, sama sa giingon ni David, "hingpit, ingon nga siya hingpit." Sa dihang si Solomon miingon, "Kahadloki ang Dios, ug bantayi ang iyang mga sugo; kay iya ang tibuok katungdanan sa tawo," kini laing paagi sa pag-ingon nga ang tibuok katungdanan sa tawo mao ang pagkahimong sama sa iyang Magbubuhat. Ang kinabuhi sa Dios, mahitungod sa moral nga mga prinsipyo, nahisulat niana nga balaod, ug gikinabuhi dinhi sa yuta ni Jesu-Cristo.

Sanglit kana nga balaod mao ang kabubut-on sa Dios ug kinaiya sa Dios, bisan siya dili makausab niini nga dili niya usbon ang iyang kaugalingon. Apan tungod kay gilakip niya ang tanang kaayo karon, dili niya mausab ang iyang kaugalingon nga dili mausab ngadto sa daotan. Apan kon ang Dios mahimong daotan, mohunong siya sa pagka-Dios, kay ang pulong nga "Dios" nagpasabot ug maayo. Kon ang Dios mismo mag-usab, ug magsugo sa iyang gidili, ug magdili sa iyang gisugo, dili kini makausab sa nagpahiping mga hilig niadtong mga lagda ngadto sa kalipay o kaguol. Kini mag-usab sa Dios ngadto sa pagka-persona sa tanang daotan, imbes sa tanang maayo. Siya unya molihok alang sa kaguol sa tanan niyang mga anak, sama karon nga siya molihok alang sa ilang kalipay ug kasadya. Nan, tinuod nga ang Dios pagdumot, sama karon nga tinuod nga ang Dios gugma.

Ang tibuok nga argumento alang sa hingpit nga kalig-on ug pagkamalungtaron sa balaod sa Dios nagsandig sa aksyomatikong kamatuoran. Ingon nga kini hingpit nga dili mahunahuna sa hunahuna sa tawo nga adunay usa ka kalibutan diin, o usa ka panahon diin, ang duha ug ang duha mahimong lima imbes nga upat, mao usab nga dili mahunahuna nga adunay usa ka kalibutan diin, o usa ka panahon diin, kini nga mga prinsipyo, kung sundon, dili mosangpot sa panaghiusa ug kalipay, ug kung dili sundon, sa pagkabahinbahin, panaglalalis, kasubo, ug panagbangi. Nagbasa sila bahin sa gugma, ug ang gugma dili gayud mapakyas. "Kung adunay mga panagna, kini mapakyas; kung adunay mga pinulongan, kini mohunong; kung adunay kahibalo, kini mahanaw;" apan sa hingpit nga pagsubang sa kana nga mas hayag nga adlaw, diin sa wala pa

ang kahibalo sa karon mahanaw sama sa kahayag sa kandila sa wala pa ang pagsubang sa adlaw, ang gugma mao ang lagda sa aksyon alang sa tanan; ug kini ang mga prinsipyo sa gugma.

12. Kon Giunsa Pagsayop sa Tawo ang Pagsabot sa Iyang Magbubuhat

“Walay sapa gikan sa tinubdan niini

Moagos paingon sa dagat, bisan unsa pa ka mingaw ang iyang agos,

Apan ang gikalipayan sa ubang yuta.

Walay bituon nga misubang ug misalop, nga walay impluwensya sa bisan asa.

Kinsa may nasayod unsay gikinahanglan sa yuta gikan sa labing ubos nga binuhat sa yuta?

Walay kinabuhi nga mahimong putli sa katuyoan niini ug lig-on sa pakigbisog niini,

Ug ang tanang kinabuhi dili mahimong mas putli ug mas lig-on tungod niini.”

-- Owen Meredith.

“Ang atong mga lanog milanog gikan sa kalag ngadto sa kalag.

Ug motubo hangtod sa hangtod ug hangtod sa kahangturan.” – Tennyson.

Duha ra ka paagi sa kinabuhi ang agian sa mga tawo, ang usa padulong sa taas, uban ang padayon nga kalipay, padulong sa Dios, ang usa paubos agi sa kangitngit ngadto sa kamatayon. Ang una nga paagi mao ang paagi sa balaod sa Dios. Kanunay natong madungog ang mga tawo nga moingon kung sila nakahimo og bisan unsa nga talagsaon, "Aw, mao kana ang akong paagi." Kini nga balaod mao ang paagi sa Dios. Kini ang paagi sa paglakaw sa mga anghel, ug mao kana ang hinungdan nga sila malipayon. Kini ang balaod sa kagawasan. Kini nagtino sa mga utlanan sa mga katungod sa matag tawo. Gawas sa iyang dalan, ang mga tawo kinahanglan nga mag-antos, dili lamang alang sa ilang kaugalingong mga kalapasan, apan alang usab sa mga sala sa uban, -- *dili lamang* sila makasala, apan nakasala usab sila; niining paagiha sila makalakaw isip mga igsoon, diha sa panag-uyon ug panaghiusa ug kalipay.

Wala, ug dili mahimo bisan asa sa uniberso, ang bisan unsang tinuod nga kalipay gawas sa makita sa paglakaw niining paagiha. Mao kini ang hinungdan ngano nga ang Dios sa "Pagkamatitud-anon ug kamatuoran" nagtambag kanatong tanan sa paglakaw niining paagiha, ug ang iyang mga tambag "katingalahan sa kaalam, ug maayo kaayo sa pagbuhat.”

Kining tanan ug daghan pa ang nakita ni David sa dihang siya miingon, “Bulahan [o malipayon] ang mga walay buling sa dalan, nga nagalakaw sa balaod sa Ginoo.” Dili ikatingala nga siya nag-ampo, tungod kay pribilehiyo usab nato ang pag-ampo: “Tudloi ako, Oh Ginoo, sa dalan sa imong mga

lagda; ug pagabantayan ko kini hangtud sa katapusan.” “Mandoi ako sa dalan sa imong mga sugo; kay niini ako nagakalipay.”

Ang tanang pagtipas gikan niining dalan mao ang pagsunod sa mga tambag sa mga dili diosnon ngadto sa kasubo ug kamatayon. Mao kini ang gisunod sa atong unang mga ginikanan ang mga tambag ni Satan; ug ang kaliwatan, nga unta misaka, dinhi niining dapita, ngadto sa dili matukib nga kahitas-an sa himaya ug kalipay, miadto sa paubos nga dalan ngadto sa kaguol ug kasakit. Dili nga ang Dios mobarog sa ibabaw, ug uban sa arbitraryo, mapanimaslon nga kamot ibubo ang iyang kasuko diha sa kaguol ngadto sa mga makasasala; apan ang pagtalikod gikan sa mga walay alamag mao ang mopatay kanila. Sila "mokaon lamang sa bunga sa ilang kaugalingong dalan," ug kini tungod kay sila "wala mobuot" sa mga tambag sa Dios, ug nagtamay sa iyang mga pagbadlong.

Mao kini ang usa ka punto nga kanunay gitagoan ni Satan gikan sa atong mga mata, aron mapadali niya kita sa pag-ubos. Kanunay niya kitang gilimbongan sa saad sa kalipayan, apan ang pagsunod sa iyang mga tambag nagdala lamang ug kasakit. Dayon, nagtudlo sa kaguol nga resulta sa atong kaugalingong mga binuhatan, siya miingon, “Tan-awa, ang Dios nasuko ug mapanimaslon, kay kon dili, dili unta niya tugotan nga kini mahitabo kaninyo.”

Mahimong ang atong kasubo dili resulta sa atong kaugalingong sala, kondili sa mga sala sa mga tawo sa atong palibot. Ang tawo dili usa ka nag-inusara, kondili usa ka sosyal nga binuhat. “Walay bisan kinsa kanato ang mabuhi alang sa iyang kaugalingon, ug walay tawo nga mamatay alang sa iyang kaugalingon,” miingon si Pablo; ug niini adunay giladmon sa pilosopiya. Ang labing hakog nga tawo mabuhi alang sa iyang kaugalingon dili labaw pa sa labing dili hakog; ang kalainan anaa lamang sa kinaiya sa iyang impluwensya sa mga tawo sa iyang palibot. Ang usa ka kinabuhi usa ka panalangin ug usa ka panalangin, ang usa usa ka kanunay nga hulga ug tunglo. Ang usa ka bato nga gilabay ngadto sa lanaw hinungdan sa sunod-sunod nga padayon nga pagdaghan ug pagpadako sa mga lingin. Mahimo kini nga dili nato makita pagkahuman sa makadiyot, apan kung ang atong panan-aw igo ra kahingpit, atong madiskobrehan nga wala kini mohunong hangtod nga ilang gibalda ang mga tubig batok sa pinakalayang baybayon.

Ang Bibliya kanunay nga naghulagway sa kadaghanan sa katawhan isip usa ka lanaw o dagat sa katubigan. Ang kinabuhi sa matag tawo usa ka bula nga giunlod ngadto sa iyang kadagatan. Maayo man o daotan, kalipay man o kasubo, ang impluwensya niini nagligid gikan sa usa ka kalag ngadto sa lain sa nagkadako nga mga lingin, nga dili mohunong hangtod nga ang kinatumyan

sa kinabuhi sa tawo maabot. Dili kita, dili kita makahimo, mabuhi ug maghunahuna ug molihok nga mag-inusara. Kita mga bahin sa usa ka dako nga kabug-osan, ug ang atong kinabuhi makaapekto sa tanang kinabuhi.

Ania dinhi ang makalilisang nga inhustisya sa dautan. Dili lamang si Jesus ang nag-antos, ang inosente alang sa mga sad-an. Kitang tanan kinahanglan nga mopas-an sa mga sala ug kasubo sa mga tawo sa atong palibot. Nahibal-an kini sa Dios sa dihang sa gugma iyang gitudlo ang husto nga dalan. Nahibal-an kini ni Satanas sa dihang sa iyang dakong pagdumot sa Dios iyang gidala ang tawo ngadto sa dalan sa ubos. Karon, nagtan-aw, iyang nadiskobrehan ang pipila ka kabus nga inosenteng kalag nga nag-antos sa kasakit tungod sa mga sala sa mga tawo sa iyang palibot. Ang masulub-on nga kasingkasing naningkamot nga mobangon sa nagkurog nga pagtuo ngadto sa kahupayan sa kaamgohan nga ang Dios gugma. Apan si Satanas mihunghong, “Unsa may imong nabuhat nga nag-antos ka man sa ingon? Pagkadili-matarong sa Dios sa pagtugot niini? Sigurado nga dili siya mahigugma kanimo, kay kon dili, dili kini mahitabo.” Busa kanunay nga gipasangil ni Satanas sa Dios ang mga resulta nga miabot sa mga tawo gikan sa pagsalikway sa tambag sa Dios. Dili ikatingala nga gipasangil kita ni Santiago; “Ayaw kamo pagpahisalaag, mga hinigugma kong igsoon. Ang matag maayong gasa ug ang matag hingpit nga gasa gikan sa itaas, ug gikan sa Amahan sa mga kahayag, nga kaniya walay pagkausab-usab, ni landong sa pagkabalhin.”

Si Satanas kanunay nga naggiya sa mga tawo sa pagkasayop dinhi, ug busa iyang gibuta sila sa gugma sa Dios, ug gipanganak sa sulod nila ang pagdumot sa Dios, imbes nga gugma. Nakita nato nga ang gugma sa Dios, ang usa ka Amahan, naglakip sa gugma sa mga tawo, iyang mga anak, ug busa mao ang katumanan sa tibuok balaod. Busa ang pagdumot sa Dios naglakip sa pagdumot sa tanan niyang mga binuhat, ug mao ang paglapas sa tibuok balaod. Pinaagi sa sala miabot ang kasubo ug kamatayon sa tanan. Pinaagi sa kasubo ug pag-antos miabot ang ideya nga ang Dios nasuko, ug nagsilot kanato nga dili makatarunganon, ang mga inosente uban sa mga sad-an. Busa misulod sa kasingkasing sa tawo ang pagdumot imbes nga gugma. Apan ang pagdumot mosangpot sa dugang nga sala, -- sa tinuod lang, sa paglapas sa matag lagda sa balaang balaod. Busa, pinaagi sa pagdumot miabot ang dugang nga sala, ug pinaagi sa sala dugang nga pag-antos, ug pinaagi sa pag-antos dugang nga pagdumot, ug pinaagi sa pagdumot dugang nga sala; ug ang kalibutan nagpadayon sa pagtuyok paubos sa ngitngit nga lingin sa nagkadaghan nga pagdumot, ug nagkadaghan nga sala, ug nagkadaghan nga pag-antos, puno sa pagdumot ug pagdumot sa usag usa, ang kamot sa matag tawo batok sa iyang silingan, ang mga hunahuna sa ilang mga hunahuna

daotan lamang, ug daotan kanunay. Kini ang nagkahiusang paubos nga tendensya sa sala.

Gawas pa, pinaagi sa sala miabot ang usa ka daotang panulondon. Ang mga tawo natawo nga adunay tendensiya sa paghunahuna og sayop ug pagbuhat og sayop. Pinaagi niini miabot ang sunod nga daotang palibot, nga naggamit sa impluwensya niini alang sa daotan sa bata gikan sa iyang labing sayo nga mga gutlo sa panimuot. Busa ang matag mas lawom nga pagtuslob sa kalag ngadto sa sala nagdala og mas grabe nga panulondon, ug kini nagdala og mas grabe nga palibot, ug kini nagdala sa mga tawo sa sala aron mas ubos pa ang sukdanan sa panulondon ug sa palibot. Ah, kini ang paubos nga dalan padulong sa kamatayon!

Ug si Satanas sa tanang panahon nag-akusar niining tanan nga pag-antos ngadto sa pagkalimot sa Dios kanato, o sa iyang pagdumot ug kasuko. Pagkatingala nga ang mga tawo nawad-an sa kahibalo sa tinuod nga Dios! Pagkatingala nga ilang gipaubos siya ngadto sa pagkahimong persona sa tanang daotan, imbes sa tanang maayo. Sa ingon gibutang ang yawa sa dapit sa Dios! Ug mao kana ang ilang gibuhay, kay ang tanang paganismo sa bahin pagsimba sa yawa. Si Pablo miingon, “Ang mga butang nga gihalad sa mga Hentil, ilang gihalad ngadto sa mga yawa, ug dili ngadto sa Dios.” Busa ang mga tawo nahimulag gikan sa Dios. Dili nga ang Dios mihunong sa paghigugma kanila, apan mihunong sila sa paghigugma sa dios; ug mihunong sa paghigugma sa usa ka Amahan, mihunong sila sa paghigugma sa usag usa. Ang sala nagtukod ug taas nga paril, o panagbulag, tali sa tawo ug sa Dios, ug tali sa tawo ug tawo.

Dili kinahanglan nga makig-uli ang Dios sa tawo, kay, sama sa gugma sa inahan, ang iyang gugma kanunay nga mosunod kanato, bisan kung kita anaa sa ubos nga dalan, nga naningkamot sa pagdala kanato balik ngadto kaniya. Apan ang tawo kinahanglan nga makig-uli sa Dios. Sa pila ka paagi kinahanglan adunay usa ka pagtabon-sa-sala nga mahimo. *Dili nga ang kasuko sa Dios kinahanglan nga matagbaw, aron siya motan-aw uban ang pabor sa nakasala nga tawo*, apan nga ang gugma sa Dios kinahanglan nga makita pag-ayo, bisan pa sa paglungtad sa pag-antos ug sala, nga ang mga tawo molingi sa ilang mga kasingkasing ngadto kaniya, sama sa bulak ngadto sa adlaw. Ang gahum sa adlaw sa pagpainsit sa yuta human sa gabii sa bagyo mao ang gahum niini sa pagdan-ag sa mga gabon ug sa kangitngit, aron ang mga tawo makakita sa mahimayaang nawong niini. Busa ang gahum sa Dios sa pagpainsit sa gahi ug bugnaw nga mga kasingkasing sa mga tawo ngadto sa bag-ong gugma ug kinabuhi mao ang iyang gahum sa pagdan-ag sa halos dili masudlan nga gabon ug kangitngit aron ang mga tawo makakita kaniya kung unsa siya ug mahibal-an nga ang Dios gugma.

Kini ang buhat ni Kristo, ang Adlaw sa Pagkamatarong. Giunsa niya kini pagtuman akong paningkamutan nga ipakita sa sunod nga mga kapitulo. Daygon nato siya dinhi, nga ang iyang gugma wala mobiya kanato sa dihang kita nahisalaag gikan kaniya; apan bisan pa sa mga patay kita sa mga sala, tungod sa iyang dakong gugma nga iyang gihigugma kanato, gibuhi niya kita uban ni Kristo, aron pinaagi niining pagpakita sa iyang dili takos nga pabor kita maluwas. “*Gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan.*” Ang pulong nga “kalibutan” dinhi mao ang kosmos, nga nagpasabut nga kahusay, panag-uyon, kahikayan. Apan ang kalibutan wala sa kahusay, ug wala sa panag-uyon, hapit usa ka kagubot imbes nga usa ka kosmos. Gilalang sa Dios ang kalibutan alang sa iyang kalipay, alang sa iyang himaya; apan kitang tanan nakasala ug wala makaabot sa himaya sa Dios. Ang iyang taas nga mithi wala pa gihapon matuman diha kanato. Bisan unsa nga kulang sa balaan nga gugma magbilin kanato sa atong kapalaran, -- ang walay paglaum nga kalaglagan sa kinapungkayan nga pagkaubos sa mga hilig sa pag-antos ug sala.

Dinhi ang gugma sa Dios mitan-aw kanato, dili sa atong kahimtang kaniadto, kondili sa atong mahimo nga mahimo. Nakita niya kita, dili sa kangitngit sa sala karon, kondili sa mahimayaong kahayag sa posibleng umaabot. Ubos sa kagubot iyang nakita ang kosmos—ang matag binuhat diha sa bulahan nga panaghiusa nga nag-ingon, “Ang panalangin, ug dungog, ug himaya, ug gahum, iya sa nagalingkod sa trono, ug sa Kordero hangtod sa kahangturan.” Ang iyang gugma nagpabilin kanato, ug gihatag ang iyang Anak aron ipagawas kini nga posibilidad sulod kanato. Mahitungod niini si Pablo nagsulti sa dihang siya miingon, “Giisip ko nga ang mga pag-antos niining panahona karon dili takus ikatandi sa himaya nga ipadayag kanato.”

Unsa man kining gugma sa Dios kondili ang gugma sa amahan ug inahan nga kanunay mosunod sa anak nga nahisalaag sa tanan niyang mga pagsuroy-suroy—mosunod kaniya bisan pa kon ang kalibutan mibiya kaniya ug nagsalikway kaniya, kanunay nga nagtuo sa pipila ka posible nga kaugmaon alang kaniya nga wala makita sa kalibutan, ug kanunay nga nangita, uban ang halos walay kinutuban nga gugma ug pangandoy, aron ipagawas kana nga posible diha kaniya? Mao kini ang gipasabot sa Dios sa dihang siya miingon, Ang inahan mahimong makalimot sa iyang anak, apan ako dili makalimot kanimo.

Pagkamakapahupay ang pagkahibalo nga siya nagtan-aw kanato karon sa ingon niini nga paagi, wala magtan-aw sa atong mga sala ug sa kagubot sa tawhanong mga pangibog ug sa kahakog nga naghari sa sulod, apan nagtan-aw gihapon sa hingpit nga katahum sa kinaiya nga iyang gibuhat kanato, ug nga kanunay niyang gitinguha nga ipagawas sa sulod nato! Ah! Kini ang gugma,

kay ang Dios gugma! Sama sa iyang giingon sa dagat nga gikusokuso sa bagyo, mao usab sa kalag nga gikusokuso sa gugma si Jesus naghulat, ug naghulat diha sa gugma, sa pag-ingon, “Kalinaw, hunong”–naghulat lamang ang giisa nga mata sa pagtuo ug pagsalig nga nagsinggit, “Magtutudlo, wala ka ba magpakabana nga mangamatay kami?”

13. Ang Pagtabon-Sa-Sala

“Tungod niini nga hinungdan, ako moluhod sa Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga gikan kaniya ang tibuok nga pamilya sa langit ug sa yuta ginganlan.” – Paul

Ang pulong nga "Pagtabon-sa-sala" nagpasabut sa pag-usa. **Ang sala nagdala ug kaguol, ug ang kaguol nagdala ug sayop nga pagsabot sa kinaiya sa Dios.** Busa ang mga tawo nagsugod sa pagdumot sa Dios imbes nga higugmaon siya; ug sa pagdumot kaniya, ang usa ka Amahan, ang mga tawo nagdumot usab sa tawo, ang ilang igsoon. Busa, imbes nga usa ka pamilya ug usa ka Amahan, ang mga tawo nahimulag gikan sa Dios ug gikan sa usag usa, ug gibulag sa pagdumot ug kahakog. Kinahanglan adunay usa ka pagtabon-sa-sala.

Ang pagtabon-sa-sala mahimo lamang pinaagi sa pagpadayag sa Dios sa iyang gugma, bisan pa sa sala ug kasubo, aron ang mga kasingkasing sa mga tawo matandog sa kalumo; ug sila, nga naluwas gikan sa mga limbong ni Satanas, makakita kon unsa ka hingpit ug kagrabe ang ilang sayop nga pagsabot sa Usa nga balaan, ug busa ilang gibuhat ang pagdumot sa Espiritu sa iyang grasya. Sa ingon niini sila madala, isip mga igsoon nga mibalik, sa pagbalik ngadto sa balay sa Amahan diha sa malipayong panaghiusa.

Ang pagtabon-sa-sala dili aron sa paghupay sa kasuko sa Dios, aron ang mga tawo mangahas sa pagduol kaniya, apan kini aron ipadayag ang iyang gugma, aron sila moduol kaniya. Dili si Kristo ang nagpasig-uli sa Dios ngadto sa kalibutan, apan ang Dios diha kang Kristo ang nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon. Wala gayud giingon nga ang Dios kinahanglan nga mapasig-uli kanato; siya miingon, “Wala ko kamo gibiyaan, apan gibiyaan ninyo ako.” Ug si Pablo miingon, “Nangamuyo ako kaninyo alang kang Kristo, Pinaagi sa inyong pagpakig-uli sa Dios.” Kini nga pangutana ang kinahanglan tubagon: Giunsa man nga ang Dios mao ang atong Amahan, ug nga siya mao ang gugma, kung kita nag-antos pag-ayo, ug kasagaran dili makiangayon, apan walay tingog nga makabungkag sa kahilom, walay paghikap sa Amahan nga makapahupay sa atong kasubo? Ang pangutana kinahanglan tubagon sa Dios, pinaagi kang Kristo, nga

makabungkag sa kahilom, ug pinaagi kaniya sa pag-ayo sa mga masakiton, ug pagbanhaw sa mga patay, nga matagnaon sa panahon nga, kung mabungkag na ang gahum ni Satanas, ang tanang luha pahiran.

Busa gipadayag nga ang pag-antos dili kabubut-on sa Dios, ang resulta sa iyang kasuko, kondili nga kini kabubut-on sa yawa, ang resulta sa sala. **Ang tibuok kinabuhi ni Kristo, gikan sa pasungan sa Bethlehem hangtod sa krus sa Kalbaryo, usa ka kinabuhi sa putli ug walay sagol nga gugma.** But who was Christ? The word means “anointed.” He was the anointed of Ang Dios, gidihogan sa Espiritu sa Dios aron magkinabuhi sa kinabuhi sa Dios dinhi sa yuta. Miingon ang anghel: “Pagatawgon nila ang iyang ngalan nga Emmanuel, nga kon hubaron, ang DIOS UBAN KANATO.

Ah, oo! Daghan na ang mga diyos sa wala pa moanhi si Jesus aron ipadayag sa nawala nga kalibutan ang kahibalo sa Amahan. Sa Ehipto giingon kaniadto nga mas sayon ang pagpangita og diyos kay sa tawo; daghan kaayo sila. Ang problema kay, wala kanila ang "atong Amahan." Wala silay "uban kanato." Silang tanan mga diyos sa layo ug sa kangitngit, ug walay usa kanila ang nahigugma sa kalag sa tawo. Adunay mga diyos sa gubat, ug mga diyos sa bagyo, ug mga diyos sa pangibog, ug pagpangawat, ug paghuboghubog, hangtod nga ang matag ubos ug masuk-anon nga gugma sa nawala nga kalag gipakadios ug gisimba, aron pagguyod sa kalag paubos sa sala ug miresulta sa kaguol. Adunay usa ka diyos sa mga panganod aron ipana ang mga pana sa masuk-anon nga mga kilat; usa ka diyos sa kadagatan aron ilabay ang mga balud sa taas, ug gub-on ang mga barko nga puno sa kinabuhi sa tawo; usa ka diyos sa yuta aron pakurog kini sa kalisang, ug ibubo ang lava gikan sa tumoy sa bukid, nga maglaglag sa mga siyudad sa tiilan niini; usa ka diyos bisan asa alang sa kasuko ug kalaglagaan; usa ka diyos bisan asa kansang kasuko kinahanglan nga mahupay pinaagi sa pipila ka madugoon nga sakripisyo; usa ka diyos bisan asa apan kanunay layo kaayo nga dili maabot sa mga pag-ampo sa nagkurog nga pagtuo, nga nag-awas gikan sa mga nag-antos nga kalag.

Apan sa pag-abot ni Jesus, siya ang Dios uban kanato—uban kanato sa kasubo, kay siya usa ka tawo sa kasubo ug nasinati sa kasubo; uban kanato sa kalipay, kay siya usab, nalipay sa kombira sa kasal; uban kanato sa pagkabata, kay siya usa ka bata, ug bisan ang maulawon nga pag-ampo sa bata makaabot sa iyang kasingkasing; uban kanato sa pagkabatan-on, kay nahibal-an niya ang tanan nga danlog nga mga agianan niini, sa tanang nagbalik-balik nga mga kahadlok nga hilom nga mopuli sa mga lumalabay nga handurawan sa taas nga mga ideyal ug sa mga taas nga paglaum nga wala matuman; uban kanato sa kakabus, kay wala siyay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo; uban kanato sa trabaho ug kakapoy, kay siya usa ka panday, ug anak sa usa ka panday;

uban kanato sa paglutos, kay siya gidala sama sa usa ka karnero ngadto sa ihawan; uban kanato sa masulub-on nga oras sa katapusang pagbulag gikan sa mga minahal, kay wala ba siya sa krus miingon kang Juan, “Tan-awa ang imong inahan?” uban kanato sa dihang hapit mapakyas ang atong pagtuo, kay wala ba siya, usab, moingon sa kasakit sa espiritu, “Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo ako?” Uban kanato sa mangitngit nga walog sa kamatayon, kay siya “sa samang paagi miambit sa mao; aron pinaagi sa kamatayon iyang malaglag siya nga may gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa.” Ah, oo! Siya mao si “Emanuel, nga kon hubaron, ang Dios uban kanato.”

Pagkalagiw sa mga bakak sa yawa samtang atong makita ang Dios nga gipadayag diha kang Jesu-Cristo! Pagkabalik sa nahimulag nga kalag sa iyang natawhang pinuy-anan, ug nahiusa uban sa Dios! “Oo, ang goryon nakakaplag ug balay, ug ang sayaw ug salag alang sa iyang kaugalingon, diin ibutang niya ang iyang mga piso, bisan ang imong mga halaran, Oh Ginoo sa mga panon, akong Hari, ug akong Dios.” Pagkahibulong nga ang bag-ong nabuhat nga si Pablo nagwali ngadto sa mga magsisimba sa mga diosdios sa Atenas sa kamatuoran nga ang Dios dili halayo gikan sa matag usa kanato! Iyang nadiskobrehan kana sa iyang panaw paingon sa Damasco, sa dihang ang kahayag misidlak sa iyang palibot, ug usa ka tingog miingon, “Saulo, Saulo, nganong gilutos mo ako?”

Ang mga kislap niining samang mahimayaong kamatuoran gihatag sa mga matinud-anon sa tanang nangagi. Mao kini ang paglakaw ni Enoc uban sa Dios. Mao kini ang nakat-unan ni Jacob niadtong gabhiona sa Bethel. Aduna bay panahon nga ang Dios daw mas layo gikan sa bisan kinsang kalag sa tawo kay sa kang Jacob niadtong gabhiona? Gipapahawa gikan sa balay tungod sa iyang kaugalingon ug sa sala sa iyang inahan, usa ka gikapoy nga laaglaag sa kamingawan, walay balay nga makita, ang kagabhion nagkagamay sa palibot, ug usa lamang ka bato alang sa unlan, ang basa nga yuta sa ilalom, ug daw ang mga bituon lamang alang sa mga magbalantay sa ibabaw—ah! Kon aduna may panahon nga ang Dios daw layo, ug ang kasingkasing nag-inusara ug nagmingaw, ug ang umaabot wala mahibaloi, mao kana niadtong panahona. Apan gipadayag sa Dios bisan ngadto sa makasasala nga si Jacob ang kamatuoran nga gikan sa matag kalag sa tawo adunay hagdanan nga nag-abot sa langit, ug nga niini ang mga anghel sa Dios nagasaka ug nagakanaog, ug nga gikan sa ibabaw ang atong Amahan mahigugmaong nagtan-aw sa iyang anak uban ang saad ug panalangin. Kita usab, gikan sa takna sa labing lawom nga kangitngit mahimong makamata aron mahibal-an nga “kini walay lain kondili ang balay sa Dios. Ug kini mao ang ganghaan sa Langit.”

Mao usab kini ang nakita ni Job sa dihang, taliwala sa iyang mga kasakit, nahurot ang mga kabtangan, nawala ang kahimsog, gibiyahan sa mga higala, bisan ang iyang asawa nag-awhag kaniya sa pagtunglo sa Dios ug mamatay, apan uban sa talagsaong pagtuo, nga nagpakita kon unsa ka duol ang Dios sa iyang kalag bisan pa sa tanang kalisdanan sa kinabuhi, siya miingon: “Nahibal-an ko nga ang akong Manunubos buhi, ug nga siya motindog sa kaulahian nga adlaw sa ibabaw sa yuta; ug bisan pa human sa mga ulod sa akong panit kining lawasa malaglag, apan sa akong unod makita ko ang Dios.”

Kining mga tawhana, sama ni Abraham, nakakita daan sa adlaw ni Kristo, ug sa pagkakita niini, nalipay sila. Busa diha kang Kristo gipadayag ang gugma sa Dios bisan pa sa kasubo nga gidala sa sala—usa ka gugma nga kinabubuton nga miyukbo aron sa pagpas-an sa atong mga sala ug pag-ambit sa atong mga kasubo, aron madala niya kita ngadto sa Dios; usa ka gugma nga bisan karon sa labing mangitngit nga panganod sa bagyo nagpintal sa pana sa saad, ug nga maghimo sa baliko nga tul-id, ug sa mga gansangon nga mga dapit nga patag aron ang tanang unod makakita sa iyang himaya.

Sa tinuod lang, “siya mao ang atong kalinaw, nga naghimo sa duha nga usa, ug nagguba sa taliwala nga bungbong sa panagbulag tali kanato,” aron kita dili na “mga langyaw ug mga langyaw, kondili mga isigkalungsoranon uban sa mga balaan, ug sa panimalay sa Dios.” Gihimo niya ang panag-uli, nga nagpasig-uli kanato ngadto sa Dios, aron, pinaagi kaniya, ang tawo uban sa tawo ug ang tawo uban sa Dios madala ngadto sa malipayong panaghiusa. Ug dili lamang ang tawo uban sa tawo ug ang tawo uban sa Dios, apan sa gugma sa Dios nga gipadayag diha kang Jesu-Cristo ang tanang intelihente, may tulubagon sa moral nga mga binuhat makakaplag sa ilang panaghiusa, sa ilang kapahulayan, ug unibersal nga panag-igsoonay sa pagkatawo, “aron sa dispensasyon sa kahingpitan sa mga panahon iyang matigom ngadto sa usa ang tanang mga butang diha kang Cristo, nga anaa sa langit, ug nga anaa sa yuta; bisan diha kaniya, nga diha usab kanato nakadawat ug panulondon.”

Ang kaayo sa Dios mao ang nagdala kanato balik sa balay sa Amahan diha sa paghinulsol. Kini nga kaayo gipadayag pinaagi kang Kristo; kay “siya gibayaw sa Dios aron mahimong Prinsipe ug Manluluwas, aron sa paghatag ug paghinulsol sa Israel, ug kapasayloan sa mga sala.”

Ang kalibutan sa teolohiya nabahin ngadto sa duha ka dagkong mga eskwelahan. Ang una niini girepresentahan sa gitawag nga orthodoxy, ug ang katapusan sa Unitarianism. Ang una niini nga mga eskwelahan kanunay nga naghisgot bahin sa kamatayon ni Kristo; ang katapusan, bahin sa iyang kinabuhi.

Karon imposible nga maghunahuna pag-ayo sa kamatayon ni Kristo; ug imposible usab nga maghunahuna pag-ayo sa handumanan sa iyang kinabuhi, apan nga ang duha dili angay nga magkabalag sa hunahuna.. Walay yutan-on nga mas makahimo sa pagdasig sa kalag ug pagbayaw niini ngadto sa halangdon nga paningkamot kay sa nagsakripisyo sa kaugalingon, bayanihong kamatayon sa usa lamang ka tawhanong bayani; **apan nga ang kamatayon makapadasig, mahimong bayanihon sa tinuod lang, kon kini isipon nga may kalabotan sa kinabuhi**—uban sa mga kahimtang nga misangpot sa kamatayon. Mao usab sa kamatayon sa balaang Anak sa Dios; dili lamang kini ang kamatayon, apan ang kinabuhi usab, kay si Pablo miingon, “Kon, sa dihang kita mga kaaway pa, kita gipasig-uli ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang anak, labi pa, nga gipasig-uli na, kita maluwas pinaagi sa iyang kinabuhi.”

Ang kamatayon ni Kristo mahimong importante lamang kon atong hisgotan uban sa iyang kinabuhi sa pagsakripisyo sa kaugalingon, nga misangpot ug mao ang hinungdan sa iyang kamatayon. Pinaagi lamang niini nga ang kamatayon adunay gahum sa pagpadayag sa gugma sa Dios aron kita mapasig-uli ngadto kaniya; ug atol nianang kinabuhia nga ang Dios naghabol diha kaniya sa hingpit, walay buling nga bisti sa iyang pagkamatarung nga, pinaagi sa pagtuo, unang gipahinungod kanato ug dayon gihimo diha kanato, sa ingon nagtabon ug nagbuntog sa tanan natong mga sala. Busa atong ibayaw kanunay ang kinabuhi ug kamatayon sa anak sa Dios isip paglaum sa kaluwasan sa kalibutan. Kini sila ang naghimo nianang pagtabon-sa-sala; ug walay lain nga ngalan sa ilalom sa langit nga gihatag sa mga tawo, diin kita kinahanglan maluwas..”

Ang una niining mga eskwelahan sa teolohiya, nga halos hingpit nga nagpasagad ug napakyas sa pagsabot sa pagkatawo ni Kristo, kanunay nga nagsinggit, “Ecce Deus!” (Tan-awa ang Dios); samtang ang katapusan, nga naglimud sa pagka-Dios ni Kristo, nagsinggit, “Ecce homo!” (Tan-awa ang tawo) Daw sa tagsulat nga kining duha nakahimo og usa ka seryoso, kon dili man makamatay nga sayop.

Mahitungod sa una, akong isulti, ang Dios gugma. Ang gugma, ug busa ang Dios, labing gipadayag diha kang Jesu-Cristo kon atong hinumdoman nga diha kaniya, alang sa atong kaayohan, **ang pagka-Dios aktuwal nga mikuha sa iyang kaugalingon sa pagkatawo, uban sa tanan niining kahuyang ug kakapoy, uban sa tanan niining mga pangibog, ug mga gugma, ug mga pangandoy, ug uban sa tanan niining mga tentasyon. Sa tinuod lang, mao lamang kini ang paagi nga si Cristo nagpadayag sa Dios, ug Siya mismo balaan, kay ang Dios gugma man.**

Sa laing bahin, kon si Jesus tawo lamang, ug dili ang balaang Anak, nganong nahitabo man nga ang iyang kinabuhi milabaw sa tanang ubang kinabuhi nga nabuhi sa kalibutan, nga milabaw sa tanang tawo sa iyang panahon ug sa tanang ubang mga panahon, nga nag-inusara, ang usa ka sentro sa tipo ug handumanan, sa propesiya ug kasaysayan, sa paglaum ug pagtuo, alang sa nangagi ug umaabot nga mga katuigan? Kon tawo lamang, unsaon niini pagpadayag gawas sa tawo? Giunsa niini pagpadayag ang Dios aron madala ang kalibutan balik kaniya? Kon tawo lamang, unsa may mahimo niini alang sa kaliwatan sa tawo, aron lang ipataas, tingali, ang sulog sa ilang mga pangandoy ug mga pangandoy nga mas taas pa nga wala madugangan ang gahum alang sa usa ka posible nga katumanan? Kini aron lamang madugangan ang ilang kaguol pinaagi sa pagbiaybiay kanila sa mga imposible. Kini aron lamang kuptan ibabaw kanila ang mansanas sa kinabuhi, nga magpabilin lamang niini nga dili nila makuptan. Ah, dili! Dili kini sama sa Dios. Bisan hain niining mga sobra nga butang makamatay.

Kinahanglan lang natong tuohan ang rekord sa Bibliya bahin sa pagpakatawo. Dili nato kini masabtan. Unsa pa may atong nasabtan bahin sa misteryo bisan sa kinabuhi sa mga tanom ug hayop? Dinhi ang pangatarungan mapakyas, ug ang labing klaro nga siyensya nagpabilin nga walay pulos, apan dinhi kita nagtuo ug nahibalo. Ngano nga matingala kita nga ang balaan nga kinabuhi diha kang Kristo, ug pinaagi kaniya diha kanato, kinahanglan nga usa ka misteryo; ug nganong dili motuo niini tungod kay kini usa ka misteryo? Unsa ang gipasabut sa pagpakatawo? – Kini yano ra, nga ang Dios anaa kang Kristo, nga nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon; nga si Jesus balaan, apan tawo, hingpit nga Dios ug hingpit nga tawo, Anak sa Dios, ug Anak sa tawo; nga pinaagi sa balaan nga bukton iyang mahawid ang trono sa Walay Kinutuban, samtang pinaagi sa tawhanong bukton iyang gilibutan ang katawhan, uban ang tanan nga mga kaguol ug panginahanglan niini, uban ang tanan nga mga kagutom ug mga kasakit niini, ug gilibutan kini aron ipataas kini, aron mahiusa kini sa Dios, sa ingon naghimo sa pagtabon-sa-sala. Kini, akong gisubli, sama sa misteryo sa ubos nga kinabuhi, mahimong lapas sa atong mga pangatarungan, apan dili kini dili makatarunganon, kay kini sama sa Dios; kay kini mao ang gugma ug “Ang Dios mao ang gugma.”

14. Ang Kapuling Pagtabon-sa-Sala

“Sa pagkatinuod gipas-an niya ang atong mga kasakit, ug gipas-an niya ang atong mga kasubo; apan giisip nato siya nga binunalan, hinampak sa Dios, ug sinakit. Apan siya gisamaran tungod sa atong mga kalapasan, siya napangos tungod sa atong mga kasal-anan; ug ang silot sa atong pakigdait diha kaniya; ug tungod sa iyang mga labod kita nangaayo.” – Isa. 53:4,5

Human mabasa ang katapusang kapitulo, ang pipila ka mahunahunaon apan maulawon nga kalag mahimong mangutana, “Dili ba kini paglimod sa puli nga pagtabon-sa-sala?” Motubag ko, DILI; liboan ka beses nga dili. kini nagbayaw ug nagpalapad ug nagpadako lamang sa atong pagsabot sa puli nga pag-ula, ug nagdala niini ngadto sa panag-uyon sa atong nahibaloan bahin sa kinaiya sa Dios, sama sa gipadayag sa iyang buhat ug sa iyang pulong. Si Jesus mao gihapon ang bugtong Manluluwas sa kalibutan. Sa kinabuhi ug sa kamatayon, siya nag-antos nga puli, nga nagpas-an sa atong mga kaguol ug nagdala sa atong mga kasubo, -- "nag-antos sa Matarong alang sa dili matarong, aron madala niya kita ngadto sa Dios," nga mao, aron siya makahimo og pagtabon-sa-sala.

Ang kamatayon ni Kristo dili resulta sa pagbubo sa kapungot sa Amahan; kini resulta sa paglapas sa kalibutan sa balaod sa gugma sa Amahan. Ang iyang kamatayon mao lamang ang kinapungkayan sa iyang kinabuhi. Sa matag adlaw nga paghago sa gugma, iyang gihatag ang iyang kinabuhi, ang iyang kasingkasing ug kalag, aron sa pagbayaw ug pagtubos sa katawhan; apan ang mga kasingkasing sa mga tawo bugnaw ug gahi kaayo tungod sa sala nga wala nila kini nahibal-an. Sa Kalbaryo iyang nahuman ang gasa, samtang ang kalibutan nagbiaybiay sa tiilan sa krus. Nagpuyo siya nga hingpit nga dili hakog nga kinabuhi, sa usa ka kalibutan sa sala ug kahakog; ug ang kalibutan nagdumot kaniya tungod kay ang iyang kinabuhi nagpakita sa kahakog ug pagkasalingkapaw/tingpakaaron-ingnon niini. Si Pablo miingon nga kon siya magwali sa pagtuli, makalikay siya sa paglutos, kay niana mohunong ang kalapasan sa krus. Mao usab si Jesus; kon siya milingi sa tuo o sa wala gikan sa tul-id nga linya sa kamatuoran, unta makalikay siya sa paglansang sa krus.

Ang yawa ug ang mga dautang tawo nagdumot sa kamatuoran, dili sa sayop; bisan pa niana, ang kamatuoran lamang ang makaluwas sa mga tawo. Kanunay kining gihinumdoman ni Jesus, ug, kanunay nga nag-ingon, “Dili ang akong kabubut-on, kondili ang imoha ang matuman,” **siya kanunay nga matinud-anon sa kamatuoran, ug ang iyang kinabuhi misangpot sa iyang kamatayon; ang krus mao ang tumoy sa dalan sa pagsakripisyo sa kaugalingon. Niining tanan siya nagpas-an lamang sa atong mga kaguol ug nagpas-an sa atong mga kasubo.** Ang iyang kinabuhi ug kamatayon sama ra sa mga propeta nga nauna kaniya ug sa mga apostoles nga misunod kaniya, apan diha kaniya naabot ug natuman ang sulundon. Si Esteban miingon sa mga Judio: “Kamo nga mga gahig ulo ug mga walay sirkunsisyon sa kasingkasing ug mga dalunggan, kanunay ninyong gisukol ang Espiritu Santo; sama sa gibuhay sa inyong mga amahan, mao usab ang inyong gibuhay. Kinsa ba sa mga propeta ang wala gilutos sa inyong mga amahan? Ug ilang

gipamatay kadtong mga nagmantala kaniadto sa pag-anhi sa Matarong; kang kinsa kamo karon nahimong mga magbubudhi ug mga mamumuno.” Busa, sama nga si Jesus sa iyang kinabuhi sa tanang mga butang gihimo nga sama sa iyang mga igsoon, mao usab sa iyang kamatayon siya giklasipikar uban sa mga matinud-anon nga nauna, ug niadtong mga mosunod.

Sa sambingay (Mateo 21:33-41), ang tag-iya sa balay nagpadala ug sunod-sunod nga mga sulugoon ngadto sa iyang ubasan; ang usa ilang gibunalan, ang usa ilang gipatay, ug ang usa ilang gibato. Sa katapusan, iyang gipadala ang iyang kaugalingong anak, ug siya usab ilang gibuhatan sa ingon, ug gipatay siya. Samtang nakita ni Jesus ang kadako sa ilang nangaging mga sala, ug nakita kung unsa ang buhaton sa simbahan sa umaabot, sa kasakit sa espiritu siya misinggit: “O Jerusalem, Jerusalem, ikaw nga nagpatay sa mga propeta, ug nagbato sa mga gipadala kanimo, makapila unta nga gipangandoy ko nga tigumon ang imong mga anak, sama sa usa ka himungaan nga nagtigum sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, ug wala kamo mobuot!” Mao kini ang hinungdan nga ang matag panahon naglutos sa mga propeta ug mga apostoles niini, nga nagbilin sa mga kaliwat aron pagtukod sa ilang mga lubnganan ug pagpasidungog kanila.

Ang tanang mga apostoles gawas sa usa nag-antos sa pagkamartir, ug ang tradisyon nag-ingon bahin kaniya nga siya milagrosong giluwat. Sa dihang si Pablo nag-antos sa paglutos ug pagkabilanggo nga nag-una sa iyang paglansang sa krus, misulat siya bahin sa iyang kaugalingon ngadto sa mga igsoon sa Colosas sa ingon niini: “Ako si Pablo . . . karon nagakalipay sa akong mga nag-antos alang kaninyo, ug gipuno ko ang nabilin nga mga kasakit ni Kristo sa akong unod alang sa iyang lawas, nga mao ang simbahan.” Sa dihang hapit na siya ilansang sa krus, siya miingon, “Andam na ako nga ihalad.”

Ah, oo! Dako kaayo ang atong sayop kon atong ibulag ang kinabuhi ug ang kamatayon ni Kristo, o ang kinabuhi ug ang kamatayon sa Kristiyano, nga daw duha ka managlahing butang. Mawala nato ang kahupayan sa kamatuoran nga sama nga siya “nahimong hingpit pinaagi sa nag-antos,” busa kita, pinaagi sa samang nag-antos, nahimo nga usa uban kaniya. Sama nga siya ang misteryo sa Dios, ang Dios nga gipadayag sa unod, busa si Pablo miingon, “Ang bahandi sa himaya niining misteryo . . . mao si Kristo nga anaa kaninyo, ang paglaum sa himaya.” (Itandi ang 1 Tim. 3:16 sa Col 1:27.)

Wala’y sala si Jesus. Nag-antos lamang siya alang sa mga sala sa uban. Ang tanan niyang kasubo mao ang pagpas-an sa atong mga kaguol ug pagdala sa atong mga kasubo, ug kini iyang gibuhay aron madala niya kita ngadto sa Dios. Kita, dili sama ni Jesus, nakasala kitang tanan, ug kita nag-antos tungod

sa atong kaugalingong mga sala ug nagpas-an sa atong kaugalingong mga kaguol; apan, gawas niini ug lapas pa niini, kita, sama kaniya, nag-antos tungod sa mga sala ug nagpas-an sa mga kaguol sa uban. Dili lang kita nakasala, apan kita usab nakasala batok kaniya.

O gikapoy, naghulat, ug nag-antos nga kalag, nadaot ba ang imong kinabuhi, ug ang imong kasingkasing nahimong awaaw tungod sa butang nga dili imong sala? Nangalaya ba ug nangahulog ang masanag nga mga paglaum sa usa ka malipayong kabatan-onan sama sa mga dahon sa tingdagdag, nga nakakaplag ug lubnganan sa imong pangandoy, nag-inusarang kasingkasing; ug kining tanan tungod kay ang uban bakak sa dihang mituo ka nga siya tinuod? Gibiyaan ka ba sa kapalaran ug mga higala tungod sa sala sa uban? Gilutos ug gitamay ka ba tungod kay ang kalibutan nagdumot sa Dios ug sa imong gihigugma? Natintal ka ba sa pagduhaduha sa hustisya ug gugma sa Balaan nga Usa niining tanan? Dili kini ang inhustisya sa Dios. Kini ang inhustisya sa sala, ang dili kalikayan, dili kalikayan nga resulta sa sala sa kalibutan. Bisan si Jesus, ang bugtong Anak sa Amahan, sa dihang ania sa kalibutan, nag-antos niining tanan.

Nagduhaduha ka ba sa gugma sa Dios alang kanimo tungod niini? Kini mao lamang ang pagduhaduha sa gugma sa Dios alang sa iyang Anak. Hinuon, hinumdomi nga niini ikaw, kon mosalig ka kaniya, nahimo nga usa uban kaniya, kay "ang tanang mga butang magtinabangay alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios." Siya gidala "sama sa usa ka kordero ngadto sa ihawan, ug sama sa usa ka karnero sa atubangan sa iyang mga mag-aalot nga amang," busa wala niya gibuka ang iyang baba. Hinumdumi kon ikaw usab moantos niini nga mapailubon, ug alang kaniya, ang imong kinabuhi usab, uban sa iyaha, gihalad nga usa ka buhing halad, balaan ug madawat, usa ka bahin sa dakong halad sa kalibutan alang sa sala. Hinumdumi usab nga niini ang imong kinabuhi sa mapailubon nga gugma mahimong makaabot sa laing kinabuhi ug mobalik niini ngadto kaniya alang sa katubsan, aron ikaw usab, sa dili madugay, makasulod sa iyang kalipay. Sa paghinumdom niini, dili ba ang imong kasingkasing mopitik nga may bag-ong kahupayan ug paglaum, ug bag-ong kaisog sa pagpadayon nga maisugon ug pag-atubang sa panagbangi sa kinabuhi?

Apan, matod sa usa, kon mao kini ang kinaiya sa sakripisyo ni Kristo, usa ka buhing sakripisyo ingon man usa ka himalatyon, nganong ang dugo kanunay nga simbolo sa maong sakripisyo? Ug nganong giingon man nga kon walay pag-ula sa dugo walay kapasayloan?

Ah, dinhi adunay giladmon sa kahulogan! Kini tungod kay si Jesus matinud-anon hangtod sa kamatayon. Uban kaniya walay pag-urong, walay

pagtalikod, bisan pa nga iyang nakita ang krus sa katapusan sa panaw. Miingon siya, “Amahan, dili ang akong kabubut-on, kondili ang imoha ang matuman.” Ang iyang kamatayon adunay kahulogan lamang kon dawaton nga nahiusa sa iyang kinabuhi, ug ang iyang kinabuhi makabaton ug bag-ong himaya kon atong tan-awon kini, nga mosangpot sa iyang kamatayon.

Gikinahanglan Niya nga kita magkinabuhi nianang kinabuhia. Siya miingon, “Kon higugmaon ninyo ang amahan o inahan, o mga balay, o mga yuta, o bisan unsang yutan-ong bahandi, bisan ang inyong kaugalingong kinabuhi, labaw pa kanako, dili kamo takus kanako.” Kon adunay bisan unsa, bisan ang krus sa tumoy sa agianan nga atong gisubay, nga makapahilayo kanato gikan sa dalan, dili kita iya; ug kon dili kita iya, walay kapasayloan. Walay lain gawas sa dugo ang makapasabot sa usa ka sakripisyo nga hingpit kaayo.

Nan dili lamang sa kamatayon nga ang dugo sa kinabuhi gihatag, si Pablo ang namulong mahitungod sa "kanunay nga nagdala sa kamatayon sa Ginoong Jesus, aron ang kinabuhi usab ni Jesus mapadayag sa atong lawas." Dili kini mapadayag sa laing paagi. Ang kasingkasing nga gipalapdan ug gihimong malumo pinaagi sa pag-antos, hangtud nga, sama sa iyaha, kini modawat sa tawhanong kinaiya uban sa tanan niining mga panginahanglan ug tanan niining mga pangandoy, nga naghatag ug wala pangayoa nga simpatiya ug pagkamatanabangon sa tanan, -- kining kasingkasinga nahibalo kon unsa ang paghatag sa dugo sa kinabuhi niini kada adlaw, ang pagkamatay kada adlaw, aron ang kinabuhi ni Kristo mapadayag diha niini. Adunay mga panahon nga kinahanglan ang dugang kaisog ug tinuod nga kabayanihan aron mabuhi, ug mabuhi nga matarong, kaysa mamatay. Ang kasingkasing, human sa bagyo ug pakigbisog, hilom nga mopitik padulong sa katapusan. Oo, si Carlyle miingon, “Igsoon ko, ang maisog nga tawo kinahanglan nga mohatag sa iyang kinabuhi. Ihatag kini, tambag ko kaniyo; dili ka magdahom nga ibaligya ang imong kinabuhi sa bisan unsang angay nga paagi? Ang 'suhol' sa matag halangdon nga buhat anaa pa sa langit o bisan asa.” Kini usa ka adlaw-adlaw nga paghatag sa kinabuhi, sama sa pag-ula lamang sa dugo sa kinabuhi ang makapasabot. Kini ang Kristiyanismo.

Ug dili ba ato ang Iyang mga kasinatian? Tan-awa siya sa bunyag sa Jordan. Ang Espiritu mikunsad sama sa salampati diha kaniya, ug ang tingog nadungog nga nag-ingon, “Kini ang akong hinigugmang Anak, nga akong gikahimut-an.” Sigurado, moingon unta kita, sa ingon nga pagsugod sa iyang misyon, adunay kinabuhi lamang sa kadaugan ug kalipay sa iyang atubangan. Apan gikan niini nga siya gidala sa Espiritu ngadto sa kamingawan, aron tintalon sa yawa. Wala ba nato mahinumduman ang kalipay sa atong

pagkakabig, sa dihang gipahinungod nato ang atong kaugalingon ngadto kaniya, ug ang iyang matam-is nga pasaylo misulod sa atong mga kasingkasing? Wala ba mikunsad ang Espiritu, ug wala ba madungog ang tingog sa Amahan, tingali sa unang higayon, nga nag-ingon sa atong malipayong mga kalag, “Kini ang akong hinigugmang anak, nga akong gikahimut-an”? Daw hapit na nato mahanduraw nga natapos na ang pakigbisog ug naangkon na ang kadaugan! Ah! Apan dili ba sukad niadto kanunay natong nakit-an ang agianan sa kinabuhi nga usa ka desyerto, masulub-on ug gipuy-an sa mga demonyo, diin kita naglatagaw nga gigutom ug gikapoy? Dili ba sa higayon nga hapit na mawad-an ang among kusog gibiyaan kami sa yawa tungod sa usa ka saad sa sinulat nga pulong, ug usa ka buotan nga anghel ang miabot ug nangalagad kanato?

Unya ang kinabuhi adunay iyang ordinaryo nga mga adlaw sa pag-alagad, diin gikan sa adlaw ngadto sa adlaw kita nagtrabaho sa Iyang parasan. Adunay kabag-o sa buntag, ug kainit sa udto, ug kakapoy sa kagabhion. Adunay mga gabii sa pagbantay ug pag-ampo nga nag-inusara sa pipila ka kilid sa bukid nga gisidlakan sa bulan. Adunay mga adlaw sa trabaho nga daw walay dala nga ganti; ug kinsa kanato ang wala mohilak ug nahibulong nga, sa napulo nga naayo sa atong gugma ug pag-atiman, ug ang siyam wala mobalik aron sa paghatag sa angay nga panginahanglan sa pasalamat?

Tingali usahay mobati kita nga wala usab kitay kapahuwayan; apan kinsa kanato ang wala makabaton sa iyang Betania nga pinuy-anan, diin siya makapahulay sulod sa usa ka panahon, ug makakaplag ug mahigugmaon, mapasalamaton nga pag-alagad, diin ang mga hangin sa kalibutan mahimong mohuros sa gawas, apan dili kita nila mahikap didto? Kita usab, adunay mga panahon nga uban kaniya kita nabag-o sa kinatumyan sa bukid sa pagtuo. Sa pagkakaron atong nakita ang atong kaugalingon, dili kung unsa kita kaniadto, apan kung unsa kita kaarang nga mahimong mahimo. Ang kalibutan, uban sa iyang pagdali, ug pagngulob, ug mga buang nga ambisyon, ug nagkasumpaki nga mga tingog, layo sa ubos. Ang uban nga higala mahimong duol nga wala makaila kanato, o katunga ra ang nakaila, apan kita nag-inusara uban Kaniya. Ang tingog sa Amahan misulti pag-usab ug nanag-iyu kanato nga iyaha, ug ang hayag nga mga panan-awon sa pagtagbo sa nahimaya nga mga porma miabot aron pagsulti sa umaabot nga gingharian diin kita usab maghari uban kaniya. Wala ba kita, o dili ba kita, gikan niining kinatumyan sa bukid manaog aron makit-an ang atong Getsemani ug Kalbaryo; ang pagduhaduha nga nag-ingon sa kasakit, “Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo ako?” – malipayon kon sa katapusan ang dili matarog, madaugon nga pagtuo, nga, taliwala sa ngitngit nga adlaw ug sa pangidlap sa masuk-anon nga kilat ug sa nagisi nga

mga bato, miingon: “Natapos na,” “Amahan, sa imong mga kamot gitugyan ko ang akong espiritu.”

Dili ba kita makakat-on gikan sa iyang kinabuhi nga ang gugma sa Dios mao ang usa ka dili mausab nga kantidad bisan pa niining tanan nga mga kahadlok ug pag-usab-usab, nga kanunay nga parehas, gikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan? Dili ba kita maglipay nga pinaagi niining mga kasinatian kita mahimong usa uban ni Jesus dinhi, ug usa uban kaniya human niini? Kining tanan nakita ni Pablo sa dihang siya miingon: “Dili lamang kana, apan kita nagahimaya usab sa mga kasakitan; kay nahibal-an nato nga ang kasakitan nagabunga og pailub; ug ang pailub, kasinatian; ug ang kasinatian, paglaum; ug ang paglaum dili makapaulaw; tungod kay ang gugma sa Dios gibubo sa atong mga kasingkasing.”

15. Mga Milagro ug ang Ilang Kahulugan

“Ang Amahan nga nagapuyo sa sulod nako, siya mao ang nagabuhat sa mga buhat.” – Jesus

Kon giingon nga sa pagpakatawo ang Anak sa Dios aktuwal nga nahimong Anak sa tawo, nga naghatag kanato dili lamang sa iyang himaya ug dungog, apan sa iyang gahum usab, ug midawat lamang sa atong kakabus ug kahuyang, kanunay nga gipangutana, “Kumusta man ang mga milagro? Dili ba kini nagpamatuod nga si Jesus adunay, sa iyang kaugalingon, samtang ania dinhi, sa balaan nga gahum sa paglalang?” Motubag ako, Dili;--

1. Kay, kon ilang pamatud-an kini kang Jesus, ilang gipamatud-an ang parehas alang sa tanang mga apostoles. Dili ba sila usab nag-ayo sa mga masakiton, ug bisan nagbanhaw sa mga patay? Dili ba ang mga panyo nga gikuha gikan sa ilang mga lawas gamhanan sa pag-ayo sa sakit? Dili ba si Jesus miingon sa iyang simbahan kalabot sa iyang mga buhat, “Ang mga buhat nga akong gibuhat inyong buhaton usab; ug labaw pa niini ang inyong buhaton; kay ako moadto sa akong Amahan;”?
2. Tungod kay, kon kana nga diosnong gahum anaa sa iyang pagkatawo samtang ania pa dinhi, siya wala “gihimo nga sama sa iyang mga igsoon sa tanang paagi,” ug dili unta siya “gituntal sa tanang paagi sama kanato,” aron “matandog sa pagbati sa atong mga kahuyang.”
3. Kon siya adunay kini nga gahum sa iyang kaugalingon samtang ania dinhi, nganong naggugol man siya sa mga gabii sa mapailubon nga pag-ampo, nga nangamuyo alang sa kusog ug kaluwasan? Ngano, sa dihang gitintal sa yawa, imbes nga

atubangon si Satanas nga adunay direkta nga gahum ug pildihon siya, midangop siya, sama sa atong buhaton, sa mga saad sa sinulat nga pulong aron si Satanas molayas? Ngano, sa dihang nawad-an na siyag kusog, kinahanglan pa ba nga ang mga anghel moanhi ug moalagad kaniya?

4. Ngano nga wala gyud niya giangkon ang gahum nga iyaha, apan, hinoon, kanunay niyang gihatag ang himaya sa Amahan, sama sa lubnganan ni Lazaro, diin siya miingon: “Amahan, nagpasalamat ako kanimo nga gidungog mo ako. Ug ako nahibalo nga kanunay mo akong gidungog; apan tungod sa mga tawo nga nagtindog sa duol gisulti ko kini, aron sila motuo nga ikaw ang nagpadala kanako”? Ngano nga wala siya moingon, “Kon pinaagi sa akong kaugalingong gahum naghingilin ako ug mga yawa,” imbes nga, “Kon pinaagi sa Espiritu sa Dios naghingilin ako ug mga yawa, nan ang gingharian sa Dios miabot na kaninyo”? Ngano nga giingon nga pinaagi sa walay katapusan nga Espiritu nga iyang gihalad ang iyang kaugalingon nga walay buling alang kanato?
5. Ngano nga si Jesus kusganong miingon, “Ako walay arang mahimo sa akong kaugalingong pagbuot,” “ang Amahan nga nagapuyo kanako, siya mao ang nagabuhat sa mga buhat”?

Kining tanan igo na aron ipakita nga si Jesus, samtang ania dinhi, sa iyang kaugalingon mismo huyang ug walay gahum, sama sa usa kanato. Ang iyang kinabuhi dili usa ka ebidensya sa kung unsa ang mahimo sa Dios mismo kung ania dinhi sa persona ug gahum. Ang kalibutan wala magkinahanglan og bag-ong ebidensya niana. Ang yuta, uban sa berde, sagbot nga karpit sa ilawom sa atong mga tiil, ug ang uniberso sa mga adlaw ug mga kalibutan sa atong palibot, ug gibitay sa kawanangan ibabaw sa atong mga ulo, siguradong anaa ug igo nga pamatuod niana. Ang kinabuhi ni Jesus usa ka ebidensya sa kung unsa ang mahimo sa Dios, ug sa kung unsa ang iyang andam buhaton, pinaagi sa iyang Espiritu, nga nagtrabaho pinaagi sa kahuyang sa tawo. Siya ang Dios nga gipadayag sa unod. Kalimti kini, ug hunahunaa nga si Kristo mismo adunay kinaianhong gahum, labaw pa sa tawo, samtang ania dinhi, ug imong gikawatan ang iyang tibuok kinabuhi sa leksyon sa kahulugan ug pagkamapuslanon alang kanato.

Ang kalibutan, nga nawala sa sala ug nahimulag gikan sa Dios, nagkinahanglan og labaw pa aron ipadayag sa Dios, ug itudlo kaniya ang hustong dalan. Kini lamang makapahimo kanila nga nangandoy apan walay mahimo, sama ni Pablo sa dihang siya miingon, “O pagkaalaot ko nga tawo! Kinsa may moluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?” Ang mga

tawo nagkinahanglan usab nga ang tinubdan sa gahum ipresentar, diin sila makahimo sa paglakaw niining dalan sa pagkabalaan.

Kini nga tinubdan sa gahum kinahanglan ipadayag sa dili pa mahimo ang pagtabon-sa-sala; kay ang mga tawo, aron mahimong usa uban sa Dios ug usa sa usag usa, kinahanglan nga makahimo, bisan pa sa sala ug sa kinaiyanhon nga napanunod nga kahuyang sa sala, sa paglakaw niining pataas nga dalan. Busa, “ang wala mahimo sa balaod, tungod kay kini huyang pinaagi sa unod, ang Dios nagpadala sa iyang kaugalingong anak nga lalaki sa pagkasama sa makasasalang unod, ug tungod sa sala, gihukman ang sala diha sa unod; aron ang pagkamatarong sa balaod matuman diha kanato, nga wala maglakaw sunod sa unod, kondili sunod sa Espiritu.” Ang balaod huyang aron sa paghukom sa tawo tungod kay dili kini makahatag sa huyang nga unod og gahum sa pagbantay niini. Gipadayag ni Kristo ang gahum sa Dios sa pagbantay sa balaod diha kanato, kon atong itugyan ang atong kaugalingon sa pagkontrol sa iyang Espiritu.

Mao kini ang kahulugan sa matag milagro, ug sa tibuok kinabuhi ni Kristo nga walay buling, nga mao mismo ang labing dako nga milagro sa tanan. Gihawasan ni Jesus ang iyang kaugalingon. Gibiyaan niya ang iyang kaugalingong kabubut-on, ang iyang kaugalingong paagi, ang iyang kaugalingong gahum, ang iyang kaugalingong mga pulong; ug ang Dios mibuot diha kaniya, ug nagtrabaho diha kaniya, ug misulti pinaagi kaniya. Suod kaayo kini nga panaghiusa nga si Jesus miingon, “Ako ug ang akong Amahan usa ra;” “siya nga nakakita kanako nakakita sa Amahan.”

Apan sama sa gibuhay sa Dios pinaagi kaniya, si Jesus naghulat usab sa pagbuhay pinaagi kanato. Si Pablo miingon, “Kay pinaagi sa usa ka Espiritu kitang tanan gibunyagan ngadto sa usa ka lawas.” Karon ang bunyag nagpasabot ug kamatayon ug paglubong. Kon atong ihalad ang atong mga lawas isip buhi ug adlaw-adlaw nga himalasyon nga halad, sama sa gibuhay ni Jesus; kon ang atong independente nga kabubut-on mamatay, aron nga sa tibuok simbahan adunay usa lamang ka hunahuna, usa ka gahum sa pagkontrol, nan ang pagtabon-sa-sala makompleto, nan ang simbahan mahimong usa ka lawas uban ni Kristo, nan si Kristo mobuhay ug mobuhay diha kanato aron sa pagbuhay sa iyang maayong kabubut-on, sama sa gibuhay sa Amahan diha kaniya. Kay, akong gisubli, kon ang misteryo sa Dios mao ang Dios nga gipadayag sa unod ni Kristo, si Pablo miingon nga ang bahandi sa himaya nianang misteryo alang kanimo ug kanako mao, “Si Kristo nga anaa kanato ang paglaum sa himaya.” Nan dili lamang kini si Kristo nga anaa sa Amahan, ug ang Amahan diha kang Kristo, aron nga kining duha usa ra, apan si Jesus

miingon, “Nianang adlaw a inyong mahibaloan nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo.” Kon kini tinuod, nan, sa pagkatinuod, ang pagtabon-sa-sala nahuman na.

Ang matag milagro ni Kristo usa ka ebidensya sa gahum sa balaan nga gugma nga molihok diha kanato, ug mobayaw kanato ngadto kaniya. Pagkasubsob nga atong giisip kini nga mga pagpakita lamang sa pisikal nga kusog, nga gihatag aron ang kalibutan motan-aw ug matingala, ug hapit mapugos ang pagtuo niini! Ah, dili, dili kini ang kahulogan! Kon mao kini, nganong kanunay man nga si Jesus, human sa iyang labing dako nga mga milagro, moingon sa naayo, “Ayaw pagsulti kang bisan kinsa”? Ngano nga dili hinoon moingon, “Imantala kini bisan asa, aron imong ipahibalo sa kalibutan nga ako ang Mesiyas”?

Ang tinuod mao, ang milagro nga nahimulag gikan sa motibo sa gugma nga anaa sa likod niini—ang milagro, nga giisip lamang nga usa ka milagro—dili gyud ebidensya sa pagka-Mesiyas. Si Satanas kanunay adunay iyang mga milagro, apan wala kini gugma diha kanila, ug busa walay espirituhanong gahum alang sa kaayohan. Pinaagi niining mga milagro, sama sa panahon ni Moises, kanunay niyang gisukol ang kamatuoran. Siya molihok sa katapusang mga adlaw uban ang tanang gahum, ug mga ilhanan, ug mga bakak nga katingalahan, ug tanang limbong sa pagkadili-matarong niadtong mga nangamatay. Sa dihang siya molihok sa ingon, si Jesus mismo nagtawag kaniya nga usa ka bakak nga Kristo, nga adunay gahum sa paglimbong sa tanan gawas sa mga pinili.

Ngano nga wala siyay gahum sa paglimbong sa mga pinili? – Tungod kay sila gipanalipdan sa gahum sa Dios pinaagi sa pagtuo ngadto sa kaluwasan; tungod kay ilang nakat-unan nga ang Dios mao ang gugma, ug nga ang usa ka milagro, aron mahimong ebidensya sa balaan nga misyon ug balaan nga gahum sa magbubuhat, kinahanglan nga usa ka milagro nga nagpakita lamang sa gahum sa gugma. Mao kana ang mga milagro ni Jesus. Ang tanan gibuhat alang sa gugma; dili aron ipakita lamang ang pisikal nga gahum, dili aron makakuha og popularidad o kabantog, apan aron ipadayag sa kalibutan ang gahum sa balaan nga gugma, nga mao lamang ang gahum nga makaayo sa kalag ingon man sa lawas, ug mahiusa kini kaniya.

Usa ka adlaw, usa ka buta nga lalaki mitawag kang Jesus, nga nag-ingon, “Anak ni David, kaloy-i ako!” Siya nga nakakita sa tanang himaya sa langit, ug mitan-aw bisan gikan sa sulod sa katahum sa balangaw nga naglibot sa trono; siya nga bisan dinhi sa kalibutan, gitunglo sa sala, mibati sa iyang sensitibo nga kalag nga nalipay sa matag nahibilin nga salin sa kanhing kahalangdon, nga nagkuha og mga leksyon sa paglaum ug kalipay gikan sa

uwak ug goryon, ug sa walay buling nga kaputli sa puti nga dahon sa lirio—gibati niya ang iyang kasingkasing nga natandog sa labing malumo nga simpatiya alang niining tawhana, nga natanggong sa walay katapusan nga kangitngit, ug, kusgan sa gahum sa gugma pinaagi sa pagtuo, iyang gihikap ang iyang mga mata, ug kini naayo. Unya dihadiha iyang gisugo siya nga dili mosulti kang bisan kinsa. Walay tinguha alang sa pag-ila sa publiko. Igo na alang sa Gugma nga mahibal-an nga ang kalipay gihatag ug gidawat nga mapasalamaton.

Usa ka adlaw gidala nila kaniya ang usa ka bungol nga lalaki, ug gidala niya siya palayo gikan sa panon sa katawhan. Ug siya nga miapil sa dihang ang mga bituon sa kabuntagon nag-awit nga magkauban, ug ang tanang mga anak sa Dios misinggit sa kalipay; siya nga naminaw sa halangdon nga mga simponiya sa mga koro sa mga anghel; siya nga bisan dinhi nalipay sa matag tono sa musika sa kinaiyahan, ug matag giawit nga awit sa pagdayeg—gibati niya ang iyang kalag nga natandog sa pangandoy sa gugma alang nianang tawhana nga natanggong sa walay katapusan nga kahilom, ug iyang giayo siya, aron siya makadungog ug moapil sa unibersal nga salmo sa pagdayeg. Apan iyang gibaharan pag-usab siya nga dili niya isulti kang bisan kinsa.

Siya nga nagpuasa sulod sa kwarenta ka adlaw, ug gigutom, midumili sa pagpalakaw sa gigutom nga panon sa katawhan, kay basin sila malipong sa dalan. Bisin sa lubnganan ni Lazaro, diin gipakita ang maong katingalahang gahum, wala matala nga niadtong panahona ang mga tawo nahingangha pag-ayo sa gahum mismo; apan natala nga didto, samtang naghilak si Jesus, sila miingon, “Tan-awa kon giunsa niya paghigugma kaniya!” Tan-awa kon giunsa niya paghigugma kaniya! Oo, mao kini ang kahulogan sa mga milagro ni Kristo. Gipadayag nila ang balaan nga gugma, nga nagdasig uban ang simpatiya sa mga panginahanglan sa tawo ug mga kasubo sa tawo, ug busa gamhanan alang sa atong pag-ayo.

“Ang Dios gugma.” Ang mga milagro ni Jesus nagpadayag sa gugma; busa kini nagpadayag sa Dios, ug nagmantala kang Jesus nga Mesiyas, ang Dinihogan sa Dios. Ug nganong mihilak si Jesus? – Gihigugma niya si Lazaro. Gihigugma niya si Maria ug si Marta, nga karon nagbangotan. Gihigugma niya ang panimalay sa Betania, diin siya usab mipahulay sa dihang gikapoy, ug ang sirkulo sa ilang mahigugmaong mga kasingkasing karon nabuak. Apan, labaw pa niini, kini usa ka hulagway alang kaniya sa tanang kasubo nga gidala sa kamatayon sa kalibutan; kini nga pamilya, usa ka hulagway sa ubang mga pamilya; ug kini nga masulub-on nga pagbiya sa minahal, usa ka hulagway sa tanang ingon niana nga masulub-on nga mga panagbulag. Gidawat sa iyang kasingkasing ang tanang gigutom, gikapoy nga katawhan, naghulat dinhi sa kasubo ug mga luha alang sa pagsubang sa usa ka mas maayong adlaw.

Ah, masulub-on ug nag-antos nga kalag, nga nahimulag gikan sa imong mga gihigugma, ang mga ugat sa kasingkasing nagisi ug hubo ug nagdugo, wala ka ba maghunahuna nga walay mata nga makakita sa imong kasubo, nga walay kasingkasing nga nagpitik nga motubag sa imong kasubo? Ang langit mismo nahibalo sa kasubo sa pagbiya gikan sa iyang Ginoo, ug ang tanang perlas nga mga ganghaan niadtong mga mansyon sa kalangitan, nga naandan nga mobagting sa awit sa mga serapin, nahilom ug natabunan sa pagbangotan. Ug sa usa ka dapit, nahibal-an nato, bisan kung ang ilang mga luha dili makaabot niining yutaa, ang mga anghel naghilak gihapon tungod sa kasubo sa atong mga oras sa panagbulag. Ug dili lamang ang mga anghel, apan sa maong paghilak sa lubnganan ni Lazaro, si Jesus mihilak alang kanatong tanan. **Gipadayag Niya kanato ang Dios, ug ang Amahan ug ang Anak wala mausab, apan parehas kagahapon, ug karon, ug hangtod sa kahangturan. Sila miyukbo ngadto sa pagkahiusa uban kanato, bisan karon, sa atong kasubo, aron kita mabayaw ngadto sa pagkahiusa uban kanila sa ilang kalipay. Mao kini ang hinungdan nga si Jesus miyukbo aron mabuntog ang sala ug himuon ang pagtabon-sa-sala. Kini ang gugma, kay ang Dios gugma man.**

16. Ang Sakripisyo ni Kristo Nagpasidungog sa Balaod sa Dios

“Bukha ang akong mga mata, aron makatan-aw ako sa mga katingalahang butang gikan sa imong balaod.” – Awit 119:18

Kanunay nga nag-ingon si Satanas nga ang balaod sa Dios arbitrario ug dili makiangayon, ug ang iyang gobyerno malupigon o mapintas. Pinaagi niini, naningkamot siya sa pagpakamatarong sa iyang pagbulag gikan sa gobyerno, ug sa iyang pagsulay sa pagbayaw sa iyang kaugalingong trono labaw sa mga bituon sa Dios.

Sa miaging mga kapitulo, naningkamot kita sa pagpakita nga, bisan pa sa mga pagsupak ni Satanas, ang balaod usa ka balaan nga pagpadayag sa walay kinutuban ug walay pagkausab nga gugma. Ang atong tumong niining kapitulo mao ang pagpakita kon giunsa sa sakripisyo ni Kristo ang balaod sa Dios gibayaw, ug ang gugma niini gipadayag, ug bisan pa niana ang malapason gipasaylo sa maloloy-on nga paagi, aron ang makasasala nga tawo mahimong usa uban sa Dios.

Si Pablo miingon, “Gipakawalay pulos ba nato ang balaod pinaagi sa pagtuo?” Mao kini ang gipamatud-an sa daghang modernong mga teologo. Angay nga makadungog sa tubag ni Pablo ang mga tawo nga ingon niana: “Dili unta; oo, among gitukod ang balaod” (pinaagi sa pagtuo, nasabtan). Giunsa man nato

pagtukod ang balaod sa Dios kon kita adunay pagtuo kang Kristo? Mangutana kita og laing pangutana, Ngano nga wala pasayloa sa Dios ang makasasala nga wala ang sakripisyo ni Kristo? Tungod ba kay wala niya gihigugma ang tawo sa igo? –Ah, dili! Ang Dios gipadayag pinaagi ni Jesukristo. Si Kristo miingon, “Ako ug ang akong Amahan usa ra.” Sa paglansang sa krus, ang pagpahayag sa balaan nga gugma ug ang pagpadayag sa giladmon sa masukihon nga sala sa kalibutan miabot sa kinatumyan. Apan bisan didto si Jesus, nga namatay sa krus samtang ang dili mahinulsulon nga kalibutan nagbiaybiay sa iyang tiilan, nagbubo sa mga pangandoy sa iyang kalag alang sa tawo niining mga pulonga, “Amahan, pasayloa sila; kay wala sila mahibalo sa ilang gibuhat.”

Busa gipadayag kon unsa ang gibati sa Dios bisan ngadto sa usa ka kalibutan nga dili mahinulsulon. Gusto niya nga pasayloon sila. Ngano nga dili niya kini buhaton? – Ang ingon nga buhat magbalewala sa iyang balaod ug magbutang niini nga walay bili, sa ingon magdala sa uban sa paglapas niini nga walay paghunahuna. Apan ang paglapas niana nga balaod magdala ingon usa ka dili kalikayan nga sangputanan sa pag-antos ug kamatayon. Walay pasaylo nga dili makatangtang niini nga angayan nga maangkon. Ang pasaylo nga magdala sa daghang mga tawo ngadto niini usa ka tunglo imbes nga usa ka panalangan. Ang matag maayong amahan usahay mobati og tinguha nga hatagan ang iyang anak og pipila ka karon nga kalipay, apan napugos sa pagpugong, tungod sa kahadlok sa umaabot nga kasakit.

Si Pablo miingon mahitungod kang Kristo: “Diha kaniya kita nakabaton ug katubsanang pinaagi sa iyang dugo, ang kapasayloan sa mga sala, sumala sa kadagaya sa iyang grasya, diin siya midagaya kanato sa tanang kaalam ug pagkamabinantayon.” Kini klaro nga nagpakita nga ang gugma ug pabor sa Dios, kon ang Dios dili maalamon, unta midagaya kanato sa usa ka paagi nga walay pag-amping; apan pinaagi kang Jesus kini gipakita nga maalamon kaayo aron ang makasasala makabaton ug pasaylo ug kalinaw, apan dili madala sa pagbaliwala sa sala; oo, labaw pa, siya makabaton ug pasaylo ug kalinaw, apan ang balaod pagabayawon ug padakuon pag-ayo nga ang kadaghanan madala balik sa ilang pagkamaunongon. Kon ang gobernador sa usa ka Estado walay pagpihig nga mopasaylo sa tanang mga kalapasan batok sa balaod, kini hingpit nga magwagtang sa tanang pagpugong sa balaod. Ang motibo sa iyang hunahuna mahimong gugma, apan ang gugma ipakita nga walay pag-amping ug walay pag-amping nga kini mosangpot sa anarkiya ug kaguol. Mao usab kini ang tinuod sa Gobernador sa uniberso. Ang iyang gugma ug ang iyang kaalam usa ra. Ang Iyang gahum sa pagpasaylo kinahanglan gamiton sa "kaalam ug pagkamabinantayon" aron madala ang

mga tawo ngadto sa panaghiusa ug kalipay, ug dili ngadto sa anarkiya ug kaguol, kay kon dili dili kini gugma.

Sa dihang gipabuthan ang Fort Sumter, kon sa usa ka masakiton nga sentimental ang Estados Unidos miingon, “Karon dili namo gusto nga pasakitan kining mga tawhana; buhian namo silang tanan nga gawasnon, kay sa silotan sila ug magpahinabog kasakit sa ilang mga pamilya,” ang atong mga balaod, ang atong gobyerno, wala gitahod ug gipakaulawan. Ang mga tawo moingon unta, "Ang mga Amerikano walay pagtahod sa ilang mga balaod; dili nila panalipdan ang ilang gobyerno." Nawala na unta ang among panaghiusa. Ang ubang mga nasod moanha sa matag usa alang sa iyang bahin sa atong teritoryo, ug ang dili maihap nga kaalaotan ug pagkaulipon ug kamatayon mao unta ang resulta. Imbes niini, among gipadala ang among labing halangdon nga mga anak. Giula nila ang dugo sa ilang kinabuhi, gihatag nila ang ilang kaugalingon sa usa ka buhi ug himalasyon nga sakripisyo aron mawala ang pagrebelde. Sa diha nga ang rebelyon gipahunong, ug ang mga seceder misurender, unya kami nagpakita sa disposisyon sa pagpasaylo. Among gipasaylo ang tanan nga motugyan sa iyang mga bukton. Bisan ang mga lider sa rebelyon libre nga gipasaylo. Mahimo na namon ini karon, kag wala sing isa nga magsiling nga wala namon ginatahod ang amon mga kasuguan. Mahimo na nato kini karon, ug dili kini ipahulam sa dugang nga kaalaotan.²

Ang sala mao ang pagbulag gikan sa gobyerno sa Dios. Si Satanas mibulag, ug naninguha sa pagbayaw sa iyang trono labaw sa iya sa Dios. Ang mga makasasala mao kadtong miduyog sa ilang kaugalingon ngadto sa mga pwersa ni Satanas diha sa pagbulag. Ang Dios, sa walay kinutuban nga gugma, nagpadala sa iyang kaugalingon ug bugtong Anak aron sa pagwagtang sa rebelyon. Siya dili makapasaylo niadtong kinsa anaa pa sa pagsukol, kay kini makapamatarung lamang sa pagsukol ug sa pagpakaulaw sa balaod, ug sa ingon magpadayon ug mopadaghan sa kaalautan. Apan pinaagi ni Jesus kini nga pagrebelde sa katapusan mawagtang sa hingpit. “Ang binhi sa babaye magadugmok sa ulo sa bitin.” O’ sa matag tumoy sa bungtod sa yuta ug langit, diin sa mubo nga panahon giwarawara ang itom nga sukdanan sa tawo sa sala, didto molutaw sa kahangturan ang puti nga penant sa Prinsipe sa Pakigdait.

Ang matag usa nga motugyan sa iyang mga bukton ug motugyan sa iyang supak nga kabubut-on ngadto sa Dios adunay saad sa kapasayloan. Kini nga pasaylo mahimo nga ihatag sa Dios, ug dili magpakaulaw sa iyang balaod. Oo,

² Ang ideya niini nga paghulagway gihulam gikan sa “Plano sa Kaluwasan” ni Walker. [Usa ka problema nga ilustrasyon nga nagtandi sa Northern nga kasundalohan sa Estados Unidos ngadto sa sakripisyo nga buhat ni Kristo. Ang laing ilustrasyon mas maayo. Si Jesus wala gayod magdalag hinagiban. editor]

labaw pa, pinaagi niini nga pagpasaylo nga ang kalooy ug gugma sa balaod ug gobyerno sa Dios mapadayag—usa ka gugma nga nagmando lamang sa husto nga paagi, nga dili basta-basta ug dominante, apan aron ang mga tawo magmalipayon—usa ka gugma nga, kon ang mga tawo maghinulsol sa sayop, ug mobalik sa ilang mga kasingkasing ngadto sa nalapas nga balaod, andam nga mopasaylo sa nangagi ug mohatag og gahum alang sa umaabut nga pagkamasulundon. Sa ingon niini nga ang Dios mahimong makiangayon, ug sa gihapon ang tigpamatarung niadtong mituo kang Jesus. Sa ingon niini nga ang pagtoo kang Jesus nagabayaw sa balaod sa Dios ngadto sa kinatas-ang langit, ug nagtukod niini hangtud sa kahangturan.

Ang krus sa Kalbaryo, ngadto sa tibuok uniberso sa intelihente nga mga binuhat, mao ang labing dako nga pagpakita nga sukad o sukad ikahatag nga ang balaod sa Dios walay katapusan ug unibersal, ug bisan pa niana ang iyang gugma walay katapusan; nagab-ot uban sa malumo, amahanong pangandoy sa pagbayaw sa labing ubos nga malapason. **Sa pagkatinuod, ang iyang gugma mao ang iyang balaod, ug ang balaod dili mausab tungod kay ang iyang gugma gikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan. Sa diha nga ang mga tawo makakita niini, sila madala sa paghinulsol sa nangaging mga kalapasan, ug sa pag-ampo alang sa gahum alang sa umalabut nga pagsunod. Sa ingon niini nga si Kristo gibayaw aron mahimong Prinsipe ug Manluluwas, sa paghatag ug paghinulsol sa Israel ug kapasayloan sa mga sala. Sa ingon niini gihimo ang pagtabon-sa-sala, ug ang mga masupilon nga mga tawo gidala balik ngadto sa panaghiusa uban sa Dios ug sa usag usa.**

Ang kinabuhi ug kamatayon ni Jesus – didto kini nagbarog ug mobarog sa tibuok nga walay kataposang mga katuigan, usa ka dili matubag nga argumento sa tanang intelihenteng mga binuhat sa dili maasoy nga gugma sa Diyos, nga unang nakaplagan nga gipahayag diha sa balaod, ug unya, sa dihang ang mga tawo nakalapas niana nga balaod, mas bug-os nga gipadayag bisan pa kang Kristo; usa ka balaan, dili matubag nga argumento aron pamatud-an kana—

1. Kon mag-antos ang mga tawo, dili tingali tungod kay sila mismo ang nakasala, kondili tungod sa mga sala sa uban. Si Jesus usab nag-antus, ang matarung alang sa dili matarung.
2. Dili tungod kay ang Dios nasuko kanato, o nagdumot kanato, nga kita nag-antus; kay gihigugma niya si Jesus, ang iyang bugtong nga Anak, apan si Jesus nag-antus labaw pa kay sa tanan.
3. Ang tanang pag-antos sa kalibutan resulta sa paglapas sa kalibutan sa balaod sa gugma sa Dios, nga ang pagtuman niini mao lamang ang

posible nga paagi nga ang mga intelihente nga binuhat mahimong malipayon. Busa, ang pag-antos dili lamang usa ka ebidensya sa pagkalimot o pagdumot sa Amahan, apan usa ka direkta, dili matubag nga pruweba sa amahanon, matinagdanon nga gugma nga sa balaod nag-ingon, “Ayaw pagbuhat, anak ko, ayaw pagbuhat.”

4. Ang bugtong paagi aron makagawas niining gahong sa kangitngit diin kita nahulog mao ang paghinulsol sa sala ug pagtugyan sa atong mga kasingkasing sa pagtuman sa balaang balaod. Mahimo unya kitang mapasaylo nga dili ibaliwala sa Dios kini nga balaod, ug unya ang Dios makahatag kanato og gahum, sama sa iyang gibuhat kang Jesus, sa pagkondenar sa sala diha sa unod, ug siya, pinaagi sa iyang Espiritu, makatuman sa pagkamatarong sa balaod diha kanato.
5. Kon mahimo na kini, dili kita kinahanglan mangita og kagawasan gikan sa kasubo niining kalibutana, kay kita, uban kaniya, ang mopasan sa mga sala ug kasubo sa uban; apan kita mahimong mangita sa kapahulayan nga nahabilin alang sa katawhan sa Dios, -- alang sa dakong kahangturan diin ang tanang mga sayop sa yuta pagatul-iron, ug diin ang kangitngit dinhi mahimong kahayag sa langit. Uban kang Job, kita moingon, “Nahibal-an ko nga ang akong manunubos buhi,” ug uban kang David, “Matagbaw ako kon ako mahigmata nga adunay imong dagway.” Uban sa tanang dili maihap nga panon sa katawhan, atong isipon ang atong kaugalingon nga mga peregrino ug mga langyaw dinhi, nga mangita sa siyudad nga adunay mga patukoranan, kansang magtutukod ug magbubuhat mao ang Dios.
6. Imbis nga ang kasubo mahimong ebidensya sa kapungot sa Dios, siya, sa iyang walay kinutuban nga kaalam ug gugma, naggamit niini isip usa ka paagi sa disiplina ug kalamboan nga mas mohaom kanato alang sa mga kalipay sa langit. Sa tinuud, naa kanato ang iyang saad nga ang tanan nga mga butang molihok alang sa atong kaayohan kung gihigugma nato siya. Bisan si Jesus gihimo nga hingpit pinaagi sa pag-antos sa wala pa siya mahimong Kapitan sa atong kaluwasan, ug moreklamo ba kita kung kinahanglan kitang mosunod sa atong Lider ngadto sa kahingpitan ug kalipay, sa parehas nga paagi nga iyang gilakwan?
7. Ang tibuok kinabuhi ug kamatayon ni Kristo usa ka ebidensya, usa ka demonstrasyon, sa posibilidad nga ang tawhanong kahuyang makakuha sa balaan nga gahum pinaagi sa pagtuo aron mabuhi niining kalibutana sa usa ka matarong nga kinabuhi ug mamatay sa usa ka madaugon nga kamatayon.

Kining tanan nga mga leksyon kinahanglan nga makat-unan sa usa ka nawala nga kalibutan sa dili pa kini matubos. Gitudlo ni Jesus kining tanan, ug siya ang Manunubos. Sa iyang kinabuhi ug kamatayon ang tibuok problema sa kasakit gikonsiderar ug ang matag pangutana gitubag, ug gitubag nga nahiuon sa usa ka Dios nga gugma.

Mao kini ang problema sa mga problema. Ang matag pilosopiya nakasulbad niini nga walay kapuslanan. Ang Epicureanismo, pinaagi sa paglimud sa posibilidad sa kinabuhi sa umaabot, naglubog sa mga tawo nga mas init ngadto sa buang nga lumba alang sa kalipayan dinhi, ug busa gipadaghan ang ilang kaguol, ug gihimo ang matag kasubo nga usa ka walay sagol nga daotan nga nagtago gikan sa mga tawo sa nawong sa usa ka mahigugmaong Amahan. Ang Stoicismo naningkamot sa pagpamanhod sa pagbati sa tawo sa pag-antos, ug busa, sa tinuud, kini naghimo kanila nga walay pagtagad sa mga kasubo sa uban. Gibiyaan ni Buddha ang problema. Miingon siya nga ang paglungtad mao ang pag-antos, ang bugtong pahulay mao ang Nirvana sa kawalay sulod. Bisan ang mga maglilipay ni Job mitubag niining tanan nga mga pangutana nga sayop; ug ang asawa ni Job nangamuyo kaniya, tungod sa iyang kasubo, nga tunglohon ang Dios ug mamatay.

Mao kini ang naandan sa kalibutan, -- ang tanang tawo, pinaagi sa pag-antos, nagdumot sa Dios, ug busa nagpadayon sa pagpakasala ug pag-antos, hangtod nga ang tanang kahibalo sa usa ka Dios nga mao ang gugma nawala. Apan human ang mga tawo pinaagi sa kaalam wala makaila sa Dios, nahimuot ang Dios, pinaagi kang Jesus, nga ipadayag ang iyang kaugalingon ug sulbaron kining tanan nga mga problema. Ang bugtong rason nganong si Job wala mouban sa panon sa katawhan ngadto sa pagtunglo ug kamatayon mao nga pinaagi sa pagtuo iyang nasabtan ang saad ug kamatuoran sa usa ka gihatag nga Manluluwas, ug pinaagi kaniya, sa usa ka umaabot diin siya "makakita sa Dios," ug makasabut sa tanan niyang mga pag-atiman dinhi. Ug unsa pa ang nahabilin alang kanato? Unsa ang mapailubon, oo, malipayon, nga mopas-an sa tanang kasubo nga moabut, ug aron mapuno ang naa sa luyo sa mga pag-antos ni Kristo alang sa iyang lawas, nga mao ang simbahan?

Ngano nga dili kita maglipay sa kalisdanan? Kon kita anaa sa bilanggoan, ang Gugma mao ang nagkupot sa mga yawe, ug kita, sama ni Pablo, dili mga binilanggo ni Cesar, kondili mga binilanggo sa Ginoo. Ang atong kaugalingong kaayohan ug ang kaayohan sa iyang kawsa usa ra, ug kon kini alang niana nga kaayohan, buhian niya kita, sama sa iyang gibuhat kang Pedro.

Walay kasubo nga makaabot kanato hangtod nga ang iyang gugma makahimo niini nga usa ka panalangin. Pinaagi niini kita mahimong mas malumo, mas

maloloy-on, ang atong mga simpatiya molapad, ang atong mga kasingkasing modako, ug kita mas gibayaw ngadto sa atmospera sa diosnon nga gugma, hangtod nga ang pagtabon-sa-sala makompleto, ug kita mahimong usa uban sa nag-antos nga katawhan, ug sa samang higayon usa uban sa Amahan ug usa uban sa Anak.

17. Ang Pagtratar sa Dios sa mga Daotan

“Ang motuo sa Anak adunay kinabuhing walay katapusan.” – Juan 3:36

“Ang kalag nga makasala, kini mamatay.” – Exe. 18:20

“Wala nay kamatayon pa.” – Rev. 21:4

Human nato mahunahuna ang gugma sa Dios nga gipadayag sa iyang buhat, nga gipadayag sa iyang balaod, ug nga gipadayag sa pag-ula diin ang mga tawo giluwag gikan sa katapusang mga resulta sa paglapas niana nga balaod, atong hisgotan karon kana nga gugma nga gipadayag sa mga pagpakiglalot sa Dios niadtong nagpadayon sa pagpakasala.

Atong nakita nga ang tanang pag-antos resulta sa sala, ug ang sala mao ang paglapas sa balaod sa Dios. Busa, ang balaod sa Dios mao lamang ang dalan sa kalipay ug kasadya. Kini ang dalan sa mga tinubos nga molakaw kon sila mobalik ug moadto sa Sion, nga adunay mga awit ug walay katapusan nga kalipay sa ilang mga ulo. Mahimong ipangutana, Kon ang Dios gugma, nganong naglungtad ang sala? Ngano nga gitugotan kini nga maglungtad? Ngano nga gitugotan kini nga magpadayon sa paglungtad niining taas ug kapoy nga mga siglo? Ug kanus-a, ug unsaon, kon aduna man, nga kini matapos, ug ang walay katapusan ug unibersal nga paghari sa pagkamatarong ug kalinaw pagasugdan?

Nagtuo kami nga kining mga pangutana matubag sa makatarunganon, lohikal, ug makanunayon nga paagi, ug matubag nga nahiuyon sa kinaiya sa usa ka Diyos nga gugma, ug gugma lamang. Nasayod gyud kami nga ang teolohiya sa panahon dili makatubag niining mga pangutana sa makatagbaw nga paagi, apan nagtuo kami nga ang teolohiya sa Bibliya makahimo niini.

Aron ang tawo mahimong lahi sa usa ka robot lamang, usa ka makina nga mopadayag sa hunahuna sa Dios—aron siya mahimong usa ka lahi nga personalidad, nga makahimo sa pagkinabuhi, paghunahuna, ug paglihok alang sa iyang kaugalingon, ug busa makahimo sa pagpasidungog sa Dios, pinaagi sa pagbalos kaniya sa gugma alang sa gugma, ug pagdayeg sa iyang kaayo—aron ang tawo mahimo kining tanan, gikinahanglan nga siya mahimong gawasnon. Apan ang paghimo sa tawo nga gawasnon mao ang pag-atubang sa risiko sa sala. Sa laing pagkasulti, aron ang tawo mahimong makahimo sa

pagka-matarong, gikinahanglan nga siya mahimong makahimo sa pagka-daotan. Wala gihimo sa Dios ang tawo nga daotan; ni sa hingpit nga diwa gihimo niya ang tawo nga matarong. Gihimo lang niya siya nga makahimo sa duha; makahimo sa usa, aron siya mahimong iya sa lain. Ang Dios dili basta-basta makahatag og kinaiya, maayo man o daotan; kon mahimo niya, siya ang mabasol sa wala paghatag sa tanang tawo og pagkamatarong, ug sa resulta nga kalipay.

Adunay kalainan tali sa pagka-inosente ug kinaiya, maayo man o daotan. Ang pagka-inosente, sa usa ka diwa, mao ang pagkawala sa kinaiya. Kon ako adunay usa ka blangko nga libro, nga ang matag panid puti ug limpyo, gawas kon ang pinulongan gihimo nga nagtumong lamang sa mekanikal nga pagpatuman sa libro, dili kini maingon nga maayo o daotan; kini inosente. Samtang nagsulat ako niini adlaw-adlaw, kini nag-angkon sa kinaiya, ug nahimong maayo o daotan, sumala sa akong pagsulat niini sa maayo o daotan nga mga butang.

Busa gibuhay sa Dios ang tawo nga walay sala, ug putli, ug gawasnon sa pagpili, ug gibutang siya ubos sa mga kondisyon nga pabor sa pagkab-ot sa usa ka matarong nga kinaiya. Gihimo Niya ang tanang intelihente, moral nga manubag nga mga binuhay sa iyang uniberso sa ingon niini. Ang uban kanila mipili sa daotan imbes sa maayo, ug kini ang hinungdan sa paglungtad sa sala ug kaguol. Wala gibuhay sa Dios ang sala o kaguol. Dili kini usa ka hingpit nga kinahanglanon nga adunay sala ug kaguol; apan kini usa ka hingpit nga kinahanglanon nga ang tawo kinahanglan nga makahimo niini, kay kon dili dili siya makahimo sa pagkamatarong ug kalipay.

Walay makalimud nga ang Dios nag-antos sa risgo sa sala, kay kana mao ang paglimud sa paglungtad sa sala. Mao kini ang hinungdan nganong gi-antos niya kana nga risgo, kay ang maong risgo gikinahanglan alang sa posibilidad sa pagkamatarong ug kalipay. Apan ang walay kataposang sala mao ang walay kataposang pagbabag sa mga plano sa Dios alang sa usa ka uniberso diin ang matag binuhay kinahanglan nga maglipay sa iyang gugma ug mobalik kaniya sa pagdayeg ug pagpasalamat. Busa samtang gi-antos sa Dios ang risgo sa sala, wala niya gi-antos ang risgo sa walay kataposang sala.

Aron malikayan ang walay katapusang sala, ang tawo gihatagan ug kondisyonal nga paglungtad ug agianan ngadto sa kahoy sa kinabuhi aron ipadayon ang maong paglungtad; apan sa dihang siya nakasala, kay basin og iyang iunat ang iyang kamot ug mokuha ug mokaon sa kahoy sa kinabuhi, ug mabuhay sa kahangturan, usa ka imortal nga makasasala, ang Ginoo nagpapahawa kaniya gikan sa tanaman, ug nagbutang ug usa ka anghel aron sa pagbantay sa dalan paingon sa kahoy sa kinabuhi.

Tan-awa ang kalibutan kon unsa kini, puno sa kasubo ug pag-antos. Ang matag siyudad ug lungsod adunay kaugalingong kampo sa "ubos nga berde nga mga tolda" diin anaa ang hilom nga kadaghanan. Ang matag bungdo adunay bahandi sa kasingkasing. Ang matag abohan adunay bakanteng lingkuranan, ang matag kasingkasing adunay multo nga lawak diin mahulog ang hilom nga kahayag sa bulan sa mahinulsulon nga panumduman. Ang matag kalag nahibalo sa iyang kaugalingong kapait, ug walay kapuslanan nga naghunahuna nga ang uban naglakaw sa kahayag sa adlaw, samtang ang iyang agianan anaa lamang sa mga kangitngit.

Kon maablihan na ang kurtina, ug kitang tanan makakita og mga tawo gikan sa kasingkasing ngadto sa kasingkasing, sama karon nga mata ngadto sa mata, unsa ka makalilisang nga mga pagpadayag sa wala mailhi nga kaguol ang anaa! Pila ka nagpahiyom nga nawong ang mangita, pinaagi sa pagpadaghan sa mga pahiyom, aron matago ang kasingkasing nga nagdugo! Kon ang tanan nga kaguol ug pag-antos sa usa lang ka siyudad ipadayag sa atong mga mata, kita mobarog nga nahingangha sa kalisang; apan ang kalibutan gihimo sa daghang ingon niana nga mga siyudad. Pangutan-a ang imong kaugalingon, maayo ba ang Dios, gugma ba siya, aron markahan kining tanan sa imortalidad? Ang tubag mao, Dili! Dili gyud! Maayo ba siya o maalamon ba nga moangkon sa bisan unsang risiko sa ingon nga walay katapusan nga paglungtad sa pag-antos? Sa makausa pa ang tubag mao, Dili. Apan ang Dios maayo; siya gugma. Busa wala niya gikuha ang ingon nga mga risiko; apan iyang gikondisyon ang imortalidad sa pagsunod sa iyang balaan nga balaod aron ang sala ug kaguol, kon kini moabut, mahimo lamang nga mga anak sa pipila ka mubo nga mga tuig, samtang ang pagkamatarong ug kalipay walay katapusan.

Ang sala mao ang hinungdan sa tanang pag-antos. Ang walay kataposang sala mao ang walay kataposang pag-antos. Ang walay kataposang, walay paglaum nga sala mao ang walay kataposang, walay paglaum nga pag-antos. Ang walay kataposang paglungtad sa makasasala mao ang iyang walay kataposang mahunahunaong pag-antos. Ang bugtong kaikyasang gikan niini mao ang pagtuo sa unibersalismo, apan kini dili lamang usa ka pagtuo, apan kini direktang supak dili lamang sa Bibliya, apan usab sa tanan natong nahibaloan bahin sa kinaiya sa sala.

Nahibal-an nato nga ang kinaiya sa sala mao ang pagpatig-a sa kasingkasing batok sa maayong mga impluwensya. Kon mas dugay nga magpadayon niini, mas sigurado nga kini ipadayon. Wala kini magkinahanglan og inspirado nga pulong aron ipadayag sa pilosopikal nga hunahuna ang kamatuoran nga sa matag makanunayon nga makasasala adunay katapusan sa pagsulay—usa ka

panahon diin ang sala nagpatig-a sa iyang kasingkasing batok sa mga impluwensya sa maayo, ug nagpalig-on sa mga impluwensya sa daotan nga nagkupot sa iyang kinaiya, nga kini usa ka hingpit nga kasiguroan nga dili siya motalikod gikan sa sala ngadto sa pagkamatarong. Ang walay katapusan nga mahunahunaon nga paglungtad sa ingon nga tawo mao ang walay katapusan, mahunahunaon, walay paglaum nga pag-antos, nga kanunay nga manaog ngadto sa mas lawom nga kahiladman sa kangitngit ug kawalay paglaum. Maayo ba ang Dios nga ipadayon ang ingon nga paglungtad hangtod sa hangtod? Bisan sa kahintang sa sinagol nga maayo ug daotan dinhi, kinsang mahunahunaon nga tawo ang mopili sa kahangturan niini, kon mahimo niya? Adunay kamatuoran sa daan nga sugilanon sa mansanas sa kinabuhi, nga matahum nga gihimo sa balaknon/poetic nga bersikulo ni Owen Meredith (Lord Lytton).

Usa ka mansanas ang gidala kang Haring Solomon gikan sa kahoy sa kinabuhi, nga kon mokaon lang siya niini, mabuhi siya hangtod sa hangtod. Naghunahuna siya bahin sa kinabuhi ug sa kapakyasan niini nga makatagbaw kaniya, ug nakahukom nga dili niya gusto nga mokaon niini; apan naghunahuna siya nga kaila siya sa usa sa iyang paborito, malipayong asawa o puyopuyo nga mahimong usa ka dakong panalangin. Sigurado, sa iyang kinabuhi ang tanang kalipay, ug mangandoy siya nga kini magpadayon. Gihatag niya kini kaniya; apan nag-isip usab siya og pilosopiya, nga naghatag kaniya og mga rason nganong dili niya gusto nga mokaon niini. Gidala niya kini sa lain; busa kini milabay sa tanang hut-ong sa katilingban, gikan sa labing taas hangtod sa labing ubos, ug sa katapusan mibalik sa hari, ug gitipigan sa usa ka urna nga pilak, kay walay mokaon niini.

Bisan dinhi, dako kaayo ang kaguol nga gipahinabo sa sala, nga ang matag mahunahunaon nga hunahuna magduha-duha sa pagdesisyon nga ang kahangturan niining matang sa paglungtad usa ka panalangin imbes nga usa ka tunglo. Apan dinhi nagpabilin ang paglaum sa usa ka butang nga mas maayo nga moabut. Kon ang tanan nga ubang mga paglaum mawala na, alang sa labing nawad-an sa paglaum nga kalag, nga wala mahibalo sa kahupayan sa gugma sa Dios, nagpabilin ang paglaum sa kamatayon—ang hunahuna nga ang "hilanat nga mograbe" hapit na matapos, dili na kini magdugay. Kuhaa bisan kini nga paglaum, ug biyai ang kalag nga hingpit ug walay paglaum sa imortal nga kawalay paglaum, wala pay labot ang bisan unsang literal nga kalayo—mahimo ba nga ang usa ka Dios nga gugma makahatag sa ingon nga paglungtad sa usa ka binuhat nga iyang gibuhat? Ang tubag kinahanglan nga, Dili.

Pananglit iyang ibutang ang makasasala ngadto sa sunod nga kalibutan, ibalik sa iyang katahum sa Eden, o ngadto sa langit mismo. Ang sala nagdala sa tanang kagul-anan sa kalibutan; ug kini sa dili madugay makahimo og laing kalibutan nga sama ka miserable niini. Pananglit ang mga makasasala nga kalag pagabulagon, ug pipila ra ka mga makasasala ang ibutang sa usa ka kalibutan diin ang tanan matarong. Kini ang pinakagrabe nga silot sa tanan. Ang makasasala nagdala og impyerno uban kaniya, sa iyang kaugalingong kasingkasing, ug ang kalayo niini mas mosilaob pa sa putli nga hangin sa langit. Hunahuna ang usa ka tawo nga adunay nagdilaab nga gana sa pag-inom, nga naglakaw sa bulawanon nga mga kadalanan sa Bag-ong Jerusalem, nangita og lugar aron matagbaw ang iyang kauhaw, ug wala kini makit-i; o usa ka babaye kansang pangunang kalipay dinhi mao ang pagtsismis bahin sa mga sayup sa iyang mga silingan, nga nakakaplag nga ang kalingawan naghikaw kaniya didto, tungod sa kakulang sa materyal alang sa tsismis. Ang ingon nga mga tawo gusto nga molalin. Pananglit imong ibutang sila diin ang tanan daotan ug ang mga daotan lamang; didto ang kagul-anan maghari sa ibabaw.

Karon atong nakita nga ang Dios dili makahimo sa makasasala nga kalag nga matarong sa walay hinungdan, kay ang pagkamatarong nagpasabot sa kagawasan sa pagpili ug boluntaryong paglihok. Atong nakita usab nga ang padayon nga makasasala dili mopasakop sa Dios, aron mahimong matarong gikan sa iyang kaugalingong kabubut-on, kay ang sala kanunay nga nagpagahi sa iyang kasingkasing. Atong nakita nga ang kahangturan niining matang sa kinabuhi mahimong usa ka tunglo ug dili usa ka panalangin; nga sa usa ka kahimtang diin ang tanan gawas kaniya maayo, siya mahimong hingpit nga miserable; ug nga kon ibutang diin ang tanan daotan, ang kaguol maghari didto.

Unsa ang usa ka butang nga mahimo sa walay kinutuban ug makagagahum nga Gugma sa ingon niana nga tawo, ug magpabilin gihapon nga matitud-anon sa iyang kaugalingon? – Mahimo niyang kuhaon ang kinabuhi nga iyang gihatag kaniya, tungod kay napakyas siya sa pagtagbo sa tumong sa maong kinabuhi, aron pun-on ang dapit diin siya gilalang. Kini ang hustisya, kini ang gugma, ug kini ang buhaton sa Dios; kay siya miingon, “Sa dili madugay, ang daotan mawala na; oo, imong pagasusihon pag-ayo ang iyang dapit, ug kini mawala na” “Sila mahisama nga daw wala pa sila.”

Dili lang kini ang labing maayo, ang labing mahigugmaon nga butang nga mahimo sa makasasala mismo, apan, kon atong hunahunaon ang mga interes sa matarong, ang gugma niini mas makita. Gikan sa kinaiya mismo sa sala, ug sa tawo isip usa ka sosyal nga binuhat, atong nakita nga kinahanglan natong

pas-anon ang mga sangputanan sa mga kasubo ug mga sala sa usag usa. Kinahanglan kini magpadayon samtang ang sala nagpadayon. Apan si Jesus nag-antos, ang matarong alang sa dili matarong, *aron madala niya kita, ang mga dili matarong, ngadto sa Dios*. Dili kita moreklamo, apan maglipay hinuon sa pag-apil nianang pag-antos, alang niana nga katuyoan; apan kon moabot ang panahon nga ang katapusang nagpadayon nga makasasala mogahi na kaayo nga dili na siya matandog niining nag-antos nga gugma ug madala balik sa Dios, nganong mag-antos pa man kita? Kana walay paglaum, walay pulos nga pag-antos. Ang Dios gugma, ug dili niya tugotan ang iyang mga anak nga mag-antos sa ingon niana.

Gitugotan kita ni Jesus nga mag-antos dinhi uban kaniya, sama sa iyang pag-antos, ug alang sa samang katuyoan, aron kita usab mahimong hingpit pinaagi sa pag-antos, ug samtang nagdala sa uban ngadto kaniya; apan sa dihang kita nahingpit na, ug ang tanan nga madala ngadto kaniya pinaagi sa atong nag-antos nga gugma miduol na kaniya, aron kadtong mga mahibilin mga walay pulos na lamang, walay paglaum nga tahop, unya “ang Anak sa tawo magpadala sa iyang mga anghel, ug ilang tigumon gikan sa iyang gingharian ang tanan nga mga butang nga makapahisalaag, ug kadtong mga nagabuhat ug dautan . . . Unya ang mga matarong mosidlak sama sa adlaw didto sa gingharian sa ilang Amahan.” “Unsa may labot sa tahop sa trigo? Miingon ang Ginoo.” “Ang Dios magtigum sa trigo ngadto sa iyang dapa, apan ang tahop sunogon sa kalayo nga dili mapalong.” Miingon si Pablo sa mga matinud-anon, “Ang tanan nga mga butang inyo, . . . bisan ang kalibutan, o kinabuhi, o kamatayon, o mga butang karon, o mga butang nga moabot; ang tanan inyo, ug kamo iya ni Cristo; ug si Cristo iya sa Dios.”

Kita, sama ni David, usahay natintal sa pagkabalaka tungod sa dayag nga kauswagan sa mga dautan dinhi, apan ang tanan nga mga butang ato. Ang mga dautan mahimong magkupert sa atong panulondon sulod sa usa ka panahon, nga magbilin kanato nga mga peregrino ug mga estranghero dinhi. Moreklamo ba kita, sa dihang si Jesus miingon mahitungod sa iyang kaugalingon, “Ang mga milo adunay mga lungib, ug ang mga langgam sa kalangitan adunay mga salag; apan ang Anak sa tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo”? – Ah, dili! Apan hinunoa atong tan-awon uban ang malipayong pagpaabut sa panahon nga ang mga gingharian niining kalibutana mahimong mga gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Kristo; kay kon kini iyaha, kini ato; kay siya ato, ug kita iyaha. “Ug ang gingharian ug ang kamandoan, ug ang pagkadaku sa gingharian ubos sa tibuok langit, igahatag ngadto sa katawhan sa mga balaan sa Labing Halangdon, kansang gingharian usa ka gingharian nga walay katapusan, ug ang tanang kamandoan magaalagad ug magatuman kaniya.

Ang gugma adunay kini nga panan-aw sukad pa sa sinugdanan, sa dihang gibuhat niya ang kalibutan alang sa iyang himaya ug kalipay ug alang sa kalipay sa iyang mga anak. Bisan pa sa sala ug kasubo, ang Gugma kanunay nga nagkab-ot padulong sa iyang dakong katumanan, ug ang gingharian moabut. Gitudloan ni Jesus ang iyang mga tinun-an sa pag-ampo niana nga pag-ampo, “Amahan namo nga anaa sa langit, balaanon ang imong ngalan. Umabot ang imong gingharian.” Kana nga pag-ampo giampo nga matinuoron ug matinuoron sa naghulat, naghilak nga simbahan sa tanan niining mga siglo. Kini misaka gikan sa mga bilanggoan, gikan sa mga langob sa bukid, ug gikan sa kalayo sa lubong sa martir. Ug kini pagatubagon. Ang gugma nga mapailubon naghulat, dili gusto nga adunay mamatay, apan nga ang tanan kinahanglan nga maghinulsol. “Ingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoong Dios, wala akoy kalipay sa kamatayon sa dautan; apan nga ang dautan mobiya sa iyang dalan ug mabuhi; talikod kamo, talikod kamo gikan sa inyong dautang mga dalan; kay ngano man nga kamo mamatay?”

Apan ang uhot kinahanglan nga laglagon ug ang gingharian ibalik ngadto sa mga matinuoron. Mao kini ang hinungdan nganong gilaglag sa Dios ang mga dautan. Siya mao ang gugma, ug labing maayo alang sa tanan nga ang mga dautan pagalaglagon. Unya ang gingharian ipahiuli ngadto sa mga matarong, ug “ang matag binuhat nga anaa sa langit, ug sa yuta, ug sa ilalom sa yuta, ug ang anaa sa dagat, ug ang tanan nga anaa kanila,” madungog nga magaingon, “Ang panalangin, ug dungog, ug himaya, ug gahum, alang kaniya nga nagalingkod sa trono, ug alang sa Kordero hangtud sa kahangturan.” Ang tumong sa gugma matuman sa katapusan, ug ang kanunay nga pagpakita niini magdala ug unibersal nga pag-ila, ug walay hunong, walay utlanan nga pagbalik sa gugma.

18. Ngano nga ang Sala Dugay Na Kaayo nga Gitugotan?

“Ang gugma mapailubon, ug mapuanguron.” – 1 Cor. 13:4

“Ang Ginoo . . . mapailubon kanato, kay dili niya buot nga adunay malaglag.” – 2 Pedro 3:9

Ang paglungtad sa sala ug ang resulta niini nga kasakit wala gyud makasupak sa ideya nga ang Dios gugma, ug gugma lamang. Ang posibilidad sa sala usa ka kinahanglanon aron matuman ang gugma. Ang matag ginikanan nga magdala og anak dinhi sa kalibutan aron matagbaw ang kinaiya sa amahan nga gugma nga gitanom sa Dios, nag-atubang sa samang risiko. Ang bata mahimong usa ka panalangin o mahimo siyang usa ka tunglo sa iyang kaliwatan; bisan pa niana, ang risiko kinahanglan nga likayan, o ang

paglungtad mismo sa kaliwatan kinahanglan nga mohunong, ug dili lamang ang gugma sa Dios apan ang tanang amahanong gugma mawad-an sa katumanan niini.

Atong nakita kon giunsa sa Dios pagtapos ang sala, aron ang matag binuhat sa langit ug sa yuta sa katapusan makit-an nga nagbubo sa iyang mapasalamaton nga pagdayeg alang sa usa ka kinabuhi nga, tungod kay hingpit nga kalipay, mao ang labing taas nga posible nga katumanan sa gugma. Kini matuman pinaagi sa pagpakita sa iyang gugma aron madaog ang tanan nga madaog ngadto sa pagkabalaan ug kalipay. Ang natubos nga kalibutan unya pagapuy-an niini, ug ang tanan nga uban mahimong ingon nga wala pa sila mabuhi. Kini ang labing maayo nga mahimo sa walay kinutuban nga Gugma alang sa tanan niyang mga binuhat, labing maayo alang sa mga naluwas ug sa mga nawala.

Apan, ang pangutana nagpabilin gihapon, Ngano nga gitugotan ang sala nga magpadayon sa dugay nga panahon? Ngano nga ang gikapoy nga mga siglo hinay kaayo nga milabay, nga nabug-atan sa ilang kabug-at o kasubo? Ngano nga ang Gugma wala magdala sa katapusang kadaugan dinhi niini, ug ang pagpagawas sa iyang mga anak gikan sa pag-antos ug kasakit? Sigurado nga nahibal-an sa Dios kung kinsa ang dili matul-id nga makasasala; nganong wala niya laglaga si Satanas ug ang iyang mga anghel sa sinugdanan pa lang, ni tugoti sila nga tintalon ang tawhanong rasa o kaliwatan? Ngano, sa dihang nakasala si Adan ug Eva, wala niya sila laglaga, ug magmugna og laing duha ka tawo niining kalibutana, ni tugoti ang tunglo sa sala nga magpadayon hangtod nga ang kalibutan mismo malaglag, ug ang matag bungtod ug walog namansahan sa dugo ug naligo sa mga luha?

Kinahanglan hinumdoman nga ang panagbangi tali sa maayo ug daotan dili lamang niining kalibutana. Kini usa ka unibersal nga panagbangi. Ug ngano? – Tungod kay, sanglit gihimo sa Dios ang tawo nga gawasnon, ug busa nameligro sa sala, sa samang hinungdan gihimo niya ang mga anghel nga gawasnon, gihimo niya ang tanan niyang mga binuhat nga may tulubagon sa moral ngadto sa mga tawo sa tanang kalibutan, nga gawasnon. Sa tinuod lang, dili unta sila mahimong may tulubagon sa moral kon wala pa sila gawasnon. Busa ang risgo sa sala usa ka unibersal nga risgo. Wala ako moingon nga ang sala mismo unibersal; wala ako motuo niini; apan ang panagbangi tali sa sala ug pagkamatarong unibersal.

Kabahin sa mga anghel nakasala, ug sila, uban sa ilang prinsipe, si Satanas mismo, nagtigom ug nangulo sa mga pwersa sa dautan sukad niadto. Kabahin sa mga anghel wala makasala, ug sila, uban ni Prinsipe Emanuel, ang Kapitan sa atong kaluwasan, mao gihapon ang nagsugod sa langit, sa dihang nakig-

away si Miguel, ug si Satanas nakig-away, ug ang ilang mga anghel. Walay usa ka intelihente, responsable sa moral nga binuhat sa tanang dili maihap nga minilyon nga mga tawo sa dili maihap nga mga kalibutan nga wala interesado niining panagbangi, ug, sa pila ka diwa, labing menos, adunay bahin niini. Ang tanan gihimo nga gawasnon ug gibutang sa probasyon, sama sa mga tawo ug mga anghel. Sa umaabot nga panahon ang panagbangi matapos, ug ang kadaugan nga naangkon alang sa kamatuoran ug katul-id; unya ang probasyon sa tanan matapos, ug ang tanan nga mga mananaog kumpirmahon sa ilang pagka-imortal.

Wala kita masayod kon pila niining mga kalibutana ang wala matandog sa sala. Mahimong ang mga nahulog nga anghel ug ang tawo mao lamang ang nakiggubat sa Dios. Kini ang atong nahibaloan, ang atong Dios mao ang Dios sa mga panon. Kon ang panagbangi mograbe sa atong palibot, ug makita nato ang sala sa tanang dapit, usahay maghunahuna kita nga ang tinuod nga mga matarong mikunhod gikan sa yuta, ug, uban ni Elias, hapit mahadlok nga kita nag-inusara, ug nga ang tanan nga uban miyukbo sa tuhod ngadto kang Baal. Sa ingon nga mga panahon kinahanglan lamang natong tan-awon uban sa mata sa pagtuo aron mahibal-an nga kita kabahin sa gamhanang kadaghanan, ug nga ang atong Kumander, nga nanguna sa iyang mga panon, modala ngadto sa kadaugan.

Apan unsa may kalabotan niining tanan sa pagpadayon sa sala? Motubag kita, Daghan; tanan, sa tinuod lang. Ang Diyos walay gibuhat nga arbitrario. Gihimo Niya kitang tanan nga gawasnon sa pagpili tali sa maayo ug daotan. Dili gayud Niya lapason ang kagawasan sa usa sa iyang mga binuhat. Ang tibuok nga panagbangi tali sa kamatuoran ug sayop, tali sa husto ug sayop, kinahanglan nga atubangon hangtod sa katapusang konklusyon atubangan sa tanan. Kana nga konklusyon nagdepende sa gahum sa kamatuoran ug katungod sa pagbuntog sa katapusan sa usa ka patas nga natad, sa mga hunahuna sa gawasnon ug intelihente nga mga binuhat.

Ang Dios gihusay. Giakusahan siya ni Satanas nga gahi ug dili makiangayon; miingon siya nga ang iyang mga balaod arbitrario ug estrikto. Ngadto sa uniberso sa mga intelihenteng binuhat ang Dios miingon, “Kamo mao ang akong mga saksi, miingon ang Ginoo, nga ako mao ang Dios,” – buot ipasabot, nga ako maayo, nga ang akong mga balaod ug mga pakiglabot sa akong mga binuhat iya sa gugma; sa laktod nga pagkasulti, nga ang Dios mao ang gugma.

Apan kining tanan nagkinahanglan og panahon. Kon pananglit gipapas sa Dios si Satanas ug ang iyang mga anghel sa dihang sila unang nakasala. Ang iyang

bugtong tumong sa pagbuhat niini mao ang pagtapos sa sala ug pag-antos diha-diha dayon. Makatuman ba kini niana nga tumong?

Si Satanas usa ka pinasidunggan nga anghel sa langit, usa sa mga lider sa langitnong mga panon. Wala nila makita ang makalilisang nga kinaiya sa sala. Sa tinuod lang, wala gyud nila makita si Satanas nga nagbuhat ug bisan unsang dakong kadaotan. Giakusahan lang niya ang Dios, ug giingon nga siya arbitraryo ug gahi. Kining mao nga akusasyon nagbutang sa Dios sa husay atubangan sa gawasnon nga mga hunahuna sa iyang mga binuhat. Tinuod ba kini o bakak? Kon gipapas sa Dios niadtong panahona ang mga panon sa dautan, sa wala pa tugoti ang dautan nga molambo ug mopadayag sa tinuod nga kinaiya niini, dili ba kadtong mga nahibilin moingon nga ang mga akusasyon ni Satanas matarong, ug nga ang Dios sa mao nga buhat nagpamatuod sa iyang kaugalingon nga sad-an? Apan kini, dili aron tapuson ang sala, kondili aron ipadayon ug padaghanon kini. Ang tumong sa Dios sa pagbuhat niana mapildi unta. Ang Dios maalamon kaayo alang niana.

Busa ang sala kinahanglan tugotan nga molambo hangtod nga ang tanang gawasnon ug intelihente nga mga binuhat sa Dios makakita nga ang sala mao ang kaguol ug nga ang pagkamatarong mao ang kalipay; ug mao kini ang hinungdan nganong ang Dios sa gugma miingon, “Dili ka magbuhat,” ug “Magbuhat ka.” Walay bisan unsa nga arbitraryo dinhi. Ang Dios gipasaylo. Ang iyang kalipay ug himaya mao ang labing taas nga posible nga kalipay sa tanan niyang mga binuhat. Ang sala, nga malampuson nga gipadayon ug gipatuman, nagpasabot sa pagpukan sa Gobyerno sa Dios, ang pagtangtang sa Dios mismo sa trono, ug ang pagkaguba sa iyang kalipay ug himaya; busa ang sala mao ang kaguol, ug dili kalipay. Ang sala nga unibersal ug walay katapusan mao ang sala nga unibersal ug walay katapusan nga kaguol. Busa, ang Dios gipasaylo, ug si Satanas nakonbiko/nakontiktar.

Kon ang sala molambo hangtod nga kini makita, nan ang Dios makahimo sa pagtapos sa sala, ug paglaglag sa dili matul-id nga makasasala, ug ang matag binuhat sa iyang uniberso mohiusa kaniya niining paghukom, ug mopahayag kaniya nga matarong. Mao kini ang hinungdan nganong ang mga matarong moapil uban kaniya sa paghukom. Sa ingon niini ang tibuok nga panagbangi matapos, ug ang kadaugan mahimong katapusan, aron nga “ang kasakit dili na mobangon sa ikaduhang higayon.”

Kining tanan mahitabo, apan ang hingpit nga kagawasan sa matag indibidwal nga hunahuna mapadayon sa tanan niini. Ug sa dihang ang mga natubos sa katapusan mobubo sa ilang walay hunong ug unibersal nga awit sa pagdayeg ug pagsimba, kana nga awit maggikan sa mga kalag nga gawasnon gikan sa sala, apan kinsa nagpabilin sa hingpit nga gahum sa pagpakasala—bulag,

mahunahunaon, intelihente nga mga binuhat, nga dili gayud makasala, tungod lang kay sila nakakat-on sa paghigugma sa pagkamatarong ug pagdumot sa daotan. Busa sila mahimong mga binuhat nga makahimo sa pagpasalamat sa usa ka Dios nga gugma, ug busa makahimo sa paghatag kaniya og gugma isip balos. Kini ang tumong sa Dios sa paglalang sa mga kalibutan, ug si Satanas ug ang sala dili makapildi niini, ni makawat kaniya sa iyang gipangandoy nga gugma. Ang paghulat sa katapusang hukom, nga gibubo sa katingalahang pagdayeg gikan sa gawasnon pa nga mga hunahuna ug kasingkasing sa tanang intelihente nga mga binuhat, mao, “Dako ug katingalahan ang imong mga buhat, Ginoong Dios nga Makagagahum; matarong ug tinuod ang imong mga dalan, ikaw Hari sa mga balaan.” Takus ang Ginoo nga naglalang, takus ang Kordero nga gipatay, sa pagdawat sa gahum, ug mga bahandi, ug kaalam, ug kusog, ug dungog, ug himaya, ug mga panalangin.

Dili lang kay dili mapildi ni Satanas ang plano sa Dios, apan dili gani niya kini mapalangan sulod sa usa ka tuig o usa ka adlaw. Sa dihang nakasala ang tawo, ang Dios miingon kaniya, sa tinuod lang, “Padaghanon ko pag-ayo ang imong kaliwat.” Ngano man nga gibuhat niya kini? Kon wala pa makasala ang tawo, sa usa ka tino nga panahon nga nahibal-an sa Dios, ang kalibutan unta mapuy-an sa mga matarong nga binuhat, nga nakapasar sa ilang panahon sa pagsulay, ug nakumpirma sa ilang pagka-imortal. Sa dihang nakasala ang tawo, iyang gipadaghan pag-ayo ang kaliwat, nga gikan sa daghang mga tawo nga matawo ug mamatay, siya, pinaagi ni Kristo, niining samang panahon magtigom niining samang gidaghanon nga “isipon kaniya alang sa usa ka kaliwatan.”

Nasayod siya sa adlaw ug sa oras, ug kon moabot na ang dispensasyon sa kahingpitan sa panahon, ang tanang butang matigom na diha kang Kristo, ug ang orihinal nga plano ug katuyoan sa Dios makompleto na. Ang uniberso mahibalo unya nga, kon si Satanas mao ang “gamhanan,” ang Dios mao ang labing gamhanan, ug busa walay gahum nga makalangan sa iyang mga plano.

Ang atong gagmay nga mga kinabuhi gipuy-an dinhi sa walog sa pagsulay ug kangitngit, ug ang panahon alang kanato daw taas; apan unsa man ang unom ka libo ka tuig kon itandi sa kahangturan? Miingon ang Ginoo: “Kay sa usa ka mubo nga panahon gibiyaan ko ikaw,” – daw, kon itandi sa umaabot nga natubos nga kahintang—“kay sa usa ka mubo nga panahon gibiyaan ko ikaw; apan uban sa dakong mga kalooy pagatigumon ko ikaw. Sa gamay nga kasuko gitagoan ko ang akong nawong gikan kanimo sa usa ka mubo nga panahon; apan uban sa walay katapusan nga mahigugmaong-kalolot, kaloy-an ko ikaw, miingon ang Ginoo nga imong Manunubos.”

Kon ang pipila ka milyon ka tuig nagamit na sa hingpit nga kalipay sa mga tinubos, ang mga nangaging butang dili na mahinumduman o mahinumduman. Dili nga adunay bisan unsang arbitraryong pagkawala sa panumduman, kay kana

maglakip sa pagkawala sa pagkatawo; apan walay landong sa nangaging kasubo nga magpabilin bisan sa makadiyot sa kalag. Ang mga tinubos nga dugay nang nagpuyo sa kinatumyan sa Beulah, kon molingi sila sa likod, motan-aw gikan sa usa ka bungtod ngadto sa usa ka bungtod, gikan sa paraiso nga nakuha ngadto sa paraiso nga nawala. Kon ang walog sa sala ug pag-antos, ang gamay nga gutlo sa iyang kasuko, mahunahunaan lamang, kini mao lamang nga ang atong karon nga kalipay madugangan pinaagi niini, ug ang atong gugma kaniya mapadako pinaagi sa katingalahang pagpadayag, pinaagi sa pagtubos, sa dakong kamatuoran nga ang Dios mao ang gugma.

19. Aduna bay Makab-ot nga Kaayohan?

“Ato ang panahon sa pagpugas, ang Dios lamang ang nakatan-aw sa katapusan sa gipugas; Labaw sa atong panan-aw, luya ug hanap, Ang panahon sa pag-ani natago uban kaniya.” -- Whittier

Atong nakita nganong naglungtad ang sala, ug nganong gitugotan kini nga maglungtad sa dugay nga panahon. Pinaagi sa misteryo sa Dios, ang misteryo sa kadautan gipatin-aw. Ang Leon sa tribo ni Juda nakita nga takus sa pag-abli sa libro ug sa pagtangtang sa mga selyo niini. Atong nakita usab kon giunsa pagtapos ang sala, ug ang himaya sa Dios ipadayag, aron ang tanang unod makakita niini nga magkauban. Usa pa ka pangutana ang nagpabilin niining puntoha: Aduna bay kaayohan ang Dios ug ang iyang mga binuhat isip resulta sa sala ug pagtubos? Kon makompleto na ang pagtubos, ang kalibutan ug ang uniberso mahisama ba sa kung asa kini unta kon wala pa ang sala? O aduna bay mas hingpit nga kaluwasan batok sa sala sa umaabot, usa ka mas taas, ug mas lawom, ug mas lapad nga kahibalo sa gugma sa Dios, ug busa usa ka mas dakong kalipay ug mas dakong kalinaw kay sa mahimo unta?³

³ Kon maghisgot kita bahin sa usa ka butang nga posible ug sa laing butang nga imposible sa Diyos, gusto natong sabton nga kini imposible kaniya lamang kutob sa atong tawhanong pagsabot kaniya, -- buot ipasabot, dili kini mahunahuna sa hunahuna sa tawo nga kini mahimo. Sa usa ka diwa, walay Imposible sa Diyos, apan sa laing diwa dili kini tinuod, kay ang Diyos molihok pinaagi sa iyang mga balaod, ug gipili niya nga limitahan ang iyang kaugalingon niining mga balaod. Buot niya nga ang tanang tawo maluwas, apan iyang gitukod ang uniberso aron ang gawasonon nga pagpili sa maayo gikinahanglan alang sa kaluwasan; busa dili niya mapugos ang mga tawo nga mahimong maayo. Dili niya maluwas ang mga tawo batok sa ilang kabubut-on, ni makontrolar niya ang ilang mga kabubut-on nga walay hinungdan. Wala kita hingpit nga nahibalo nga dili niya mahimo ang uniberso sa laing paagi, apan alang kanato dili kini mahunahuna; gawas pa, kon iyang mahimo ug busa malikayan ang risgo sa sala, ug nakaabot gihapon sa katapusan sa unibersal nga pagkamatarong ug kalipay, nganong wala niya kini buhata sa ingon nga paagi? Ang konklusyon mao nga ang paagi nga iyang gibuhata mao ang labing maayo ug bugtong maayong paagi. Mao usab kini ang tinuod sa iyang pagpahimulos sa sala aron ipadayag ang iyang gugma ug kalooy ug grasya, aron ibayaw ang mga tawo ngadto sa mas taas nga posible

Atong makita ang balaod sa pag-antos nga nagaagos niining kalibutana. Kanang pag-antos dili walay pulos; kini gitugotan alang sa kaayohan sa uban. Ang bulak mamatay aron ang bunga mamunga. Ang bagyo nga makaguba sa kinabuhi ug kabtangan sa usa ka tawo, makapapahawa sa malaria, makaguba sa delikado nga mga kagaw, ug makapuno sa hangin sa bag-ong gahum nga nagahatag ug kinabuhi, sa ingon nagpanalangin sa liboan, aron nga pinaagi sa pagkawala sa pipila ka kinabuhi ug kalipay daghang kinabuhi ug kalipay ang naangkon.

Halos tanang kamatuoran nga nagpanalangin sa kalibutan adunay mga martir. Ang pipila nag-antos ug namatay; ang daghan nakabaton og bag-ong kinabuhi ug kalipay pinaagi niini. Aron ang bag-ong kahoy motubo ug magpanalangin sa yuta sa iyang katahum ug landong ug lamian nga bunga, ang liso kinahanglan mamatay. Sa tanang bahin ang misteryo niining kamatayon diin ang kinabuhi nagagikan gipadayag. Kini ba usa ka balaod niining kalibutana nga yano? O kini ba sa usa ka diwa unibersal? Kini ba magamit lamang sa pipila ka hilit nga mga kaso sa pag-antos ug kamatayon? O kini ba naglakip sa tanang pag-antos ug tanang kamatayon? Ang plano ba sa Dios hingpit ug halapad kaayo nga wala magbilin ug posible nga lugar alang sa tinuod nga kapildihan, apan aron ang tanan mahimong mas dako nga ganansya?

Atong nakita nga si Satanas dili makapildi, ni makalangan, sa hingpit nga katumanan sa plano ug katuyoan sa Dios. Mangahas ba kita sa pagpangutana, Posible ba nga siya kabahin lamang sa plano? – dili nga ang Dios nagtinguha nga si Satanas o bisan kinsa makasala, labi na nga dili niya siya gipugos sa pagbuhat niini.

Gihimo sa Dios nga gawasnon ang mga lumulupyo sa tanang kalibutan, ug nagtrabaho uban kanila pinaagi lamang sa ilang kagawasan sa pagbuot. Apan pinaagi sa paghimo kanila nga gawasnon, giatubang niya ang risgo sa sala. Gihimo kini sa tanang dili maihap nga minilyon nga mga kalibutan nga iyang gibuhat ug gipuy-an. Ang padayon nga risgo nagpasabot sa usa ka katapusang kasiguroan. Katuyoan ba sa Dios, sa dihang miabot ang sala, nga gamiton kini aron mahimo kining mag-alagad sa mas taas nga pagkabalaan ug mas dako

nga kalipay. Dili mahunahuna sa hunahuna sa tawo nga ang parehas nga kahibalo sa Dios ug ang parehas nga kalipay maabot sa bisan unsang laing paagi. Kon mahimo nila, nganong wala kini gibuhat sa Dios sa ingon nga paagi, ug aron makab-ot kini nga katuyoan nga wala'y sala o ang peligro sa pagsulod sa sala sa iyang uniberso? Wala gyud gipugos o gilimbongan sa Dios ang bisan kinsa sa pagpakasala, apan siya nahibalo sa tanan. Nahibal-an niya nga ang uban makasala, ug gilatid ang iyang plano sumala niana, nga gipahimuslan ang sala aron ipadayag ang iyang labing dako nga gugma, ug aron madala ang iyang mga binuhat ngadto sa labing taas nga kalipay. Makatarunganon ang pagtuo nga kung ang katapusan maabot na, ang mga tinubos makakita nga kini naabot na sa labing maayo nga paagi.

nga posible nga kalipay alang sa tanan niyang mga binuhat? Mahimo ba nga ang kinatibuk-ang kalipay madugangan imbes nga mokunhod sa kinatibuk-ang pag-antos? Kini mahisama sa usa ka makagagahum sa tanan, nahibalo sa tanan nga Dios, -- usa ka Dios nga nag-ingon nga siya mao ang gugma. Posible ba nga ang plano sa Dios lapad kaayo nga maglakip sa tanan nga uban pang mga plano, aron bisan si Satanas, uban sa tanan niyang masukihon nga mga laraw, mahulog isip kabahin sa dako nga harmonious nga tibuk nga nagbayaw sa uniberso ngadto sa usa ka hingpit nga katumanan sa sulundon sa gugma? Maayo na lang, dili kita pasagdan nga mangagpas niini nga pangutana. Si Pablo miingon, "Ang tanan nga mga butang magtinabangay alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios." Niining koneksyona gayud siya naghigot mahitungod sa kasakitan, ug paglutos, ug gutom, ug kahuboan, ug katalagman, ug espada—sa laktod nga pagkasulti, sa pag-antos ug sa tanang resulta sa sala.

Wala siya moingon nga kining tanan nga mga butang maayo. Kini mga resulta sa sala, ug ang sala daotan, busa kining tanan daotan. Gidumtan kini sa Dios labaw pa kanato, tungod kay gihigugma niya ang tanan niyang mga binuhat labaw pa kanato. Kon matuman ang sulundon sa Dios, walay dapit sa iyang uniberso alang sa usa ka pagsakit sa kasakit o usa ka pag-agulo sa kaguol. Kining tanan molabay na unya, kay kini daotan. Apan ang giingon sa teksto mao nga kining tanan magtinabangay alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios. Matikdi kon unsa kalapad kini nga pahayag—"tanang mga butang." Naglakip kini sa tanang pag-antos ingon man sa tanang kalipay. Naglakip kini sa tanang resulta sa sala. "ngadto niadtong nahigugma sa Dios" naglakip dili lamang sa matag matarong nga anak nga lalaki ug babaye ni Adan, apan sa matag matarong, intelihente nga binuhat, sa matag usa sa tanang panon nga mopuyo sa uniberso kon makompleto na ang pagtubos.

Klaro nga kon kini tinuod sa kinabuhi sa matag matarong nga indibidwal, kini tinuod usab sa kinatibuk-ang kinabuhi sa tanang matarong nga kinabuhi. Kon ang matag usa ka kasinatian sa pag-antos magtinabangay alang sa kaayohan sa kinabuhi sa matag usa nga nahigugma sa Dios, nan ang tanang pag-antos magtinabangay alang sa kaayohan sa tanan nga nahigugma sa Dios. Apan ang tanang pag-antos resulta sa sala, busa, sa pila ka paagi, ang Dios mohimo sa paglungtad sa sala nga magsilbi sa mas taas nga kaayohan sa tanan nga nahigugma kaniya, nga mao, sa tanan nga mopuyo sa iyang uniberso human makompleto ang pagtubos. Niining kinabuhi sa pagsulay ug pag-antos, ang labing taas nga posible nga kalipay nga madala sa Kristiyanismo ngadto sa indibidwal moabut pinaagi sa lig-on nga pagtuo niini nga kamatuoran; busa ang labing taas nga posible nga panghunahuna ug ang labing dako nga posible

nga kaamgohan sa gugma sa Dios moabut sa uniberso sa mas lapad nga pagtuo niini nga kamatuoran alang sa tanan.

Ang uban tingali moingon, Unsaon man pagkahitabo niining mga butanga? Nasabtan man nato kini o dili, kinahanglan natong tuohan kini kon motuo kita sa pulong sa Dios. Kini atong nahibaloan, nga ang hingpit nga kalipay moabut lamang pinaagi sa kahingpitan sa kinaiya, ug sa pila ka diwa bisan si Jesus gihimong hingpit pinaagi sa pag-antos. Ang tanan niyang pag-antos resulta sa sala, bisan dili sa iyang kaugalingong sala. Bisana si Jesus pagabayawon ngadto sa mas taas nga kalipay ug mas dako nga dungog kay sa mahimo unta alang kaniya kon wala pa ang sala. Pinaagi sa iyang pag-antos ug pagpaubos aron matubos ang kalibutan, siya pagabayawon pag-ayo, ug hatagan ug ngalan nga labaw sa tanang ngalan, “aron sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod moluhod, sa mga butang sa langit, ug sa mga butang sa yuta, ug sa mga butang sa ilalom sa yuta; ug nga ang tanang dila magasugid nga si Jesu-Cristo mao ang Ginoo, alang sa himaya sa Dios nga Amahan.” Si Isaias miingon, “Makita niya ang kasakit sa iyang kalag, ug matagbaw siya.” Kini tinuod dili lamang kang Kristo, apan sa tanang mga Kristohanon. Uban kang David kita matagbaw kon kita mahigmata sa iyang dagway. Atong makita nga ang kasubo ug pag-antos nga atong naagian dinhi nakapahimo kanato nga makahimo sa mas taas nga kalipay sa tibuok kahangturan.

Giingon nga ang atong kajibalo naglangkob lamang sa pag-ila sa pagkaparehas ug kalainan. Kini sigurado. Kon ang tanang butang parehas og lami, ang ideya sa katam-is ug kaaslom dili unta maglungtad; kon ang tanang butang parehas og kolor, ang ideya sa kolor imposible. Kon adunay gikan sa laing kalibutan diin adunay lami ug kolor, ug mosulti kanato niining mga butanga, bisan pa niana aduna kitay gamay ra nga ideya niini. Busa ang tawo pinaagi sa sala wala lamang makaila sa dautan, apan nakaila usab sa "maayo ug dautan." Ang mga lumulupyo sa ubang mga kalibutan mahimong mas daghan og nahibaloan bahin kanato kaysa kanato bahin kanila. Ang mga anghel mao ang ilang mga magtutudlo sama nga sila atoa sa wala pa ang pagkahulog, ug mahimo pa gani silang adunay pribilehiyo ug gahum sa pagbisita niining kalibutana uban sa mga anghel. Sigurado, ang tibuok nga rekord sa sala ug sa pagtubos gikan sa sala maablihan alang sa ilang pagsusi.

Ang tanang kasakit nga miresulta gikan sa sala usa ka pagpadayag nianang kaalam ug gugma nga nag-ingon, “Dili ka magbuhat.” Pinaagi sa gamhanang kalainan sa sala ug pagkamatarung—ang misteryo sa kadautan, nga mao ang misteryo sa pagbayaw sa kaugalingon, nga nagatultol paubos ngadto sa walay kinutuban nga pagkaubos; ug ang misteryo sa Dios, nga mao ang misteryo sa diosnon nga pagpaubos, nga nagabayaw sa tawo ngadto sa pagkaparehas sa

mga anghel, ug nagabayaw bisan kang Kristo sa iyang kaugalingon ngadto sa mas taas nga dungog ug kalipay—pinaagi niining gamhanang kalainan nga gibuklad sa atubangan sa uniberso nga ang tanang mga binuhat nga may salabutan mahibalo sa maayo ug dautan, sa paghigugma sa pagkamatarung ug pagdumot sa kadautan, nga ang katalagman sa sala mawala na gayud.

Unsa may nahibaloan unta sa mga binuhat sa Dios mahitungod sa iyang gugma kon dili pa tungod sa sala ug pagtubos? Makita unta nila ang iyang gugma nga gipadayag sa iyang buhat, apan unsa man kini sa mas taas nga gugma nga gipadayag pinaagi sa pagtubos? Kini usa ka gugma nga gitinguha sa mga anghel nga tan-awon—usa ka gugma nga bisan sila wala makasabot. Kon bisan karon makabiya kita niining kalibutan sa sala ug pag-antos, ug, sa mga anghel nga sa atubangan sa trono kanunay nga naligo sa hingpit nga kahayag sa balaan nga gugma, mangutana kon unsa ang ilang gihunahuna nga nagpadayag sa gugma sa Dios, sila motubag, “Gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak.” Bisan sila, uban sa tanang binuhat sa Dios, mas mahibalo sa iyang gugma kay sa ilang mahibaloan kon dili pa tungod sa sala ug pagtubos gikan sa sala; ug kon mas mahibalo sila niana nga gugma, sila mas luwas ug mas sigurado niana nga gugma, ug busa mahibalo sa mas lawom nga kalipay.

Ang grasya usa ka pabor nga dili angay. Unsa may nahibaloan unta sa mga anak sa Dios bahin sa iyang grasya kon ang tanan takos sa iyang pabor? Ang kalooy usa pa ka hiyas sa Dios. Siya miingon nga ang iyang kalooy gikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan. Ang kalooy mao ang kinaiya sa pagtratar sa usa ka nakasala nga mas maayo kay sa iyang angay. Pananglit wala pay nakasala sa uniberso sa Dios; unsa may nahibaloan unta sa iyang mga anak bahin sa iyang walay kinutuban nga kalooy? Ang tibuok plano sa pagtubos mao ang labing katingalahang pagpakita nga mahunahunaan sa iyang grasya ug kalooy. Apan ang grasya ug kalooy managlahi lamang nga mga ngalan alang sa, o, hinoon, managlahi nga mga pagpakita sa, gugma. Busa kini usa lamang ka laing paagi sa pagpakita nga pinaagi sa sala ug pagtubos ang Dios mohimo ug mas bug-os nga pagpadayag sa iyang gugma kay sa mahimo unta kon wala pa ang sala.

Apan ang pagkakita sa Dios nga gipadayag, ang pag-ila kaniya, mao ang kinabuhing walay katapusan; ug ang kinabuhing walay katapusan mao ang kalipay nga walay katapusan. Busa ang gamay nga kasakit sa pipila, niining mubo nga "panahon," magpahinabo sa mas dakong kalipay sa daghan sa kahangturan. Pagkatalagsaon nga si Pablo miingon, "Ang among magaan nga kasakit, nga sa makadiyot lamang, nagabuhat alang kanamo ug labi ka labaw ug walay katapusan nga gibug-aton sa himaya”!

Ang ikaupat ug ikalima nga mga kapitulo sa Pinadayag natapos uban sa usa ka dakong pagdayeg. Ang sa ikaupat nga kapitulo hingpit nga gibase sa paglalang, ang sa ikalima, sa pagtubos. Itandi ang duha. Ang ikaupat nga kapitulo nag-ingon: “Takos ka, O Ginoo, sa pagdawat sa *himaya* ug *dungog* ug *gahum*; kay ikaw ang nagbuhat sa tanang mga butang, ug tungod sa imong kabubut-on sila nangahimo ug nangahimo.”

Ang ikalima nga kapitulo nag-ingon: “Ang Kordero nga gipatay takus sa pagdawat sa *gahum*, ug *mga bahandi*, ug *kaalam*, ug *kusog*, ug *dungog*, ug *himaya*, ug *panalangin*. Ug ang tanang binuhat nga anaa sa langit ug sa yuta, ug sa ilalom sa yuta ug sa dagat, ug ang tanan nga anaa kanila, nadungog ko nga nag-ingon, Ang panalangin, ug dungog, ug himaya, ug gahum, alang kaniya nga nagalingkod sa trono, ug alang sa Kordero hangtud sa kahangturan.”

Ang sobra nga pagdayeg ug malipayong pagsimba sa katapusan labaw sa una mao ang ganansya ngadto sa Dios ug sa iyang mga binuhat pinaagi sa sala ug pagtubos. Si Pablo miingon nga iyang giwali ang dili matugkad nga mga bahandi ni Kristo “aron ipakita sa tanang mga tawo kon unsa ang panag-ambit sa misteryo, nga sukad sa sinugdan sa kalibutan natago diha sa Dios, nga naglalang sa tanang mga butang pinaagi kang Jesu-Cristo; aron nga karon ipahibalo sa simbahan ngadto sa mga punoan ug mga gahum sa langitnong mga dapit ang nagkalainlaing kaalam sa Dios.” Ug ang kaalam sa Dios mao ang kaalam nianang gugma nga nag-ingon, “Dili ka magbuhat” ug “Magbuhat ka.” Ang ubang mga hubad naghatag imbes nga “*mga langitnong dapit*,” mga *langitnong dapit*, o mga langitnong kalibutan.

Kinsa ang adunay labing halangdon nga kinaiya dinhi? Siya nga gipasuso sa kasayon ug kaluho, nga wala mahibalo sa pagsulay, o siya nga nakalahutay sa kalisud ug pakigbisog, ug nakadaog kanilang tanan? Kinsa ang makahimo sa labing maayong magtutudlo? Ngano nga ang simbahan ni Kristo, kadtong nakalahutay sa dakong kasakitan, ug kinsa nakadaog sa iyang gahum—nganong dili sila gamiton niya aron pagsugod sa mga lumulupyo sa ubang mga kalibutan, nga wala matandog sa sala, ngadto sa mas lawom nga mga misteryo sa iyang gugma ug pagkabalaan? Ug mao kana ang ilang buhaton, kay giingon nga sila mahimong mga hari ug mga pari sa Dios, ug si Pablo diha-diha dayon mipadayon sa pagsulti mahitungod nianang gugma nga molabaw sa kahibalo, ug sa mga kamatuoran nga ngadto sa Dios ang himaya diha sa simbahan pinaagi ni Kristo Jesus, sa tanang katuigan, kalibutan nga walay katapusan.

Busa makita nga si Satanas nalimbongan ug gilupigan sa Dios sa tanang punto. Ang tanan niyang pagplano ug laraw sa pagpildi sa katuyoan sa Dios sa

gugma usa lamang ka bahin sa mas dako nga plano sa Dios diin ang sulundon sa gugma matuman ug marealisar. Ang kamatayon ni Jesus mao ang buhat sa yawa, ang pinakadako nga pagpakita sa sala. Naghunahuna si Satanas sa ingon nga babagan ang plano ug katuyoan sa Dios, apan si Pablo nag-ingon bahin sa maong kamatayon nga si Jesus midaog batok sa mga punoan ug mga gahum, pinaagi niini gipakita kini sa dayag. Kini ang mga punoan ug mga gahum sa dautan, uban ni Satanas sa ilang pangulo. Busa ang gihunahuna ni Satanas nga iyang pinakadako nga kadaugan mao gyud ang pinakadako nga kadaugan sa Dios batok kaniya—usa ka kadaugan nga sa katapusan maglaglag kaniya ug sa iyaha, ug maghiusa sa uniberso ubos sa malumo ug mahigugmaong pagmando ni Prinsipe Emanuel. Busa mao kini nga ang Dios naghimo sa kasuko sa tawo, ug sa mga yawa usab, nga modayeg kaniya, ug ang nahabilin sa kasuko—ang tanan nga dili niya mahimo nga molihok alang sa kaayohan—iyang pugngan.

Mao kini kanunay sa atong mga kinabuhi. Ang takna sa labing dakong tentasyon ug kangitngit mahimong, pinaagi kaniya, ang takna sa labing dakong kadaugan. Gikan sa walog sa landong sa kamatayon kita makabangon ngadto sa usa ka bag-ong kinabuhi ug usa ka bag-ong kalipay, kay ang tanang mga butang magtinabangay alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios, ug ang paghigugma sa Dios mao ang pagkahibalo nga ang Dios mao ang gugma.

20. Ang Pagsira sa Panahon sa Probasyon

“Maayo ang Ginoo; ang iyang kaluoy walay kataposan,
ug ang iyang kamatuoran nagapadayon sa tanang kaliwatan.” – Awit 100:5

Kanunay natong madungog ang ekspresyon nga, “samtang ang kalooy molungtad,” o, “hangtod nga ang kalooy matapos.” Kini nga mga ekspresyon dili lamang dili kasulatanhon sa ilang kaugalingon, apan ang ideya nga dala niini lahi sa tibuok Biblia, ug hingpit nga supak sa kinaiya sa Dios. Ang hunahuna nga kasagaran nagpahipi kanila mao kini: Ang Dios maloloy-on karon, apan moabot ang panahon nga mohunong siya sa pagkamaloloy-on. Gidawat sa Dios ang paghinulsol karon, apan moabot ang panahon nga ang mga tawo mahimong maghinulsol nga dili na gyud ingon ka sinsero, apan ulahi na ang tanan, dili na dawaton sa Dios ang ilang paghinulsol. Gihigugma sa Dios ang makasasala karon, apan moabot ang panahon nga kana nga gugma mahimong naglamoy nga kasuko ug walay pugong nga kapungot.

Walay mas hingpit nga sayop kay sa maong mga ideya. Apan moingon ang usa, Wala ka ba motuo, dili ba ang Bibliya klaro nga nagtudlo, nga adunay butang nga sama sa pagsira sa probasyon? Motubag kami, sigurado gyud. Ug dili ba ang makasasala nga tawo magpadayon sa lahi nga relasyon sa Dios kaniadto kaysa karon? Kon dili siya maluwas sa dili pa kana nga panahon, dili ba ang iyang kaluwasan imposible? Motubag usab kami, Oo, sa duha niini nga mga pangutana. Nan, asa man ang sayop niining mga ekspresyon? **Diha sa ideya nga nagaagi kanilang tanan nga ang Dios nagausab, ug nga kini mao ang pagkausab sa iyang mga pagbati ngadto sa makasasala nga tawo nga magdala sa pagsira sa kaluwasan.**

Adunay kausaban nga mahitabo, nga magdala nianang makalilisang nga takna diin ang kapalaran sa tanang mga tawo matino na nga dili mausab, diin siya nga mahugaw magpabilin nga mahugaw; apan kana nga kausaban anaa lamang sa tawo, dili sa Dios.

Ang pulong mismo nga "Dios" nagpasabut nga maayo. Ang salmista nag-ingon, "Gikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan, ikaw ang Dios." Kana mao, gikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan ikaw ang labing gamhanan, ang nagamando, ang nagasakop sa tanan ug dili mausab nga Maayo. Nag-ingon ang Ginoo: "Dili ako mausab;" uban kanako "walay pagkausab-usab, ni landong sa pagkabalhin." "Si Jesu-Cristo mao gihapon kagahapon, karon, ug hangtod sa kahangturan." Siya mismo ang "Amahan nga Walay Katapusan" sa tanang binuhat; siya nagpuyo sa kahangturan. Kay nahibalo sa tanang umaabot, uban sa makalilisang nga kinapungkayan sa sala ug pagrebelde, ingon man sa tanang nangagi, uban sa kasaysayan sa balik-balik ug kanunay nga paglatagaw gikan kaniya, siya dili matugaw o matingala sa kasuko sa bisan unsang kalit nga pag-uswag sa sala. Bisan unsa pa kini ka katingalahan, uban sa tibuk ngitngit nga kamatuoran sa sala, nangagi ug umaabot, nga gibuklad sa iyang atubangan, gihigugma gihapon niya kita uban sa usa ka "walay katapusan nga gugma," ug uban sa mahigugmaong-kalolot kanunay siyang naningkamot sa pagdani/pagdasig kanato ngadto kaniya. Si David miingon, "Ang Ginoo maayo; ang iyang kalooy walay katapusan, ug ang iyang kamatuoran molungtad sa tanang kaliwatan."

Kining tanan igo na aron ipakita nga bisan unsa nga pagbag-o ang anaa sa pagsira sa probasyon, kana nga pagbag-o wala sa Dios, kondili sa tawo. "Wala ko kamo biyaan, nagaingon ang Ginoo, apan gibiyaan ninyo ako."

Ang Dios gugma; siya walay katapusan nga gugma. Wala gayud Siya mobiya ug dili gayud mobiya kang bisan kinsa; apan ang mga tawo mobiya kaniya, ang Tuburan sa buhing tubig, ug unya magkutkot alang sa ilang kaugalingon og mga tangke, mga tangke nga liki, nga dili makakupot og tubig. Ang

kalibutan sa katapusan hingpit nga mobiya sa Dios, ug itugyan ang ilang kaugalingon sa hingpit ngadto sa katapusang dakong limbong sa sayop. Kini ang pagsira sa probasyon o panahon. Ang pagtuon sa pagsira sa probasyon mao ang pagtuon sa dili mapasaylo nga sala.

Si Jesukristo, mao ang walay kinutuban nga gugma, ug pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios, nag-ayo sa mga sakit, nagpasaylo sa mga sala, ug naghingilin sa mga yawa. Adunay mga kinsa, nagtan-aw, miangkon nga wala gayuy tawo nga namulong sa ingon nga mga pulong o nagbuhat sa ingon nga mga buhat; ug bisan pa niana sila nabutaan ug nagpatig-a sa sala nga sila napakyas sa pag-ila tali sa kinalabwang Espiritu sa maayo ug sa kinalabwang espiritu sa dautan. Sila miingon, “Siya naghingilin sa mga yawa pinaagi kang Beelzebub, ang prinsipe sa mga yawa.” Si Jesus miingon nga kini nga sala dili mapasaylo kanila, bisan niini nga kalibutan o sa kalibutan nga moabut. Ngano man kini? Tungod ba kay dako kaayo ang sala ug nakapasuko kini pag-ayo sa Ginoo nga dili na niya kini mabuntog? Kini mao ang paghimo sa Dios nga hingpit nga sama kanato, nga labaw pa, ug labaw nga masuk-anon, ug labaw nga makalahutay sa iyang kapungot. Siya nagsugo kanato sa pagpasaylo sa usa nga naghinulsol nga walay kinutuban, ug dili ba usab niya kana buhaton? Iyang gikondenar ang pagpugong sa kasuko dinhi kanato, ug gihuptan ba niya ang pagdumot sa iyang kaugalingon? Mao kini ang iyang pagpangayo kanato nga mahimong balaan kay siya dili. Miingon si Whittier:

“Ang sayop nga nagsakit sa akong kalag sa ubos
Dili ako mangahas sa paglingkod sa trono sa itaas.”

Siguradong adunay laing rason nganong dili mapasaylo ang maong sala. Gihimo sa Dios ang mga tawo nga gawasnon sa pagpili tali sa husto ug sa sayop. Kon gipili pa nila ang husto ug nagpadayon niana nga paagi, pinaagi sa balaod sa panulondon ug sa balaod sa impluwensya sa palibot, ang gahum sa maayo batok kanila dali ra unta nga molig-on, ug ang gahum sa dautan mohuyang, nga ang peligro sa pagpakasala mawala na. Apan gipili sa mga tawo ang dautan ug nagpadayon niini, sa ingon gibaliktad nila ang mga mapuslanong balaod batok sa ilang kaugalingon. Pinaagi sa paglihok niadtong mao gihapong mga balaod, ang gahum sa maayo batok kanato nahimong huyang, ug ang gahum sa sala molig-on, nga ang mga tawo natawo nga mga ulipon sa sala.

Gihatag sa Dios kanato ang iyang espiritu aron ibalik kini nga kagawasan nga nawala tungod sa sala. Tungod kay ang Espiritu sa Ginoo anaa kang Jesus nga mianhi siya aron sa pagmantala sa kagawasan sa mga binilanggo. Si Jesus miingon, “Walay tawo nga makaari kanako, gawas kon ang Amahan nga nagpadala kanako modani kaniya;” ug usab, “Walay tawo nga makaari kanako

gawas kon kini gihatag kaniya sa akong Amahan.” Dili nga ang Dios modani sa pipila ug dili modani sa uban, ug busa himoon ang kaluwasan nga posible lamang sa pipila nga gipaboran; kay ang mao gihapon nga Jesus miingon, “Ako, kon ako ipataas gikan sa yuta, modani sa tanang tawo ngari kanako,” – dili ko sila pugson sa pagduol, apan modani kanila, aron mahimo silang moduol—aron ibalik ang kagawasan nga nawala tungod sa sala.

Ang espiritu sa Dios dili unta makig-uban sa mga tawo kon dili pa tungod sa plano sa pagtubos, nga nasentro kang Kristo; apan karon pinaagi kaniya ang tanang tawo gibuhian. Siya ang Kahayag nga nagdan-ag sa matag tawo nga moanhi sa kalibutan. Kadtong Espiritu moabut kanato diin man kita karon, ginahatagan ug pagtagad ang tanang kahimtang sa atong pagkahimugso, sa panulondon, ug sa palibot nga atong gipuy-an. Pinaagi niini ang balanse sa hunahuna mapasig-uli, aron nga "bisan kinsa nga buot moabut." Kini maghatag sa tawo og ikaduhang higayon; apan kon ang tawo mosukol sa Espiritu, ug mopili pag-usab sa dautan, iyang himoon pag-usab ang iyang kaugalingon nga ulipon. Ang sala, nga magpadayon, mopatig-a sa kasingkasing batok sa impluwensya sa Espiritu sa Dios, ug mopalig-on sa gahum sa dautan batok kanato, hangtud nga moabot ang usa ka punto diin kini hingpit nga sigurado nga dili na kita motalikod ug maghinulsol. Sa matag higayon nga ang bisan kinsa nga tawo mahimong gahi ug nabuta sa sala nga dili na makaila tali sa mga buhat sa Espiritu sa Dios ug sa mga buhat ni Satanas, kana nga punto naabot na niya ug ang pagsulay sa tawo natapos na. Mao kini ang hinungdan nga ang sala batok sa Espiritu Santo dili mapasaylo.

Ang Dios dili gayud makapasaylo sa bisan unsang sala hangtud nga kini pagahinulsolan. Ang kaayo sa Dios nga gipakita pinaagi sa iyang espiritu mao ang magdala kanato ngadto sa paghinulsol. Apan unsaon man sa maong Espiritu paggiya sa usa ka tawo ngadto sa paghinulsol ngadto sa Dios kon iyang gipasangil ang paglihok sa espiritu diha sa iyang kaugalingong kasingkasing ngadto sa yawa ug dili sa Dios? Klaro nga dili kini mahimo. Ang kaluwasan sa tawo sirado na. Ang Dios mao gihapon; ang iyang kalooy ug gugma ug malumong kaluoy wala mausab; apan ang tawo, pinaagi sa pagpadayon sa sala, nagputol sa iyang kaugalingon gikan sa Dios, ug nagbutang sa iyang kaugalingon gawas sa plano sa pagtubos. Ang sala dili mapasaylo tungod kay kini dili mahinulsolan.

Mao kini ang makalilisang nga peligro sa sala. Ang matag silaw sa kahayag nga gisuklan, ang matag tinuyo nga sala nga nahimo, nagdala sa tawo nga mas duol sa punto diin ang sulog kusog kaayo ug ang kusog hinay kaayo nga wala nay pagbalik. Dili kita makasulti, apan ang Dios nasayod, kung asa makaabot

ang bisan kinsang tawo niining puntoha; ug kung makaabot na siya, ang iyang probasyon matapos na.

Karon unsa ang pagsira sa probasyon alang sa kalibutan? Kini sigurado, dili kini ang utlanan sa gugma sa Dios alang sa kalibutan. Ang Dios adunay dakong kamatuoran alang sa mga lumulupyo sa yuta. Ang walay katapusan nga ebanghelyo sa iyang kahingpitan kinahanglan igawali ngadto sa matag nasud, kaliwatan, pinulongan, ug katawhan. Ang mensahe usa ka timaan; kini nagtimaan niadtong mga dili motuman, o nagsilyo kanila alang sa "mananap." (Basaha ang ika-trese ug ika-napulo ug upat nga mga kapitulo sa Pinadayag.)

Unsay buot ipasabot niini? Kini lang: Ang uban modawat sa kahayag matag silaw, sumala sa gihatag sa Dios. Hinay-hinay silang gigiyahan hangtod nga sila mabalaan pinaagi sa kamatuoran. Ang matag lakang naghimo sa ilang mga kasingkasing nga mas malumo ug mas daling matandog, ug nagbutang kanila nga mas hingpit ubos sa kontrol sa gahum sa Dios, hangtod nga sa katapusan wala nay limbong nga makaplagan sa ilang baba, ug sila mosunod sa Kordero bisan asa siya moadto. Ang balaod sa Dios gipatik sa iyang espiritu sa ilang mga kasingkasing, ug sila gimarkahan sa atubangan sa yuta ug langit isip iyaha. Ang uban nagsalikway sa kahayag nga daw moabot hangtod nga ang kahayag sa sulod nila mahimong kangitngit. Ang ilang kasingkasing nagkagahi ug nagkagahi, ug ang ilang espirituhanong panan-aw mingitngit. Ang Dios nagtrabaho uban ang dakong gahum; ang mensahe nagpadayon uban ang "kusog nga singgit." Si Satanag nagtrabaho usab uban ang tanang limbong sa pagkadili-matarong niadtong mga nangamatay.

Sa kinabuhi sa matag tawo moabot ang panahon nga kinahanglan siyang mohimo sa iyang katapusang pagpili tali sa husto ug sayop. Kon mopili siya sa sayop, iyang gidawat ang buhat ni Satanag isip dakong gahum sa Dios, ug gisalikway ang buhat sa Espiritu sa Dios isip buhat ni Satanag. Kon buhaton niya kini sa katapusan, nakahimo siya sa dili mahinulsolan, ug busa sa dili mapasaylo nga sala. Dili niya kini tanan buhaton sa usa ka higayon, apan hinay-hinay. Sa pagsukol sa kahayag, ang iyang kasingkasing mogahi, ug siya gidala ngadto niining katapusang baroganan; ug sa dihang makaabot na kini nga dapit ug maangkon na kini nga baroganan, ang panahon sa pagsulay sa tawo natapos na. Siya gimarkahan, o giselyohan, alang sa "mananap," o Satanag.

Ang mensahe nagpadayon uban ang nagkadako nga gahum. Ang mga tawo nagpadayon sa pagsukol niini. Ang lain mibarog sa iyang katapusang baroganan, unya ang lain, ang lain ug ang lain; ang panahon moabut nga ang matag tawo nga wala modawat sa kamatuoran ug wala maselyohan alang sa Dios sa katapusan misalikway niini, ug gipasangil ang tanan nga gahum niini

kang Satanas. Silang tanan nakahimo sa sala nga dili mapasaylo, tungod kay kini nagbutang sa tawo nga dili maabot sa espiritu nga modala ngadto sa paghinulsol. Kung makaabot na kini nga punto, wala nay rason nga magpadayon pa ang buhat. Ang makalilisang nga tingog sa Dios madungog nga nagpahibalo sa solemne nga kamatuoran nga ang tanan nga mga tawo nakahimo na sa ilang katapusang pagpili, ug nga siya nga mahugaw magpabilin nga mahugaw.

Dili kini ang Dios nga nag-ingon, Ako nausab na, apan ang Dios ang nag-ingon sa makasasalang tawo, ikaw nausab na. Dili kini ang Dios nga nag-ingon, Dili na Ako modawat ug paghinulsol ug mopasaylo pa ug mga sala, apan ang Dios ang nag-ingon, Ang tawo dili na maghinulsol ug busa dili na Ako motugot nga mopasaylo pa ug mga sala.

Kon ang pag-alagad sa langitnong santuwaryo matapos na ug ang pultahan sa templo sirado na, dili nga ang Dios gikapoy na sa paghatag sa pasaylo ug kalooy, kondili nga wala nay mga mangayo sa pasaylo ug kalooy. Ang Dios mao ra; ang iyang kalooy molungtad sa kahangturang; ang iyang gugma walay kinutuban ug walay katapusan. Sa dihang si Jesus miingon sa mga Judio, “O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga propeta, ug nagabato sa mga gipadala kanimo; makapila nga gipangandoy ko nga tigumon ang imong mga anak, sama sa usa ka himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, ug wala kamo mobuot!” “Kon nahibal-an mo pa, bisan ikaw, bisan niining imong adlaw, ang mga butang nga iya sa imong kalinaw! Apan karon kini natago gikan sa imong mga mata,” – Mao kana ang pagsira sa probasyon o panahon sa grasya sa mga Judio isip usa ka nasud. Ang mga saad sa nasud nga gihimo sa Dios ug gikondisyon sa ilang pagkamasinugtanon karon nawala na sa ilang pagkupot hangtod sa hangtod. Sama nga ang pagkaguba sa Jerusalem naghulagway sa katapusang pagkaguba, mao usab kini ang naghulagway sa katapusang pagsira sa probasyon o panahon.

Apan kining mga pulonga wala maggikan sa usa ka masuk-anon ug mapanimaslon nga Dios; kini gikan sa dakong kasingkasing sa malumo, maloloy-on, nangandoy, apan gibaayan nga gugma. Si Jesus naghilak. Kini ang Dios, kay ang Dios mao ang gugma. “Ingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoong Dios, wala akoy kalipay sa kamatayon sa dautan; kondili nga ang dautan motalikod gikan sa iyang dalan ug mabuhi; talikod kamo, talikod kamo gikan sa inyong dautang mga dalan; kay ngano man nga mamatay kamo?” Walay tawo nga tinuod nga maghinulsol ug ang Dios dili modawat kaniya. Kon siya modumili sa pagdawat sa mahinulsulon nga makasasala, iyang ilimud ang iyang kaugalingon.

Ang uban tingali maghunahuna sa tudling sa Amos diin kini naghisgot bahin sa kagutom sa pulong sa Ginoo, ug nag-ingon nga sila maglatagaw gikan sa dagat ngadto sa dagat aron mangita sa pulong sa Ginoo, ug dili kini makit-an. Tinuod nga kini nagtumong nianang panahona, apan kinsa man ang nangita sa pulong sa Ginoo ug dili kini makit-an? Ang sunod nga bersikulo nag-ingon: “Sila nga nanumpa tungod sa sala sa Samaria, ug nag-ingon, Ang imong Dios, Oh Dan, buhi.” Ang sala sa Samaria mao ang sala sa pagsagol sa pagsimba sa Dios uban sa pagsimba sa adlaw. Ang dios sa Dan usa ka dios sa adlaw sa Ehipto. Kini nagtumong sa panahon nga ang ilang bakak nga teokrasya napakyas sa pagtagbaw ug paghatag kanila sa kalinaw nga ilang gipangita. Sama sa giingon sa propeta, imbes nga matuman ang ilang panatikong mga mithi, “sila moagi niini, halos wala mabun-og ug gigutom,” ug ilang gitunglo ang ilang hari ug ang ilang dios (si Satanas, nga naggiya kanila) ug mitan-aw sa itaas. Ngano nga wala sila makakita og pasaylo ug makakita sa kahayag? – Tungod kay sila nagpabilin gihapon sa ilang pagsimba sa adlaw, ug nanumpa nga kini iya sa Ginoo. Sama sa giingon ni Moore: --

“Pagtuo, panatikong pagtuo, sa higayon nga naminyo pag-ayo sa pipila ka minahal nga bakak, mogakos niini hangtod sa katapusan.”

Dili sila madawat sa Dios, kay dili nila siya ug ang iyang kamatuoran. Gibati nila ang ilang panginahanglan sa usa ka butang, apan, nabuta ug natig-a sa sala, ilang gipasangil gihapon ang buhat sa Ginoo kang Satanas, ug nangita og lain nga butang, ug naningkamot nga matuman sa Ginoo ang ilang mga kondisyon.

Samtang kining mga hunahuna nagpadayag kanato sa usa ka Dios kansang gugma walay kinutuban ug dili mausab hangtod sa kahangturan, kini usab nagpadayag sa makalilisang nga pagkatig-a ug pagkabuta sa sala, matag lakang nga nagdala kanato nga mas duol sa punto nga wala nay pagbalik—diin ang pagbalik imposible. Sa tinuud, pinaagi sa pagpadayag sa makalilisang nga kinaiya sa sala, ilang gipadayag ang gugma sa Amahan nga nag-ingon bahin sa sala, “Dili ka magbuhat, anak ko, dili ka magbuhat.”

21 “Iyang Katingalahan nga Buhat”

“Ang Ginoo mobangon sama sa didto sa Bukid sa Perazim, siya masuko sama sa didto sa walog sa Gibeon, aron iyang buhaton ang iyang buhat, ang iyang katingalahang buhat; ug ipahinabo ang iyang buhat, ang iyang katingalahang buhat.” – Isa. 28:21

Ang tumong niining gamay nga libro mao ang pagpakita nga ang tanang buhat sa Dios sa iyang pagpakiglabot sa katawhan naggikan sa motibo sa gugma. Batok niini nga proposisyon kanunay nga gipasiugda nga ang iyang

mapanimaslon nga kasuko naglaglag sa daang kalibutan pinaagi sa usa ka lunop, ug nga sa ulahi ang samang kasuko hingpit nga naglaglag sa matahum nga mga siyudad sa kapatagan, nga nagbilin lamang sa mga hinay nga balud sa Patay nga Dagat nga moawit sa ilang pangamuyo. Gipuo usab niya ang mga tribo sa Canaan, lalaki, babaye, ug bata, ug gihatag ang ilang mga yuta ug ang ilang mga balay ngadto sa uban.

Kining mga butanga, sumala sa natala sa Bibliya, gituohan nga nagpadayag sa kinaiya sa Hudiyong Jehova ug sa Diyos sa Kristiyano nga dili ingon nga gugma. Mahimong mouyon kita nga adunay pipila ka mga butang dinhi nga dili nato masabtan, tungod kay wala nato mahibal-i ang tanan nga mga kahimtang nga may kalabotan niini. Bisan pa, hugot akong nagtuo nga ang pagpadapat niining mga espesyal nga kaso sa prinsipyo nga gipatin-aw na niining mga kapitulo makapahupay sa kadaghanan sa ilang kalisud.

Atong nakita kon unsa ang pagsira sa probasyon, -- ang pagkatig-a sa kasingkasing batok sa gahum sa kamatuoran ug pagkamatarong nga mao ang natural nga resulta sa padayon nga pagpakasala. Walay kinutuban ang kalooy ug gugma sa Dios; apan tungod kay ang pagkamatarong sa indibidwal nga kalag resulta sa paglihok sa Dios diha ug pinaagi niana nga kalag, kon kini sa kaugalingong kabubut-on ipailalom kaniya, ang gahum sa Dios sa pagluwas sa mga tawo gikan sa sala ngadto sa pagkamatarong limitado sa ilang kaandam sa pagpailalom sa ilang kaugalingon ngadto kaniya. Kon kana nga kaandam o gahum mawala pinaagi sa pagrebelde magpadayon hangtud nga ang mga batasan sa hunahuna mahimong lig-on, nan ang kaso walay paglaum.

Dili lang pipila ka mga indibidwal, apan ang tibuok kalibutan, ang moabot sa dapit sa katapusan, ug unya ang panahon/probasyon sa kalibutan matapos na. Ang kalibutan miabot nianang dapita kaniadto. Ang matag imahinasyon sa kasingkasing daotan lamang, ug daotan kanunay. Pinaagi lamang sa daotan, ug daotan kanunay. Pinaagi sa padayon nga pagpakasala, kaliwatan sunod sa kaliwatan, ang kalibutan nahimong daotan kaayo nga ang mas halangdon nga mga tinguha hingpit nga napapas o wala nay paglaum ubos sa pagkontrol sa mas ubos nga mga pangibog. Pinaagi sa mga balaod sa panulondon ug palibot kini nga hilig sa pagpakasala gipasa ngadto sa bata bisan sa wala pa kini matawo, ug gipugos kaniya sa iyang palibot gikan sa iyang labing sayo nga panimuot nga gutlo. Kini miabot na sa punto nga bisan ang mga bata naulipon nga walay paglaum. Kini usab ang kahimtang sa mga siyudad sa Sodoma ug Gomorra, ug sa mga tribo sa Canaanite human nila mapuno ang kopa sa ilang kasal-anan. Nakita nato nga ang sala mao ang pag-antos. Nagpadayon, walay paglaum sa padayon, walay paglaum nga pag-antos. Kini ang usa ka butang nga dili tugotan sa Gugma, apan ang bugtong alternatibo sa ingon nga mga

panahon mao ang kalaglagan. *Atong nakita nga ang gugma mao ang nagbantay sa dalan paingon sa kahoy sa kinabuhi, aron ang mga tawo dili mokaon ug mabuhi hangtod sa hangtod, mga makasasala nga walay kamatayon; ug atong nakita nga ang Gugma mao ang molaglag sa mga dautan sa katapusan.* Apan ang matag rason nga anaa sa gugma alang sa katapusang kalaglagan sa mga dautan, anaa usab kini alang sa kalaglagan sa daang kalibutan ug sa mga siyudad sa kapatagan, ug alang sa pagpuo sa mga tribo sa Canaan. Sa pagkatinuod, kining tanan gikuha pinaagi sa inspirasyon isip mga hulagway sa umaabot nga kalaglagan, ug gibutang isip mga ehemplo kanila nga sa ulahi magkinabuhi nga dili diosnon. Ang pagpadayon sa ilang paglungtad dili lamang unta aron ipadayon ang ilang kaugalingong pag-antos, apan aron ipadayon ang pagpanganak sa minilyon nga mga bata nga adunay panulondon ug palibot nga maghimo sa ilang padayon nga sala ug pag-antos nga usa ka sigurado gikan sa sinugdanan.

Ang paglungtad sa ingon nga mga nasud o siyudad sa kalibutan usa usab ka kanunay nga hulga sa kalipay ug hiyas sa tanan. *Kung ang usa ka kanser nga tumor mikupot sa kamot, o ang gangrene nagpadayon sa pagtrabaho sa tiil, daw mabangis ang pagputol sa miyembro, apan sa ingon nga mga panahon ang Gugma ang nagkupot sa kutsilyo.* Ang kalainan tali sa makamatay nga kabangis ug sa labing bayanihong gugma mahimong dili ang kalainan sa buhat mismo, apan ang kalainan lamang sa motibo nga nagpaluyo sa buhat.

Tungod kay tinuod kini, dili ikatingala nga kadtong kanunay nga nasayop sa pagsabot sa kinaiya sa Dios sa halos tanang butang, nag-ingon nga siya ang sayop nga motibo. Siya nga nahibalo, gikan sa kasinatian ug pagpadayag, nga ang Dios gugma, ug kinsa kanunay nga nagbantay sa kamatuoran nga ang gugma dili malipay sa kamatayon ug kalaglagan, makakita, bisan niining mga ngitngit nga buhat, sa pagpadayag sa samang mabinantayon, malukpanon, ug maisogon nga dili hakog nga Gugma nga wala magpugong sa iyang kaugalingon ug bugtong Anak, apan gawasnon nga nagtugyan kaniya alang kanatong tanan.

Ang Dios walay kalipay sa kamatayon sa mga dautan; apan kadtong nag-isip sa iyang kaugalingong kalipayan nga labing importante, dili gayud gugma, kondili kahakog. *Ang tinuod nga gugma kanunay nga nag-una sa kaayohan sa butang nga gihigugma, ug ang maong gugma kanunay nga nagpugos sa tag-iya niini sa pagbuhat sa butang nga makapasubo kaniya sa kasingkasing.* Busa ang tinuod nga amahan usahay mapugos sa pagsilot sa bata; mao kini ang pagtratar sa atong Amahan sa kalibutan, ug mao kini ang iyang pagtratar kanato isip mga indibidwal. Kon kita walay silot, nan kita mga anak sa gawas, ug dili mga anak.

Adunay istorya bahin sa upat ka buta nga mibisita sa usa ka pundok sa mga mananap, ug tungod kay dili sila makakita, gitugotan sila nga nakahikap sa elepante. Ang usa nakahikap sa iyang ikog, ang usa sa iyang kilid, ang ikatulo sa iyang bitiis, ug ang ikaupat sa iyang dalunggan. Pagkahuman, naglalis sila aron magkasinabot kon unsa ang hitsura sa elepante. Ang usa nga nakahikap sa iyang kilid miingon nga siya sama sa usa ka dakong paril, samtang ang usa nga nakahikap sa iyang ikog miingon, “Dili! Siya sama lang sa usa ka dako nga pisi.” Ang uban wala mouyon niining duha, ug usab sa usag usa, kay ang usa nga nakahikap sa iyang bitiis miingon nga ang elepante sama sa punoan sa kahoy, ug ang usa nga nakakupot sa pangpatay sa elepante, miingon nga ang iyang impresyon mao nga ang mananap usa ka talagsaon, mas susama sa usa ka dako nga pamayhon nga panit kaysa bisan unsa pa nga iyang mahunahunaan.

Nabuta sa sala ug nalimitahan sa atong gagmay nga mga kinabuhi ngadto sa pig-ot nga gidugayon niining pipila ka tuig, ug sa atong mahuyang nga salabutan ngadto sa pipila sa daghang mga kamatuoran nga nagpailalom sa iyang mga katuyoan, busa napugos kita sa paghikap sa gamhanang mga pag-atiman sa Dios sa pipila lamang ka mga punto, ug ang atong mga impresyon mahimong magkalainlain, ug silang tanan sayop.

Mahimo natong sawayon ug hukman nga dili makiangayon ang iyang mga buhat, hangtod nga ang atong kaugalingong mga kasingkasing mahulma ug matig-a ngadto sa larawan sa tanang daotan nga atong gipasangil kaniya. Mas maayo pa nga ang pagtuo mosabot ug mokupot sa dakong kamatuoran nga ang Dios gugma, ug unya imbis nga hukman ug hukman ang Dios tungod kay dili nato makita karon ang hingpit nga pagkaparehas sa ideya sa Gugma, maghulat kita sa umaabot, kung kita mahibalo sama sa pagkaila kanato. Oo, paghulat sa hingpit nga pagtuo, nga kung makita na ang tibuok dakong plano sa Dios, ang gugma nga mikatap sa matag bahin makita.

Ug, sa paghulat niining paagiha, ang pagtuo mosidlak sa kapunawpunawan sa atong mga kinabuhi, hangtod nga kita usab, mopuyo sa kahangturan uban kaniya, ang atong pagkalungsoranon didto sa unahan, ang atong kinabuhi ang kinabuhing dayon nga iyang gihatag; ug unya, sa pagpangatarungan sa labing ngitngit sa iyang mga pag-atiman, sa kasaysayan man sa kalibutan o sa atong kaugalingong kinabuhi, ug sa pagpangatarungan gikan sa panglantaw sa atong lig-on ug makanunayon nga pagsalig sa iyang gugma, matingala kita nga makita kon giunsa sa mainit nga kahayag sa iyang buhing presensya pagdan-ag ug paghimaya sa daghang ngitngit nga suok sa atong mga kasingkasing, nga gikan niini, hangtod karon, ang atong pagkawalay pagtuo nagpalayo kaniya.

22. Ang mga Hampak sa Ehipto

“Pag-awit kamo ngadto sa Ginoo, kay siya midaog nga mahimayaon.” – Ex 15:21

Sa hunahuna sa daghan, ang laing pagsupak sa ideya nga ang Dios nakiglabot sa iyang mga binuhat pinaagi lamang sa gugma, makita sa iyang makalilisang nga mga paghukom sa Ehipto, diin ang iyang mga anak giluwag gikan sa pagkaulipon.

Giangkon dinhi nga gihigugma sa Dios ang iyang kaugalingong katawhan, ang mga Israelita, ug nagbuhat ug gamhanan alang sa ilang kaluwasan/pagkalingkawas; apan gituohan nga ang iyang pagpakiglabot sa mga Ehiptohanon gihulagway lamang sa walay pugong nga kasuko ug kapungot. Wala nila masabti ang kahulogan niadtong mga hampak, ug usab ang mga kasulatan nga nag-ingon:

Oh paghatag ug mga pasalamat ngadto sa Dios sa mga dios; kay ang iyang mahigugmaong-kalolot nagapadayon sa walay katapusan...Ngadto Kaniya nga naglaglag sa Egipto sa ilang mga panganay; kay ang iyang mahigugmaong-kalolot nagapadayon sa walay katapusan;...ug gilumpag si Faraon ug ang iyang mga kasundalohan didto sa Dagat nga Mapula; kay ang iyang mahigugmaong-kalolot nagapadayon sa walay katapusan...Ngadto Kaniya nga naglaglag sa mga bantugang hari; kay ang iyang mahigugmaong-kalolot nagapadayon sa walay katapusan; ug mipatay sa mga bantugang hari; kay ang iyang mahigugmaong-kalolot nagapadayon sa walay katapusan.”

Klaro nga ang salmista, sa pagpamalandong niining mga paghukom sa Dios, nahingangha, dili sa iyang pagdumot ug walay pugong nga kasuko, kondili sa katingalahang paglahutay sa iyang mahigugmaong kalooy. Mao kini ang mahimong kinaiya sa atong mga hunahuna kon kita usab gigiyahan sa balaang Espiritu ngadto sa mas suod nga pakig-uban sa Tanang Kamatuoran, nga maghimo kanato nga mga tawo nga uyon sa kasingkasing sa Dios.

Unsa ang katuyoan sa Dios sa pagluwas o pagpagawas sa Israel? – Dili lang kay aron sila maluwas, apan aron pinaagi kanila iyang ipadayag ang iyang kaugalingon sa kalibutan aron maabot ug maluwas ang tanan nga maluwas. Ang kasingkasing sa Amahan nga Labing Gamhanan niadtong panahona, sama sa kanunay, nangandoy sa tanan niyang mga anak. Ang tanan nga iyang gihatag sa Israel kay “alang kanato,” ug alang sa tanang Hentil nga kalibutan. Ang labing taas nga pribilehiyo sa katawhang Judio, kon ilang makab-ot kini pinaagi sa matinud-anon nga pagkamasinugtanon, mao lamang ang mahimong paagi diin ang tanang mga nasud mapanalanginan; ug, sa pagkatinuod, sa usa ka piho nga diwa, bisan dili sama sa unta, kini matuman bisan pa sa ilang

pagkawalay pagtuo, kay ang plano sa Dios dili gayud mapakyas tungod sa atong kawalay pagtuo.

Ang mga Ehiptohanon kaniadto nakaila sa tinuod nga Dios, ang Magbubuhat, ug hilabihan ka sagrado ang iyang pagtagad nga sila midumili sa paggamit sa iyang ngalan sa ilang mga ngabil, apan hinoon ilang gitawag siya nga Sagrado, ang Naglungtad sa Kaugalingon, ang Usa nga Dili Matawag. Bisan tuod ang mga Ehiptohanon mipaubos gikan sa pagsimba sa Dios ngadto sa pagsimba sa adlaw, ug gikan sa pagsimba sa adlaw ngadto sa pagsimba sa mga bituon, ug ang labing ubos nga mga porma sa pagsimba sa kinaiyahan, nga nagpadaghan sa ilang mga dios hangtod nga kini nahimong usa ka panultihon nga adunay daghang mga dios sa Ehipto kaysa mga tawo, apan ang kahibalo niining tinuod nga Dios nagpabilin gihapon isip usa ka landong nga pagtuo, nga gihuptan sa mga elite, ang pipila nga edukado. Kini nag-isip sa daghang mga dios isip mga demigod lamang, o mas ubos nga mga dios, apan ilang gisimba sila imbes sa Supreme One, tungod kay sila mituo sa bakak sa yawa, nga ang Magbubuhat layo ra kaayo kanila ug adunay daghan kaayong angay atimanon, aron mamatikdan ang ilang mga pag-ampo o mag-atiman sa ilang pagsimba.

Sa dihang gipadala sa Dios si Moises ug Aaron ngadto kang Paraon, siya miingon gikan sa nagdilaab nga sapinit, “Mao kini ang imong igaingon kaniya, AKO MAO ANG AKO MAO ang nagpadala kanako nganhi kaninyo;” Kana mao, ang Sagrado, Naglungtad sa Kaugalingon, Dili Matawag nga Usa nga imong giangkong nga imong gituohan, nagpadala kanako dinhi aron mangayo nga ang iyang katawhan, ang mga Israelita, buhian aron moadto ug mosimba kaniya. Si Paraon miingon, “Kinsa ba si Jehova, nga kinahanglan akong magatuman sa iyang tingog aron palakton ang Israel? Wala ako makaila kang Jehova, ni ako motugot sa pagpalakton sa Israel.”

Niini, si Paraon medyo matinud-anon. Wala siya mituo nga kining labing gamhanang Diyos nagpakabana sa pagsimba sa mga tawo, labi na nga wala siya magpakabana sa pagsimba sa mga Hebreohanong ulipon.

Kanunay nga gipahinungod sa Paganismo ang iyang nasudnong kalampusan sa kadako sa iyang mga diyos nga tigbantay. Busa alang kang Paraon daw kon ang mga Israelita adunay Diyos, siya usa lamang ka diyos sa mga ulipon, ug ubos sa kontrol sa ilang mga diyos, nga nagpadayon sa halos parehas nga relasyon kanila sama sa gibuhat sa mga Hebreohanong katawhan ngadto sa mga Ehiptohanon. Alang kanila, samtang anaa sa pagkaulipon sa mga Ehiptohanon, ang pag-angkon nga ang ilang Diyos mao ang Diyos nga bisan siya miangkong nga labaw sa tanan, usa ka binuang; kini labaw pa, kini usa ka pagpasipala batok sa mga diyos sa Ehipto, ug, mas grabe pa niana, kini usa ka

pagpahayag sa ilang gahum, ug usa ka pagpangayo alang sa ilang katungod sa kagawasan gikan sa yugo sa Ehipto. Pagkatingala nga gipadako ni Paraon ang ilang mga palas-anon ug gipahamtang ang latigo, naghunahuna nga kuhaon ang ingon nga binuang gikan kanila! Alang kaniya, ang hari sa Ehipto, ang pag-angkon sa pag-angkon niining mga ulipon nga ang ilang Diyos, ang diyos nga nangayo sa ilang kagawasan parehas sa labing taas nga Diyos sa mga diyos, nga iyang giisip nga labaw sa iyang pagtagad bisan kaniya, alang kaniya ang pag-angkon sa ilang katungod ug gahum sa kagawasan, ug ang ilang pagkalabaw isip usa ka rasa sa pagtan-aw sa Diyos, bisan sa iyang giangkon alang sa mga Ehiptohanon. Pagkatingala nga ang mapahitas-ong monarko midumili sa pag-angkon niining tanan!

Apan ang matag buhat sa Dios sa iyang pagpakiglabot kaniya gikan niining puntoha padayon mao ang katuyoan sa pagdala kaniya sa pagtan-aw ug pagdawat niining kamatuoran; ug dili lamang kaniya, apan ang kalibutan pinaagi kaniya. Kon si Paraon nagpabilin nga matinud-anon sa iyang kaugalingon ug sa kahayag nga gipadayag sa Dios kaniya, basin nawad-an siyag pipila ka mga ulipon, apan nakakita unta siyag usa ka mahigugmaong Amahan, diin kaniadto sa teyorya lamang siya mituo sa usa ka estrikto, dili matarog, walay pagtagad, ug wala magtagad nga dios. Apan, dili lamang siya ang usa nga sa dihang gitawag sa pagdesisyon tali sa mga butang nga makita ug mga butang nga dili makita, ang temporaryo ug ang walay katapusan, nakahimo ug sayop nga desisyon.

Ang unang timaan nga ihatag ni Moises kang Paraon adunay katingalahang kahulogan. Giitsa ni Moises ang iyang sungkod, ug kini nahimo nga bitin. Ingon usab ang gibuhat sa mga salamangkero, o pinaagi sa salamangka gipakita sa mga tawo nga ingon usab ang ilang gibuhat. Apan ang bitin nga migula gikan sa sungkod ni Moises milamoy sa ubang mga bitin, ug unya mibalik pag-usab nga sungkod diha sa iyang kamot.

Ang bitin sa Ehipto giisip nga sagrado, ug gisimba isip usa ka diyos. Ang pag-ila sa mga reptilya ug pagsimba kanila usa sa labing ubos nga porma sa idolatriya, ang katapusang lakang sa paubos nga dalan. Kini nga mga reptilya, sukad nga gitintal sa bitin si Eva, nagsimbolo kang Satanas, ug ang ilang pagsimba mao ang pagsimba sa yawa nga gidasig sa kahadlok. **Pinaagi niining buhat, nga gihimo diha sa gahum sa Dios ug sumala sa iyang espesyal nga mando, gipakita ni Moises kang Paraon nga ang Dios sa mga ulipon nga Hebreohanon nakahimo ug makatangtang sa mga dios sa Egipto sumala sa iyang kabubut-on.** Mahimo niya silang lalangon ug mahimo niya silang laglagon, ug busa kinahanglan nga siya ang Dios nga bisan siya miangkon nga labaw sa tanan, ang bugtong usa nga adunay gahum

sa pagdaug batok sa dautan nga ilang gipersonipikar ug gisimba pinaagi sa kahadlok. Niini dili lamang adunay usa ka pagpadayag sa tinuod nga Dios, apan usa usab ka pagmantala sa ebanghelyo—usa ka pagpadayag sa gahum sa pagdaug batok sa sala. Nakita ni Paraon ang kamatuoran, apan pinaagi sa garbo ug kalibutanon nga pagkadili-matarong midumili siya sa pagpamati niini, ug busa ang iyang kasingkasing migahi.

Adunay usa ka karaan ug tinuod nga panultihon nga nag-ingon, “Ang Ehipto mao ang gasa sa Nilo.” Sa tinuig nga pag-awas niining suba nagsalig ang katingalahang katambok sa yuta, nga kon dili pa unta sama sa dakong Sahara, nga dili gyud makasuporta sa kinabuhi. Ang mga Ehiptohanon, nga nakaila niini nga kamatuoran, imbes nga maghatag ug himaya sa Dios, gihimong persona ug gisimba ang suba. Miinom sila sa mga tubig niini uban ang pagtahod, nga nagtuo nga kini adunay gahum sa pag-ayo sa sakit ug paghatag ug bag-ong kinabuhi. Sa daplin niini adunay usa ka matahum nga templo, diin gibutang ang usa ka dako nga estatwa niining diyos nga si Nilus, ug niini ang hari ug ang tanang mga halangdon modangop sa gitakdang mga oras alang sa pagsimba.

Ang Diyos sa mga ulipon nga Hebreohanon naghimo niining suba nga dugo, nga naghimo niini nga makamatay imbes nga makahatag ug kinabuhi. Ang mga Ehiptohanon dili makainom sa tubig, kay kini baho; ug dili tanang hiniusa nga gahum sa mga diyos sa Ehipto ang makapabalik sa suba sa kanhing kahimtang niini. Ang Diyos sa mga Hebreohanon lamang ang makapabalik sa suba, sa ingon nagpamatuod nga kaniya lamang angay ang tanang pagtahod ug pagsimba nga ilang gihatag sa iyang buhat.

Ang baki usa usab ka sagrado nga mananap, ug gisimba uban ang dakong garbo sa mga Ehiptohanon. Gipadaghan sa Diyos sa mga ulipon nga Hebreohanon ang mga baki hangtod nga sila nahimong usa ka makalilisang nga peste, ug ang yuta nabaho. Ang mapahitas-ong Paraon kinahanglan nga mangamuyo sa Diyos sa iyang mga ulipon, nga ang mga diyos sa Ehipto, nga iyang gihimo, malaglag usab niya, kay walay gahum sa tanang mga diyos sa Ehipto aron matuman kini nga gitinguha nga resulta. Bisan pa niana, gisukol ni Paraon ang kamatuoran ug gipagahi ang iyang kasingkasing.

Pinaagi sa mando niining mao gihapong gamhanang diyos sa mga ulipon nga Hebreohanon, ang abog sa Ehipto nahimong kuto sa tanang tawo sa tibuok yuta. Karon ang kuto giisip nga mahugaw. Kon kini makahikap sa tawo, kini nagkinahanglan, taliwala sa mga Ehiptohanon, sama sa ulahi taliwala sa mga Hudiyo, og taas nga proseso sa pagputli sa dili pa ang pari makaalagad sa altar, o ang debotadong lungsuranon mopakita didto nga madawat aron maghalad. Busa pinaagi sa mando ni Jehova ang matag templo sa Ehipto

gisirhan, ug ang matag santuwaryo gibiyaan sulod sa usa ka panahon. Walay pari nga moalagad ug walay magsisimba nga maghalad; ug sa ingon niini napamatud-an nga ang tibuok nianang bakak nga sistema sa pagsimba, uban sa daghang mga templo niini ug sa daghang mga pari ug mga babaye nga pari, ug sa halangdon nga mga seremonyas niini, naglungtad gawas sa pag-antos sa Labing Halangdon, kinsa sa iyang malumo nga kalooy naningkamot sa paggiya sa tanan ngadto kaniya.

Sa Ehipto adunay usa ka diyos kansang espesyal nga katungdanan mao ang pagpanalipod sa yuta gikan sa panon sa mga langaw ug makadaot nga mga insekto nga usahay modagsa niini; ug lain pa, kansang pagsimba gipahinungod sa maayong klima ug sa kawalay makadaot nga mga bagyo. Bisan pa niining mga diyos, ug bisan pa sa tanang paningkamot nga gihimo aron sa paglipay kanila, sa sugo sa Diyos sa mga Hebreohanon ang mga langaw miabot nga nagdagsa uban ang ilang makahilong ikot, nga naghimo sa kinabuhi nga usa ka palas-anon; ug sa samang sugo ang mga kilat mikidlap, ug ang dalugdog midagayday sa yuta, samtang ang makalilisang nga ulan nga yelo naglaglag sa mga tanom ug nakapatay sa tawo ug mananap nga nakit-an nga walay panalipod sa mga umahan. Ang murrain nahulog sa mga baka, nga nakapatay bisan sa sagrado nga baka, ang sentro sa dulumtanan, malaw-ay nga pagsimba sa Apis. Ang matahum nga templo, ang garbo sa arkitektura sa Ehipto, gibiyaan, o napuno lamang sa hilom nga mga nagbangotan alang sa namatay nga diyos. Ang mga trompeta nga pilak sa mga pari ug ang mga awit sa hubo nga mga dalaga nga nagsayaw gipahilom.

Pagkadakong pagpadayag sa kamatuoran nga adunay usa ka Dios, ug usa lamang! Dili sa tibuok Ehipto nga adunay usa ka matinud-anon ug sinsero nga kalag nga nalimbongan sa walay pulos nga pagbiaybiay sa usa ka daotan nga politeismo.

Ang pagsimba sa adlaw mao ang sentro ug kinauyokan sa relihiyon sa estado. Sa nagkalain-lain mga porma, nga gihunahuna nga adunay lain-lain mga gahum, siya nagtindog sa ulo sa matag lain-lain han-ay sa mga diyos, ug gipersonipikar isip diyos sa mga diyos. Apan sa sugo sa Diyos nga karon nangayo sa kagawasan sa mga kabus nga Hebreohanong mga ulipon, ang himaya sa iyang gituohang labing gamhanan nawala. Iyang gibawi ang iyang kahayag, ug sa Ehipto adunay kangitngit nga mabati; apan sa yuta sa Gosen, diin ang Magbubuhat sa adlaw giila nga labing gamhanan, adunay kahayag.

Bisan sa kamatayon sa panganay, aron ang iyang katawhan maluwas, kon wala pa sila mosukol sa kahayag ngadto sa hingpit nga pagkabuta, ang mga Ehiptohanon unta nakakita sa gipadayag nga diosnon nga Gugma nga wala magpugong sa iyang Panganay, oo, ang iyang Bugtong Anak, apan miuyon

ngadto sa iyang kamatayon aron sila makabaton og kaluwasan gikan sa gahum sa kamatayon, ngadto sa kinabuhing walay katapusan. Bisan kini dili kaayo lisod nga hunahuna alang kanila, kay ang gahum sa orihinal nga saad sa diosnon nga Anak ibabaw sa mga kasingkasing sa katawhan nasaksihan gihapon, bisan sa ilang relihiyon, sa daghang mga sugilanon diin ang literal nga adlaw gisugilon aron modala sa papel/parte sa Adlaw sa pagkamatarong.

Ang mas dakong pagkondenar sa idolatriya, ug ang mas dakong pagpadayag sa tinuod nga Dios isip bugtong makagagahum nga takos simbahon, dili mahunahuna sa hunahuna sa tawo. Apan ang Dios sa kalooy mipaubos aron pagsulti sa kamatuoran ngadto sa karaang mga nasud, dili lamang sa mga Egiptohanon, kay ang kahibalo sa Israel ug sa ilang katingalahang kaluwasan pinaagi sa gahum sa ilang Dios mikaylap sa tibuok yuta hangtud nga ang kahadlok kanila ug ang kalisang kanila nahulog sa tanang katawhan. Bisan pa niining katingalahang pagpadayag sa gahum sa Dios, ug sa kamatuoran nga ang labing gamhanan nga Dios nag-atiman sa iyang mga anak, mao nga walay pasangil alang sa pagsimba sa mga demi-dios, mahimong ikaingon bahin sa mga Egiptohanon, nga “sila naghinulsol nga wala maghatag kaniya ug himaya.”

Apan adunay uban nga naghinulsol, kay ang nagkasagol nga panon sa mga Ehiptohanon mipili sa bahin sa mga Israelita, ug miuban kanila. Pagkahibulong nga sa dihang giluwat sila uban sa ingon ka gamhanang gahum, ug gidala tabok sa Dagat nga Pula sa mamala nga yuta, -- pagkahibulong nga sila miawit ug usa ka bag-ong awit, ug awit sa kadaugan, nga nag-ingon: “Moawit ako kang Jehova, kay siya midaug nga mahimayaon. . . . Ang Ginoo mao ang akong kusog ug awit, ug siya nahimong akong kaluwasan.”

Siya nga makakita niining mga hampak sa tinuod nga kahayag, dili makakita niini og panagbangi sa dakong kamatuoran nga ang Dios mao ang gugma; hinoon, iyang makita nga gipadayag diha niini ang usa ka gugma nga kanunay nga naglibot kanato, bisan pa sa pagsulay ug kangitngit, bisan pa sa pagkaulipon ug pagpanglupig; usa ka gugma nga, samtang naningkamot sa pagdala kanato ngadto sa kagawasan ug kalipay diha kaniya, oo, bisan ngadto sa yuta sa kapahulayan nga nagaagay sa gatas ug dugos, nagtinguha usab sa pagpadayag sa iyang kaugalingon ngadto sa tanan nga uban aron sila usab, pinaagi sa atong kaluwasan, makakaplag kaniya nga ilang manluluwas ug ilang labing dakong kalipay.

Ang Diyos Gugma!

*Gipadayag ni Elder Fifield ang malumong gugma sa usa ka Amahan ug
ang espirituhanong kinaiya sa balaod, pagtabon-sa-sala ug
plano sa kaluwasan.*

*Ang mga ideya nga gipahayag niining libroha naghatag ug pundasyon
sa hunahuna alang sa tinuod nga pagsabot
sa kinaiya sa Diyos*